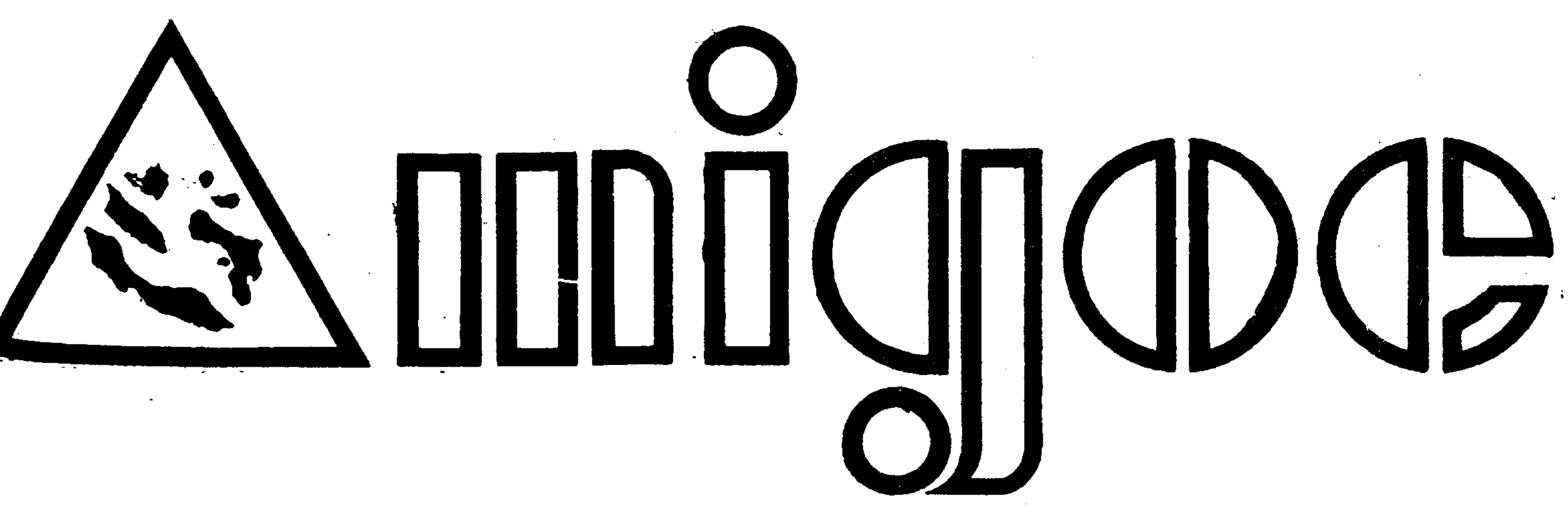

MR. J. H. KERSSEMAKERS
..... slavernij .....

98STE JAARGANG — No.: 25 — VRIJDAG 30 JANUARI 1981

SOTELO ALS REGERINGSLEIDER VOORGEDRAGEN

Grondlegger Spaanse democratie zwicht voor druk

Premier Adolfo Suarez van Spanje treedt af

MADRID — De Spaanse premier Adolfo Suarez heeft na bijna vier jaar lang eerste-minister te zijn geweest zijn functie neergelegd. De 47-jarige politicus, die in die periode zo succesvol is geweest bij het ontmantelen van het autoritaire Franco-regime en Spanje mede tot een goed-functionerende democratie heeft gemaakt, deelde zijn besluit om op te stappen mee op een vergadering van zijn kabinet dat gistermiddag speciaal voor dat doel bijeen was geroepen. Koning Juan Carlos was reeds de dag ervoor op de hoogte gesteld van Suarez' beslissing. De leiding van de regerende Unie van het Democratische Front (UCD) heeft vanmorgen de vice-premier Leopoldo Calvo Sotelo die in het kabinet verantwoordelijk was voor het algehele economische beleid, voor gedragen als kandidaat voor de opvolging van premier Suarez. Koning Juan Carlos zou zich later op de dag beraden met politieke leiders over de situatie, die door het aftreden is ontstaan. Het is vrijwel zeker, dat de koning bij het ontbreken van een voordracht door een andere partij zal instemmen met die van de grootste partij in het land. Sotelo is 53 jaar oud en afkomstig uit het bedrijfsleven. Hij stamt uit een familie met een lange politieke traditie.

Een functionaris van het bureau van de premier liet weten dat Suarez om strikt persoonlijke redenen is afgetreden. Het besluit daartoe kwam gisteren in Spanje als een volslagen verrassing, ook al werd de premier de laatste tijd binnen zijn eigen partij, de Unie van het Democratisch Centrum (UCD), steeds heviger bekritiseerd. De verwachting was dan ook dat op het tweede nationale congres van de UCD, dat gisteren geopend had moeten worden maar dat vanwege een actie van de Spaanse luchtverkeersleiders werd afgelast, de critici zelfs een poging zouden doen om hem het leiderschap te ontnemen. Suarez werd vooral verweten dat zijn regering politieke leiding ontbeerde en dat het binnen de UCD, waarvan hij voorzitter is, slecht gesteld was met de interne democratie.

Volgens verscheidene bronnen hadden bepaalde militaire kringen het vertrouwen in Suarez verloren omdat hij er niet in is geslaagd het probleem van het terrorisme op te lossen. Het aantal slachtoffers van het terrorisme is sinds 1978 gestegen van 97 tot 132 per jaar. Binnen het leger zou men in het bijzonder ongerust zijn geweest over geruchten dat de regering op het punt stond amnestie te verlenen aan terroristen van de Baskische afscheidingsbeweging ETA. Voorts waren de militairen bang dat de autonomiepolitiek van Suarez in ernstige mate afbreuk zou doen aan de Spaanse eenheidsstaat. Naar in Madrid verluidde, zouden de militairen een direct ingrijpen van koning Juan Carlos in de Spaanse politiek verlangd hebben.

Wat de UCD betreft (een niet al te hechte coalitie van liberalen, christen-democraten, sociaal-democraten en politici die nog onder Franco hebben gediend), betekent het heengaan van Suarez vooral een overwinning van de rechtse christen-democraten op de sociaal-democratische lijn die de premier voorstond. Het leeuwedeel van de kritiek op diens beleid was dan ook afkomstig van de rechtervleugel van de UCD, die hem, zoals gezegd, vooral een te autoritair voorzitterschap verweet.

Bij de bekendmaking van zijn aftreden voor de televisie beriep Suarez zich herhaaldelijk op het staatsbelang, hetgeen volgens waarnemers evengoed op sterke druk vanuit zijn eigen partij kan duiden als op eisen van de kant van het leger. Suarez presenteerde zijn heengaan vooral als een daad van trouw jegens Spanje.

Toen hij, in eigen land nog nauwelijks bekend, in juli 1976 tot premier werd benoemd, reageerde de wereld met verbazing en scepsis. Maar nog geen jaar later, nadat de eerste vrije parlementsverkiezingen sinds veertig jaar waren gehouden, viel de ,,jongste regeringsleider in Europa" vanuit het buitenland een schier grenzeloze bewondering ten deel.

Suarez zelf had zich reeds op 18-jarige leeftijd een hoog doel gesteld toen hij zijn intrede deed in de conservatief - dogmatische organisatie ,,katholieke actie". In die dagen al -- zo wist zijn zwager en prive-secretaris Aurelio Delgado te vertellen -- zei-ie dat hij eens ten minste minister zou worden maar liefst nog president. En het verhaal gaat dat premier Suarez zich graag president liet noemen, ook al bestaat die functie niet in Spanje.

Pil voor leeuwinnen

WINDHOEK, ZUIDWEST-AFRIKA — De leeuwinnen in het nationale park Etosha Pan in Zuidwest-Afrika of Namibie krijgen de pil. Eten en drinken naar overvloed en teveel vrije tijd hebben in het nationale park geleid tot een bevolkingsexplosie en aan de geboortengolf moet iets worden gedaan. In plaats van afschieten van oude dieren of vangen en verkopen aan het buitenland, heeft men bij wijze van experiment zijn toevlucht genomen tot de pil. "Voorzover wij weten wordt voor het eerst aan leeuwinnen in het wild een voorbehoedmiddel gegeven; in dierentuinen is het al standaard-praktijk", vertelde bioloog Hugh Berry. "Afschieten wekt weerzin en voor levende leeuwen is geen markt meer. Het denkbeeld van sterilisatie van het mannetjesdier liet men varen omdat het een onherstelbaar proces is en gene-verstorend werkt. Ongeveer twintig procent van de leeuwinnenbevolking van Etosha Pan zal worden geinjecteerd. Daarna zal men bestuderen of er nevenverschijnselen optreden of het gedrag verandert.

Reagan denkt niet aan wraak op Iran

VS komen akkoorden over gijzelaars na

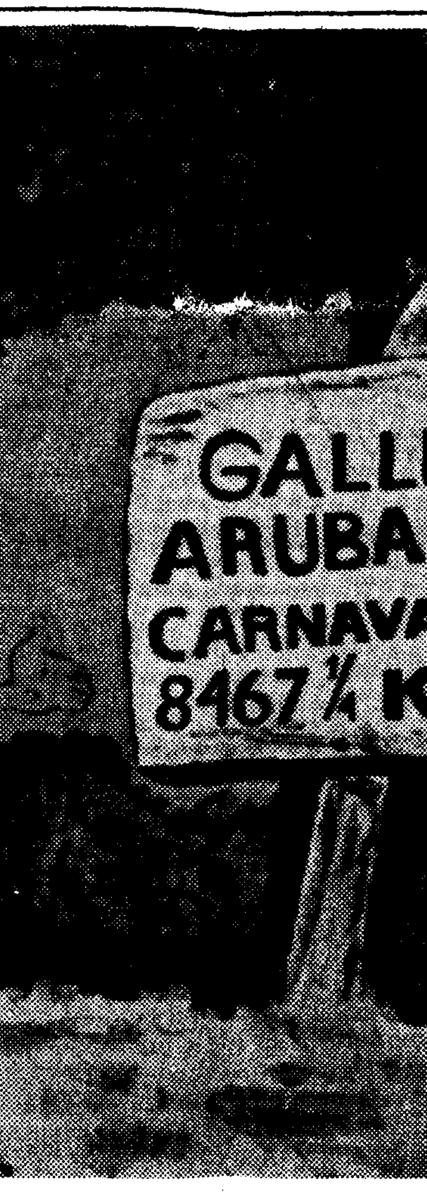
WASHINGTON — President Reagan van de Verenigde Staten heeft gisteren op zijn eerste persconferentie gezegd dat hij "zeker niet denkt aan wraak op Iran en denkt dat hij de verplichtingen die zijn aangegaan in het akkoord over vrijlating van de 52 Amerikaanse gijzelaars zal nakomen. Wel studeert zijn kabinet nog op de punten van het akkoord zoals de vorige regering van Jimmy Carter met de Iraanse regering gesloten heeft

"Ik weet niet of verzoening met de huidige regering of absentie van een regering in Iran mogelijk is", aldus Reagan. "Ik denk dat de Verenigde Staten hun verplichtingen zullen nakomen. In feite zijn de belangrijkste al door de vorige regering van kracht verklaard". "Wel bestuderen wij of de vier hoofdovereenkomsten en 9 presidentiele decreten in overeenstemming zijn met het internationale recht. De zaak is erg gecompliceerd", aldus de president.

Reagan wilde niet met zoveel woorden zeggen wat hij zou doen om Amerikaanse ambassades en diplomaten in het buitenland te beschermen. Hij zei dat iedereen die Amerika's rechten in de toekomst zou schenden, "niet met hetzelfde vertrouwen naar bed zal gaan". Over het in de ijskast gezette SALT-2-verdrag zei hij dat het beide partijen toestond hun arsenaal aan strategische kernwapens uit te breiden. De Verenigde Staten moeten volgens hem met de Russen spreken over "feitelijke vermindering van het aantal kernwapens. "Dat zou echte strategische-wapenbeperking zijn. De president had harde woorden voor de Sovjet-Unie. Hij zei dat de detente tot nu toe eenrichtingsverkeer was geweest, dat de Sovjet-Unie had toegestaan haar eigen doeleinden na te streven. Hij zou geen Russische leider sinds de revolutie kunnen opnoemen, voegde hij eraan toe, die niet op partijcongressen meer dan eens had betoogd dat hun doel moest zijn bevordering van de wereldrevolutie en één socialistische, communistische staat.

"Zolang ze zo praten en tegelijkertijd openlijk verklaren dat de enige moraal die ze erkennen is, te liegen en te bedriegen, zijn zij zeer immoreel. Wij handelen volgens andere maatstaven. Zelfs als je zaken met hen doet, moet je dat voor ogen houden", aldus Reagan. Reagan zegde toe dat aan de burgerrechten en hun toepassing niet getornd zou worden, maar er waren volgens hem programma's onder die misschien niet meer zo nuttig zijn als indertijd of contraproduktief geworden zijn. Hij deed een beroep op Amerikaanse zakenlieden, diepgaand na te denken alvorens weer zaken te gaan doen met Iran. "Wij kunnen hun veiligheid niet garanderen", zei hij. Een nieuwe show met andere spelers -- verwijzing naar de 444 dagen lange gijzelaarscrisis -- zou er het gevolg van kunnen zijn. Over het graanembargo dat oud-president Carter tegen de Sovjet-Unie heeft ingesteld vanwege Afghanistan, zei Reagan dat dit in de komende weken in het kabinet aan de orde zou komen. Hij was ertegen, zei hij, omdat de last op de schouders van maar één groep Amerikanen - de boeren - terechtkwam "en het toch al meer gebaar dan wat anders was".

De Verenigde Staten zullen alles in het werk blijven stellen om de invrijheidstelling te verkrijgen van de drie Amerikanen die nog in Iran gevangen zitten zonder te weten waarom.

DE BANKANADEN-carnavalsgroep is hard aan het werk. Zoals bekend brengt deze groep dit jaar Asterix. Bij de foto: de afbeelding van een der praalwagens, die aan de carnavalsoptochten in Oranjestad en San Nicolas zal deelnemen.

Perú wijst tussenkomst in ruzie met Ecuador af

Beide landen bezig met mobilisatie

LIMA — Peru heeft gisteren de interventie van de Organisatie van Amerikaanse staten (O.A.S.) in zijn conflict met Ecuador afgewezen, zo heeft de Peruaanse minister van Buitenlandse Zaken, Javier Arias Stella, bekendgemaakt. Hij zei dat Peru de vier landen die de nakoming van het uit 1942 daterende verdrag van Rio de Janeiro moeten garanderen, heeft gevraagd zijn beschuldiging over een invasie van Ecuador te onderzoeken.

De regering van Peru is begonnen troepen en tank-eenheden naar het noorden van het land te dirigeren om ,,de troepen van Ecuador die het land zijn binnengedrongen te verwijderen," zo is gisteren in Lima vernomen. De regering van Ecuador heeft gisteren het hele leger gemobiliseerd om, nieuwe agressie van Peruaanse troepen te voorkomen, aldus berichten uit Quito. In Peru hebben de troepen opdracht gekregen in hun kazernes te blijven. Vanaf donderdagochtend worden tanks en andere militaire voertuigen vanuit de hoofdstad naar de voornaamste Peruaanse haven, Callao, gestuurd. De Peruaanse vloot is in staat van paraatheid gebracht ter hoogte van de grens tussen Peru en Ecuador, zo is vernomen uit Tumbes, een grensplaats aan de Stille Oceaan.

Het militaire opperbevel in Peru heeft besloten de bevolking in grensplaatsen te evacueren en met allerlei vervoermiddelen dieper het land in te brengen. De Peruaanse luchtvaartmaatschappij Aero-Peru heeft alle vluchten op Ecuador voor onbepaalde tijd afgelast en de Ecuadoriaanse luchtvaartmaatschappij heeft alle vluchten op Peru geannuleerd.

Beide buurlanden beschuldigen elkaar er van een ernstig conflict te hebben veroorzaakt. Wat zich precies heeft afgespeeld aan de grens tussen beide landen was gisteren nog niet duidelijk.

De spanning tussen de twee landen ontstond toen Ecuador meldde dat een Peruaanse helikopter verleden week donderdag een Ecuadoriaanse grenspost had beschoten. Volgens Peru is echter vanuit Ecuador geschoten op een ongewapende Peruaanse helikopter, die langs de grens vloog.

Woensdagavond meldde Peru dat Ecuadoriaanse troepen ruim tien kilometer op Peruaans grondgebied waren doorgedrongen. Volgens Lima is deze ,,aanval teruggeslagen".

,,In heel Ecuador is donderdag censuur ingesteld per decreet van president Jaime Roldos. De censuur geldt voor alle communicatiemiddelen en met name voor de internationale persbureaus.

Mr Karamat Ali veroordeeld

PARAMARIBO — Het bijzonder gerechtscollege in Suriname heeft vanochtend de oud-minister van Openbare Werken en Verkeer in het kabinet-Arron, mr Achmed Karamat Ali, veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee en een half jaar met aftrek van de tijd in voorarrest doorgebracht. Verder mag hij zich een jaar lang niet verkiesbaar stellen voor de volksvertegenwoordiging en mag hij vijf jaar geen openbaar ambt vervullen. Bovendien moet hij een bedrag van Sf 50.000 betalen voor schadeloosstelling.

De oud-minister werd veroordeeld omdat hij met zijn zg "crash programma" het land voor miljoenen heeft benadeeld.

Bomaanslag op paleis justitie in Parijs

PARIJS — Bij een bomaanslag op het paleis van Justitie in Parijs is vanochtend grote materiele schade aangericht. De bom was verborgen onder een trap bij de ingang van het paleis, zo deelde de Parijse politie mee.

"Een groep van de gewapende bevrijding" afkomstig van het Franse eiland in het Caribisch gebied Guadeloupe heeft zich voor de aanslag verantwoordelijk gesteld. De GLA heeft al eerder gezegd aanslagen in Frankrijk te hebben gepleegd, ofschoon de Franse autoriteiten telkens weinig geloof hechtten aan anonieme telefoontjes daarover.

Volgens zegslieden van de Parijse politie heeft ook het Corsicaanse nationale bevrijdingsfront zich telefonisch voor de aanslag verantwoordelijk gesteld. Deze telefonische melding neemt de politie serieuser omdat precies werd gemeld om wat voor bom het ging en waar die geplaatst was. Op het ogenblik staan in Parijs vijftien leden van de FLNC terecht wegens het plegen van bomaanslagen op Corsica.

Poolse regering dreigt in te grijpen bij staking

WARSCHAU — De Poolse regering heeft gisteravond laten weten dat zij ,,genoodzaakt zal zijn de maatregelen te treffen welke onmisbaar zijn voor het normaal functioneren van de bedrijven, als de stakingen in het land voortduren".

In haar verklaring stelt zij dat zij krachtens de grondwet ervoor moet zorgen dat,, de orde en de discipline worden gehandhaafd en voor de burgers de voorwaarden voor een normaal leven worden verzekerd.

Welke maatregelen worden overwogen, werd niet meegedeeld. Deze officiele waarschuwing kwam een dag nadat de vrije vakcentrale Solidariteit had opgeroepen tot de opschorting van alle stakingsacties. Voor vandaag stonden onderhandelingen op het program tussen de autoriteiten en de onafhankelijke vakbeweging. Volgens de officiele verklaring zijn de pogingen van de regering om de toestand te stabiliseren en het land uit de crisis te halen, tot niets teruggebracht.

"Chaos en anarchie dringen het leven van de staat binnen en brengen het lot van het vaderland en zijn burgers in gevaar. De krachten die vijandig staan tegenover het socialistische stelsel, worden steeds actiever".

Wegens de golf van voortdurende stakingen, ondanks de pogingen van de regering en ondanks de onlangs gedane oproep van het nationale coordinerende comite van Solidariteit (van 28 januari), verklaart de raad van ministers dat hij krachtens zijn constitutionele taak gehouden is de orde en de disipline te handhaven en voor de burgers de voorwaarden voor een normaal leven te verzekeren. Na te hebben meegedeeld dat zij, als de huidige situatie voortduurt, genoodzaakt zal zijn maatregelen te treffen die het normale functioneren van de bedrijven zullen kunnen bevorderen, bevestigt de regering haar bereidheid tot voortzetting van het overleg inzake beperking van de arbeidstijd en andere problemen betreffende de vakbeweging. De ministerraad voegt hieraan toe dat hij zijn relaties met de vakbeweging wil vestigen op de basis van ,,een wederzijdse verantwoordelijkheid jegens het land en dat hij vasthoudt aan de uitvoering van de in augustus gesloten akkoorden en tot voortzetting van ,,het socialistische vernieuwingsproces".

EAST LONDON/ZUID-AFRIKA — Een passagierstrein is gisterochtend vroeg in de buurt van de Zuidafrikaanse plaats East London op een brug ontspoord en in een ondiepe rivier terechtgekomen. Volgens functionarissen van de spoorwegen zijn tenminste 11 passagiers om het leven gekomen en liepen meer dan 100 mensen verwondingen op.

Corruptie in El Salvador

SAN SALVADOR — Twee hooggeplaatste overheidsfunctionarissen in El Salvador hebben woensdag ontslag genomen. In een brief aan verschillende persbureau's beschuldigen zij de regerende junta in San Salvador van corruptie en zeggen zij zich te zullen aansluiten bij linkse groepen in hun strijd tegen de junta.

Het betreft de onderminister van Planning, Carlos Frederico Paredes, en de algemeen directeur van het nationale koffie-instituut, Nelson Romero. Zij zullen zich in de Mexicaanse hoofdstad aansluiten bij Salvadoriaanse linkse ballingen die een diplomatiek offensief zijn begonnen tegen de burgerlijk-militaire junta.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren **vóór** 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12** uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
NOTIBON, Terra Corra z/n,
tel.: 8736.

SINT MAARTEN:
Advertentie: Vance James,
tel.: 3073.

SABA:
Correspondent: Ray Hassell,
tel.: 2241.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek,
Wingerd 540, Waddinxveen,
tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao,
Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.
St. Maarten: Papergarden, tel.: 3073.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen 31 jan. 1981 vanaf 08.00 uur t/m 2 febr. 1981 om 08.00 uur
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R. Tjong-Sie-Fat, Gezondh. centrum Janwé, tel.: 35959; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 35380
30 jan. 1981 vanaf 18.00 uur t/m 2 febr. 1981 om 08.00 uur
Stads- en 2de distrikt West: dokter M.J.M. Swart, spreekkamer v. Leeuwenhoekstr. 15 tel.: 24113; spreekuren: 11.00-12.00 uur a.m. 17.00-18.00 uur p.m. spoedgevallen: tel.: 82367
In het 3de distrikt Banda Abau: dokter F. Hernandez, spreekkamer Pannekoek, tel.: 641442.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging):
Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947: geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft Zuster Kwidama, tel.: 78089; ook te bereiken op pagedoby 027-585.

KLEUTERBUREAU:
Maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK:
Woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: del Pueblo, tel.: 25444;
Punda: Antillian, tel.: 76200.

VERLOF BEGRAFENIS
31 jan.: R.A. de Windt, Abrahamsz 113; 1 feb.: E.F. Cannister, Schottegatweg-Oost 25.

CIRCO CONTINENTAL
20.30 uur Voorstelling-Coney Island terrein.

KvK-boekje: Curacao als Caribisch cruise-centrum

WILLEMSTAD — Curaçao als Caribisch cruise-centrum is de naam welke de Kamer van Koophandel heeft meegegeven aan zijn uitgave om de buitenlandse cruise-ondernemingen te wijzen op de vele mogelijkheden welke Curaçao op dit gebied biedt. In dit boekje van ongeveer dertig pagina's wordt voorlichting gegeven over Curaçao met zakelijke feiten als de directe luchtverbindingen met de VS en Europa, de faciliteiten van bv de CDM enz. Een en ander verlucht met foto's. Jammer genoeg zijn niet alle foto's van een kwaliteit welke men mag verwachten als men een land of eiland aan de man wil gaan brengen als toeristische attractie. Het boekje omvat verder een aantal mogelijkheden welke men vanuit Curaçao op een cruise kan bereiken zoals San Andres en de San Blas-eilanden naast bekende bestemmingen zoals Barbados, Martinique enz. Het eerste exemplaar van het KvK-boekje werd vlak vóór het vertrek van de Curacaose scheepvaartdelegatie naar de VS overhandigd aan Toerisme-gedeputeerde Agustin Diaz.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN
19.15 en 21.15 uur *Sergeant Pepper's lonely hearts club band.* (Rock-musical, met the Bee Gees, alle leeft. Engels, f. 3,50).
24.00 uur *The comeback* (Horror, Engels, boven 18 jaar, f. 3,50).
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *Revenge* (Thriller, Engels, boven 18 jaar, f. 2,50 en f. 3,50); 24.00 uur *The Insanity Beeing* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, f. 2,50 en f. 3,50)
DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Quest for love* (Romance, Engels, boven 18 jaar, f. 5,—)
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 en 24.00 *Going Steady* (musical, Engels, boven 14 jaar, f. 5,—)
WEST-END
19.00 en 21.00 uur *Ants* (Horror, Engels, boven 18 jaar, f. 2,50 en f. 3,50)
24.00 uur *Dragon from showtime* (Chinesefilm, Engels, boven 18 jaar, f. 2,50 en f. 3,50)

CINE-TRUCK
Hedenavond te Mgr. Verriet Instituut en morgenavond te Buurtcentrum Janwé.

TELECURACAO: 16.30 The mighty man and Yurk; 17.00 Hanna Barbera special; 17.50 Informacion carnaval; 18.15 Film: Festival di tumba; 18.30 Telenovela: Los ricos tambien lloran; 19.20 Deporte tele-8; 19.30 Public relations; 20.00 Noticiero tele-8; 20.20 Vis-nieuws; 20.30 Tales of the unexpected; 21.00 Centennial; 22.00 Show di Job; 23.05 Tempu pa Dios; 23.10 Big movie; 24.15 Sluiting.

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE
20.30 uur Toneelvoorstelling Beberin den Piramid met toneelgroep van Eligio Melfor.

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13) (Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DE TEMPEL: Voorstelling (Images of Curaçao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.

TENTOONSTELLINGEN CURAÇAOS MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

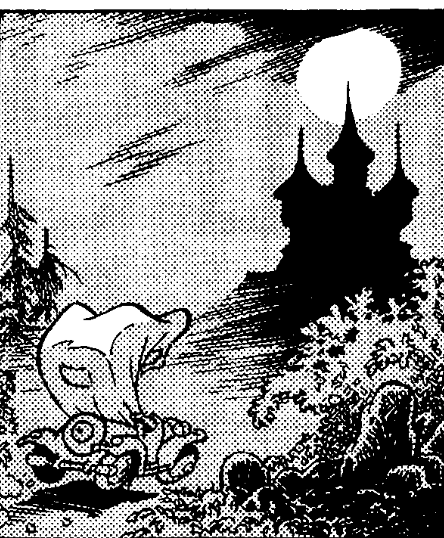
ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.
BON. MUSEUM (oud politiewacht): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur (momenteel gesloten voor publiek).

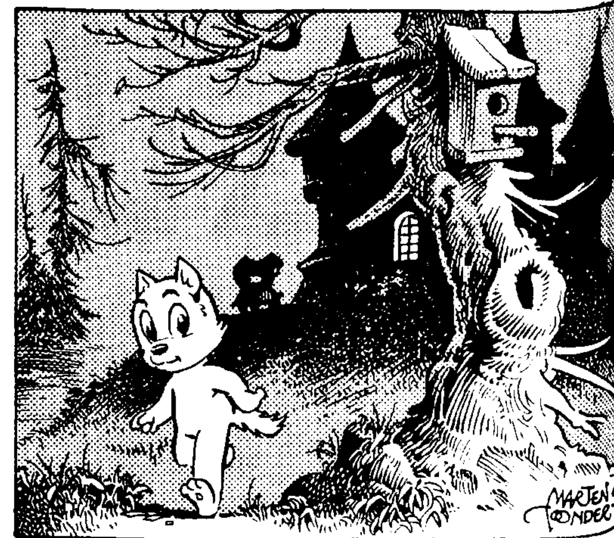
Zakenvaria

AANSTAANDE ZONDAG, half elf, organiseert het damescomite Magnolia, een bake sale in de Bonaire Club. Naast de lekkere hapjes zijn er ook handenarbeidartikelen te verkrijgen zijn.
De opbrengst is, aldus de organisatoren, voor charitatieve doeleinden.

Heer Bommel en het spijtlijden

0844 — Heer Ollie aarzelde, maar Tom Poes greep hem bij de jas en trok hem met geweld uit het strijdgewoel.
„Beter naar huis gaan", prevelde de burgemeester, hen nakijkend. „Misschien is dat wel een goede raad. Van dit vechten krijgen we alleen maar spijt. En zo laat op de dag weet ik geen raad met nog meer berouw."
„Berouw", zei heer Bommel met trekkende mond. „Jij bent nog te jong om dat te begrijpen. Ik wil deze goede lieden tot inkeer brengen. Door mijn voorbeeld; omdat de spijt op mijn gevoelig gestel geslagen is. Je maakt misbruik van mijn toestand, bedoel ik...."
Zo pratende liet hij zich door Tom Poes in de Oude Schicht zetten; maar toen het voertuig de stad uitreed, was hij tot gemompel vervallen, en tenslotte sloot hij de ogen; overmand door spijt en vermoeidheid. Het kostte dan ook enige moeite om de beproefde heer in Bommelstein te krijgen, en Tom Poes slaakte een zucht van verlichting toen hij tenslotte zelf naar huis kon gaan.
„Joost zal verder wel voor hem zorgen", zei hij bij zichzelf. „Al was het alleen maar omdat die zelf ook spijt heeft. Morgen zullen we wel verder zien, want als ik het goed heb, is niets zo goed als een nachtje slapen. Het is nu alleen maar te hopen, dat het spijtzaad van binnen ook zo vlug uitwerkt."

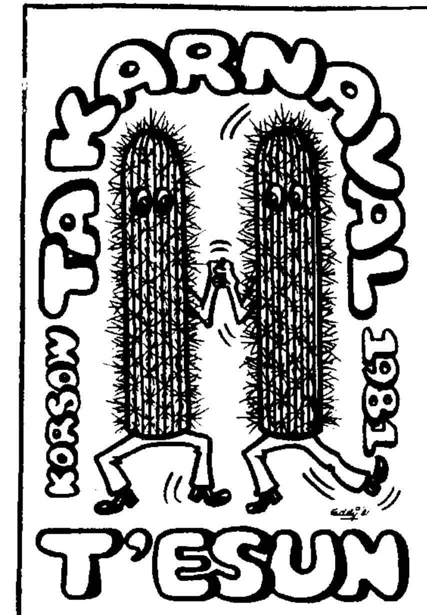
Minister Van der Stee eens met verzoek tot rechtzetting Kamerstuk

WILLEMSTAD /DEN HAAG — Minister Fons Van der Stee van Antilliaanse zaken is het ermee eens dat in het verslag van de Vaste Kamer-commissie voor Antilliaanse zaken fouten zijn geslopen. Dat heeft hij gistermiddag laten weten in een telegram aan minister-president Don Martina.

In het verslag van de commissie van de Tweede Kamer gedateerd 13 november 1980 stond dat premier Martina gepoogd zou hebben de Ronde Tafel Conferentie voor een of twee jaar uitgesteld te krijgen, maar dat Van der Stee dat heeft kunnen tegenhouden. Premier Martina heeft eerder week deze passage als incorrect bestempeld en om rectificatie gevraagd.

Minister Van der Stee erkent dat de betrokken passage onjuist en de weergave van de Antilliaanse premier wel juist is. De bewindsman belooft deze zaak ter kennis te brengen van de commissie waarmee de minister dezer dagen toch een bespreking heeft. "Ik stel het op prijs indien deze verder in de openbaarheid recht wordt gezet. Daaraan zal ik zelf ook medewerken", laat minister Van der Stee weten.

Overigens gaat het om een Kamerstuk dat op 18 november is "vastgesteld" door alle leden van de commissie. Dat houdt in dat zij zich er accoord mee hebben verklaard. Daar kan weer uit worden geconcludeerd dat minister Van der Stee het wel heeft gezegd. Of hij het ook zo bedoeld heeft is een tweede.

Vanmiddag om 4 uur zal er op de school San Hose ta Banda Bou een vergadering worden gehouden voor de leiders, en ouders van jeugdkoningin en de jeugdige Prins en Pancho, aldus een participatie van het comité Banda Bou.

GISTERMIDDAG DEELDE Mac Donald gratis hamburgers uit voor de jeugdige Prins en Pancho-kandidaten van vorig jaar. Bij deze gelegenheid hield dokter Roy Heerenveen een praatje over Roller Boogies...

DAT HET TUMBA—FESTIVAL een belangrijke activiteit is blijkt uit het vervallen van verschillende activiteiten in onze samenleving. Zoals bekend zal de videovoorstelling van het comité in het Wilhelminapark op de vierde februari geen doorgang meer vinden. Nu ziet ook het Continental Circus af van voorstellingen die op 3,4 en 6 februari zouden moeten plaatsvinden.

VANDAAG IS de laatste inschrijvingsdag voor het tumbafestival... Morgenavond zal de vereniging van Antilliaanse musici de stand van zaken aan de pers meedelen.

ALLE DAMES DIE AAN de verkiezing van de carnavals-koningin willen meedoen worden opgeroepen om zich zo snel mogelijk bij het carnavalscomité te laten inschrijven. Morgen zal de inschrijving worden gesloten. De verkiezing vindt plaats op 7 februari in het SUBT-stadion.

BIJ DEZE GELEGENHEID zullen de dames in totaal drie keer op het podium verschijnen. De eerste keer in uniform, de tweede keer in folkloristische kleding en de derde keer in carnavalskostuum. De kaarten voor dit evenement zijn vanaf 2 februari verkrijgbaar bij het SUBT-stadion, van 9 uur 's morgens tot in de middaguren.

OP ZONDAG 1 FEBRUARI zal een informatie-ochtend worden gehouden voor alle kandidaten die naar de titel van Carnavalskonigin '81 meedingen. De vergadering begint om 10 uur 's morgens in het carnavalskantoor op Scharloo 29.

GISTERMIDDAG VOND DE PRESENTATIE plaats van de koningin-kandidaten voor het Hospitaal. Deze kandidaten brachten tevens een beleefheidsbezoek aan de gedeputeerde van Openbare Gezondheid, mej. Lucille Wout. Behalve de viering van Carnaval kwamen ook andere onderwerpen ter sprake zoals de bouw van het nieuwe hospitaal....

IN VERBAND MET de verkiezing van de carnavalskoningin roept het comité eenieder die zijn of haar kostuum van de vorige jaren nog bewaard heeft, om contact met haar op te nemen. Het is de bedoeling een groep te vormen van carnavalisten in oude karnavalskostuums.....

Correspondentie

SAINT ETIENNE — De 26-jarige Fransman Lucien Duplay wil graag corresponderen met personen uit Curacao. Zijn hobbies zijn: postzegels, postkaarten, souvenirs en schelpen uitwisselen. Zijn adres is 22 Bd de Fraissinette, 42100 Saint Etienne , Frankrijk.

Geen Nederlandse druk voor sanering overheidsdiensten

WILLEMSTAD — Zowel premier Don Martina in zijn toespraak gisterenavond inzake het saneringsonderzoek, als de projectcoordinator, dr Peter Verton, ontkennen dat er vanuit Nederland druk wordt uitgeoefend op de Antilliaanse regering om het overheidsapparaat te saneren. Premier Martina verklaarde gisterenavond dat de Antilliaanse overheid zelf overtuigd is van de noodzaak van een reorganisatie van de overheidsdiensten en dat aan Nederland hulp is verzocht bij de uitvoering van het Saneringsproject, zoals is opgesteld door het Centraal Bureau voor Personeelszaken.

Projectcoordinator Peter Verton ontkende desgevraagd in een gesprek met de Amigoe dat de VNG-deskundigen die belast zijn met het onderzoek bij de diensten, als voorwaarde gesteld zouden hebben dat aanbevelingen in de VNG-rapporten worden uitgevoerd om voortzetting van de onderzoekingen bij de diensten te garanderen. De heer Verton verklaarde dat de VNG slechts adviezen kan verstrekken en dat de uiteindelijke beslissing na overleg met de bonden en de diensthoofden, ligt bij de regering.

Prinses Beatrix Fonds viert 25-jarig bestaan

WILLEMSTAD — De Stichting Prinses Beatrix Fonds viert op 31 janauri haar 25-jarig bestaan. Omdat de collecte ten bate van TBC-patienten, astma-lijders en patienten die aan andere chronische longziektes lijden pas in juni plaatsvindt, besloot het bestuur van de Stichting om het jubileum in die maand te herdenken. Zij rekent bij deze gelegenheid op de haar gebruikelijke donateurs.

Antwoorden voor de eerste RTC

Vervolg-verslag over decentralisatie-plan

WILLEMSTAD — Het departement van Staatkundige Structuur der Eilandgebieden zal het concept-rapport Decentralisatie-plan verder uitwerken en vóór de komende Ronde Tafel Conferentie antwoord geven op de vele vragen die gesteld zijn over de inhoud. Dat is afgesproken op de vergadering van het Antilliaans Spoor zoals dat de laatste dagen op Bonaire heeft plaats gevonden.

Aanvankelijk stonden er meer agendapunten voor deze vergadering. Maar in gemeen overleg werd afgesproken om het decentralisatie-plan te bespreken zoals opgesteld door het departement. Daardoor kwam ondermeer de zetelverdeling in de Staten niet ter discussie in het Antilliaans Spoor.

Diverse onderdelen van het rapport zijn aan de orde gekomen in de vergadering. Op vele punten zijn op- en aanmerkingen gemaakt. Die zijn genoteerd door vertegenwoordigers van het departement. Beloofd is daar spoedig in een uitgebreid verslag antwoord op gegeven zal worden.

Het decentralisatie-plan wordt beschouwd als een raam-werk voor de vele formaliteiten die er nu moeten volgen om de decentralisatie rond te krijgen. Op elk der punten zal het departement vervolgens deelplannen moeten maken met daarin exact aangegeven wat de gevolgen zijn op financieel, personeel en materieel gebied per dienst of departement.

Voor TeleCuracao verklaarde gedeputeerde Frank Rozendal van Staatkundige Structuur van Curacao gisteravond dat het eilandgebied Curacao zich niet zomaar accoord kan verklaren met de inhoud. Dat is voorbehouden aan het bestuurscollege en de Eilandsraad. Daarover kon de raadsdelegatie op Bonaire geen beslissing nemen.

Drs Eric Kleinmoedig van de PSD verklaarde voor de tv dat een kritiekpunt van hem op het rapport was dat bijvoorbeeld niet expliciet vermeld werd dat de bodemrijkdommen niet gedecentraliseerd kunnen worden, aangezien het Koninkrijk de jurisdictie voert over de wateren rond de eilanden. Ondertussen staat er wel in dat de mijnbouwactiviteiten kunnen worden gedecentraliseerd.

Na saneringsrapport meteen reorganisatie

WILLEMSTAD — Het Saneringsplan Overheidsdiensten is enigszins gewijzigd. Dit vertelde de projektcoordinator Peter Verton in een gesprek met de Amigoe. Was het aanvankelijk de bedoeling eerst alle diensten te onderzoeken en in een tweede fase de begeleiding te starten van verbeteringen binnen de diensten, nu is van die aanpak afgezien. Dat komt op de eerste plaats omdat de projektleiding zich verkeken heeft op de hoeveel te onderzoeken diensten. Nu is besloten om meteen na het onderzoek bij een bepaalde overheidsdienst, de veranderingen onder begeleiding door te voeren. Volgens de heer Verton wordt op die wijze het veranderingsklimaat niet afgekoeld.

Binnenkort zal dan ook na overleg met de bonden, de regering en de betrokken diensthoofden, gestart worden met de reorganisatie van de diensten Financien, Personeelszaken en Sociale Zaken. Hoewel aanvankelijk een jaar was uitgetrokken voor de saneringsonderzoeken van alle overheidsdiensten, zei de heer Verton, dat een tijdsbestek niet meer te overzien is, ook al niet vanwege de onmiddellijke uitvoering van de veranderingstase bij de diensten.

STEMMING OVER PROCEDURELE KWESTIES

Concept Reglement van Orde:

Geheimhoudingsplicht voor RTC-deelnemers

WILLEMSTAD — Er mag niet uit de school geklapt worden over het besprokene tijdens de vergadering van de Ronde Tafel Conferentie. Dat is althans het voorstel dat van Nederlandse zijde is gedaan om tot een Reglement van Orde van de RTC te komen.

Door algemeen secretaris mr Joop Merkelbach is een concept-agenda, een concept Reglement van Orde en een concept Koninklijk Besluit (KB) gestuurd naar de centrale regering en de Eilandsraden voor commentaar.

De agenda komt overeen met hetgeen minister Van der Stee verklaarde bij zijn vertrek enkele weken geleden naar Nederland. De voornaamste agendapunten zijn zelfbeschikkingsrecht, decentralisatie, positie kleine eilanden, opsplitsing Bovenwinden, nieuwe vorm ontwikkelingssamenwerking, afschaffing Hoger Toezicht, nietovereenstemmingsclausule, zetelverdeling Staten, Herziening kiessysteem en follow-up van de eerste RTC:

VERWORPEN

Uit het concept-Reglement van Orde voor de eerste RTC blijkt dat de vergaderplaats voor de tweede zitting nog niet bepaald is. De eerste vindt plaats in Den Haag. De voorzitter van de conferentie bepaalt hoe vaak er vergaderd wordt. Drie RTC-deelnemers kunnen de voorzitter ook vragen een vergadering bijeen te roepen. De RTC bepaalt zelf haar agenda. De orde van de werkzaamheden wordt ook door de voorzitter bepaald.

In de plenaire vergadering van de RTC worden besluiten genomen; dat betekent dat er geen beslissingen kunnen vallen in commissie-vergaderingen. Over procedurele zaken wordt bij meerderheid van uitgebrachte stemmen beslist. Ook als de vraag wordt opgeworpen of een bepaald discussiepunt als een procedurele zaak moet worden aangemerkt, beslist de meerderheid van de conferentie. Wanneer op een bepaald moment de stemmen staken, moet er opnieuw gestemd worden. Staken de stemmen dan weer, dan wordt het voorstel beschouwd als te zijn verworpen door de vergadering.

COMMISSIES

Over alle zaken die niets van doen hebben met procedurele kwesties moet er consensus bereikt worden om het aanvaard te krijgen op de conferentie. Alle delegaties moeten er overeenstemming over bereiken. Wanneer er geen van de partners op een punt expliciet tegenstemt, wordt het punt ook geacht als te zijn aangenomen met complete overeenstemming. Een minderheid kan ook laten weten een bepaalde beslissing van de meerderheid te zullen aanvaarden.

Tijdens de RTC kan beslist worden dat er commissies gevormd worden om bepaalde zaken nader uit te zoeken. De commissies kunnen van de RTC de bevoegdheid krijgen om deskundigen te vragen haar bij te staan. Beslissingen worden in elk geval in de plenaire vergadering genomen, en niet in commissies.

Artikel 8 van het concept Reglement van Orde meldt: "Ten aanzien van hetgeen ter vergadering wordt besproken of geschiedt, bestaat een geheimhoudingsplicht. De geheimhoudingsplicht bestaat niet voor zover de voorzitter een vergadering openbaar verklaart (zoals de openingszitting op 16 februari - RED.) of ontheffing van de geheimhouding verleent". Deze geheimhouding is ook van toepassing op de leden die zitting nemen in RTC-commissies. Het is aan de voorzitter om uit te maken wanneer informatie wordt verstrekt aan de buitenwereld.

TEGENSTEM

De belangrijkste overeenkomsten tussen de eilandgebieden, de centrale (Antilliaanse) regering en de Nederlandse overheid zijn nog eens expliciet vastgesteld in een concept-KB die als te doen gebruikelijk aanvangt met de zin: "Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz., enz., enz.,....." Daaruit blijkt dat elk van de partners (Land, Nederland en de zes eilanden) één stem kan uitbrengen op de RTC. De Eilandsraden van Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St Eustatius en St Maarten moeten uit hun midden één persoon aanwijzen die namens de delegatie stemt. (Niet duidelijk is hoe een minderheid dan zijn tegen eventuele tegenstem op formele wijze kenbaar kan maken. Er zijn natuurlijk wel andere manieren om de mening duidelijk te maken — RED).

Verwacht mag worden dat de wijze van besluitvorming en de geheimhoudingsplicht twee grote punten van discussie zullen worden onder de deelnemers voor deze eerste RTC.

NOOT REDACTIE:

De vraag is gerechtvaardigd hoe het mogelijk is dat gesproken en straks ook besloten gaat worden over de bevolking van de Nederlandse Antillen zo gewichtige zaken en dat daar toch geen letter over mag uitlekken. Het is niet aanvaardbaar, dat de gemeenschap slechts achteraf mag vernemen wat er al beslist is.

Nog geen beslissing NAC-personeel over CADMU-CFW probleem

WILLEMSTAD — De CFW heeft de vergadering van NAC-werknemers gisteravond moeten uitstellen tot dinsdagavond vanwege de geringe opkomst van de leden. Tijdens de vergadering zou de problematiek ter sprake komen tussen de CFW en de Cadmu.

Zoals de Amigoe eerder berichtte, is er bij de NAC sprake van een dubbele vertegenwoordiging van het personeel. Tussen de twee bonden ontstonden onlangs problemen rond de cao-onderhandelingen waarbij een CFW-vertegenwoordiger het Cadmu-vertrouwen verspeeld zou hebben.

De Cadmu wil nu een referendum bij de NAC. Bovendien acht de Cadmu de cao-onderhandelingen te zijn vastgelopen, welke mening niet wordt gedeeld door de CFW. De CFW had voor gisterenavond een ledenvergadering uitgeschreven voor het NAC-personeel. De beslissing zou daarbij moeten vallen of de CFW-vertegenwoordiger wordt teruggetrokken uit de onderhandelingsdelegatie of dat gekozen wordt voor een referendum. Omdat de meerderheid van de CFW-leden niet verscheen gisteren is de vergadering verschoven naar dinsdagavond om half acht in het AVVC-gebouw.

Clat-oproep tot boycot van Haitiaans bewind

WILLEMSTAD — **De conferentie van Caribische vakbondsleiders aangesloten bij de CLAT heeft deze week besloten een felle campagne op touw te zetten tegen de ontwikkelingen in Haiti. Tot boycotacties tegen het schrikbewind in Haiti is reeds opgeroepen in Europa, terwijl dergelijke oproepen ook gedaan zullen worden in Canada, de Verenigde Staten en Venezuela.**

Eduardo Garcia van de CLAT verklaarde gisteren aan het eind van de conferentie die de afgelopen week op Curacao werd gehouden, namens de Caribische vakbondsleiders dat een toenemende repressie valt te constateren in het Caribisch Gebied. Door de verslechterende levensomstandigheden, groeit de migratie in het Caribisch gebied waar andere landen schrikbarend. In die andere, rijkere, landen worden de immigranten zwaar uitgebuit, wist Garcia te vertellen.

Door de inflatie worden niet populaire maatregelen noodzakelijk, waardoor ook de repressie groeit, meldde hij. Dat was volgens hem de reden dat de militaire regimes in het Caribisch gebied, zoals in Haiti en Santo Domingo, steeds feller optreden tegen de werknemers en hun organisaties. Die ontwikkeling moet stopgezet worden om te voorkomen dat meerdere Caribische landen een repressieve militaire regering moeten meemaken. De Clat zal dan ook oproepen tot een internationale boycotaktie tegen het Haitiaanse bewind. Daartoe is wel een vorming nodig van de vakbondsleiders, vond Garcia. Daarom zal de Clat-scholing worden geïntensiveerd voor de Caribische bondsleiders en verwacht wordt dat een 200-tal scholingsevenementen zal plaatshebben dit jaar waarin zo'n 6 duizend vakbondsleiders zullen deelnemen.

De Clat-man benadrukte nogmaals dat de CLAT niet gelooft in een organisatorische eenheid van vakbonden maar in eenheid van aktie. Die mening is zoals bekend meerdere malen herhaald door de vakcentrale CGTC met betrekking tot de Kamer van Vakbonden.

Benzinetappers aangehouden

WILLEMSTAD — De politie hield gisteravond twee jongemannen van 18 en 19 jaar aan, op het moment dat zij bezig waren benzine uit stilstaande auto's te tappen. In hun auto trof de politie tevens 310 gram marihuana aan. Ze zijn voor beide delicten opgesloten.

Drieling geboren in hospitaal

WILLEMSTAD — Gisteravond werd in het Sint Elisabeth Hospitaal een drieling geboren. Zowel de moeder, mevrouw I.Elisa-Henriquez, als de baby's verkeren in optimale gezondheid. De bevalling werd verricht door dokter S.Leon, bijgestaan door de vroedvrouw, mevrouw Kool-Van de Sterre. De eerste baby was een meisje en werd geboren om 13.18. Ze heeft een lengte van 44 centimeter en weegt 2340 gram. De tweede baby, een jongen, aanschouwde om 13.22 het daglicht en had een lengte van 45 cm. Hij weegt 2300 gram. Om 13.28 werd de derde baby geboren. Zij heeft een lengte van 46 centimeter en weegt 2300 gram. Het gezin Elisa-Henriquez telde al 6 kinderen.

Eerste verkeersdode voor 1981

WILLEMSTAD — Gisteravond omstreeks zes uur vond op de kruising Jan Noorduynweg-Schonegevelstraat een fatale botsing plaats, waarbij de 23-jarige jongeman Etienne Benito Henriquez het leven verloor. Het slachtoffer werd geboren op Curacao en woonde op Seroe Fortuna Blok 124. De toedracht van het ongeluk wordt nog onderzocht. Bekend is dat het slachtoffer met grote snelheid op de Jan Noorduynweg reed. Bij genoemde kruising aangekomen trachtte hij een auto in te halen, met het fatale gevolg. Hij was kennelijk op slag dood. De bestuurder van de auto liep geen verwondingen op. Dit is voor dit jaar het eerste verkeersongeluk met een dodelijke afloop.

Afvloeiing personeel tegengesproken

Abvo beschouwt toespraak premier als een toezegging

WILLEMSTAD — **De Abvo beschouwt de uitspraak van premier Martina dat het niet de bedoeling is overheidspersoneel af te vloeien, als een toezegging met betrekking tot het saneringsprojekt. Aan het BC van Curacao is nu een telegram verzonden waarin eenzelfde toezegging wordt uitgekeken vanwege het voornemen om ook op eilandsniveau een reorganisatie door te voeren. De VHO daarentegen heeft nooit een punt gemaakt van eventuele afvloeiing, maar wil wel dat de bonden meer tijd wordt gegund om de saneringsplannen door te nemen.**

Tijdens een televisietoespraak gisteravond over het veelbesproken saneringsprojekt van overheidsdiensten, bracht premier Martina naar voren dat het doel van het projekt is de verbetering van de dienstverlening aan de bevolking, de verbetering van de werksfeer in het belang van de ambtenaar zelf en een imageverbetering van het heel overheidsapparaat. Via de Stuurgroep hebben de overheidsbonden volledige inzicht en participatie in de gang van zaken, vertelde de premier. De onrust die is ontstaan binnen het overheidsapparaat omdat er ontslagen zouden moeten vallen op basis van het saneringsrapport, sprak de premier tegen.

Bij overtolligheid van personeel zal de regering overplaatsing aanbieden aan die personeelsleden, alsmede eventuele omscholing voor die functies waaraan behoefte bestaat in het overheidsapparaat. Voorts zal er een plan worden ontworpen om het pensioengerechtigden aantrekkelijk te maken om vrijwillig met pensioen te gaan. De premier zei loyaliteit te verwachten van de ambtenaren ter verbetering van de dienstverlening aan het publiek. Ook voor diensthoofden en hun plaatsvervangers zal op kort termijn een managementcursus worden gestart vertelde hij.

De Abvo beschouwt de toespraak van gisterenavond, als een toezegging dat er geen afvloeiing zal plaatshebben bij de overheid. Voor de afvloeiing was de Abvo bevreesd niet alleen in het kader van het saneringsplan maar tevens in het kader van het decentralisatieplan van overheidsdiensten, welke plannen volgens de bonden gelijktijdig uitgevoerd zullen worden. De verontrusting hierover is in een telegram van alle overheidsbonden aan de minister president vastgelegd.

De Abvo heeft nu aan het BC van Curacao verzocht het BC-standpunt te vernemen met betrekking tot de reorganisatie van het eilandelijk apparaat dat de volgende maand zou aanvangen. De bond wil hiermee ook een toezegging uitlokken dat die sanering niet ten koste zal gaan van eilandsambtenaren.

Over het verzet van ambtenaren bij het departement van onderwijs en bij de Capriles Kliniek tegen het saneringsonderzoek zei Abvo-voorzitter Brito dat de diensten vaak een eigen standpunt innemen, wat wordt gestimuleerd door bewindslieden die het bondsbestuur passeren en met de dienstgroep gaan praten. Dit zou bij beide diensten het geval zijn geweest.

VHO-voorzitter Frank Willem verklaarde aan de Amigoe dat de Vereniging van hogere ambtenaren nog steeds waardering heeft voor het saneringsprojekt. Van de afvloeiing had de vereniging zelf nooit een punt gemaakt, zei hij, maar de VHO heeft wel telegrafisch verzocht om uitstel met vier weken van de vergadering van de Stuurgroep. De heer Willem legde uit dat de bonden binnen enkele dagen lijvige rapporten moeten bestuderen en dan zware beslissingen moeten nemen om recht te trekken wat in 30 jaar is scheefgegroeid. "Wij moeten alleen wat meer bestudeertijd krijgen", vond de heer Willem die de aanpak van het saneringsprojekt, inclusief de bij- en omscholingscursussen voor ambtenaren en diensthoofden, toejuichte.

KLM-commissaris De Soet neemt ontslag

Pourier nieuwe ALM-president-commissaris

WILLEMSTAD — **De heer Miguel Pourier is gisteren door de aandeelhouders van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij benoemd tot president-commissaris in de nieuwe samenstelling van de Raad van Commissarissen van het bedrijf.**

In verband met de serieuze problemen waarmee de ALM momenteel worstelt, heeft de regering als grootste aandeelhouder in dit bedrijf (96%) besloten om in de Raad van Commissarissen enkele wijzigingen toe te passen. Zo zijn er de politici Rudy Ellis en Betico Croes uitgehaald. Croes is verleden jaar ALM-commissaris geworden. In de laatste openbare Staten-vergadering kondigde hij al aan dat hij zich zou terugtrekken, omdat hij van mening is dat er deskundigen op diverse terreinen aan het werk gesteld moeten worden die er volop hun tijd aan kunnen besteden om de ALM weer boven de rode streep te tillen. De heer Ellis is gedurende langere tijd commissaris geweest van de ALM voor Bonaire.

BERAAD

Gisteren vond een vergadering plaats van de aandeelhouders, de centrale overheid en de KLM (4%). Uitgaande leden van de Raad van Commissarissen zijn presidentcommissaris Ruben Mansur en Betico Croes (beiden voor Aruba), Ellis (voor Bonaire), drs Eddy Wawoe en George Curiel (beiden voor Curacao).

Per 10 februari zijn de nieuwe leden van de Raad van Commissarissen voor de ALM de heren Miguel Pourier, president-commissaris (voor Bonaire), Eduardo de Veer en Norman Henriquez (voor Aruba), Lio Capriles en mr Irving Plantsz (voor Curacao) en voor de Bovenwinden is in dit college gebleven de heer Chester Wathey.

Ondertussen heeft de KLM-commissaris De Soet zijn ontslag genomen als lid van dit college. Naar verluidt zou over deze zaak correspondentie hebben plaats gehad tussen de centrale regering en de KLM. De Antilliaanse overheid zou in het kader van een antillianisering van de commissarissen hierom hebben gevraagd.

Opmerkelijk is de benoeming van ex-minister van Ontwikkelingssamenwerking en ex-premier Pourier tot president-commissaris. Hij heeft de regering laten weten het verzoek voor een commissaris-post in beraad te houden om dit eerst met zijn werkgever (ABN) te regelen.

VERENIGBAAR

Voorts is de benoeming van mr Plantsz in bepaalde kringen opmerkelijk genoemd. Hij is namelijk ook voorzitter van de Algemene Rekenkamer. Dat college is er om het hoogste centrale bestuursorgaan, de Staten, van advies te dienen op financiële aangelegenheden. De vraag is opgeworpen of de positie van voorzitter van de Rekenkamer wel verenigbaar is met die van commissaris van de ALM, waarvan het beleid ook door de regering én de Staten in de gaten gehouden moet worden. Op grond van zijn benoeming kan geconcludeerd worden dat de beide functies, althans formeel, verenigbaar zijn.

Pogingen om nadere ophelderingen te krijgen hieromtrent van minister mr John van der Kuyp van Luchtvaartzaken hadden geen gunstig resultaat.

RECTIFICEREN

ALM-directeur C.O. "Tawa" Irausquin verklaarde desgevraagd aan de Amigoe dat de benoeming van de nieuwe commissarissen het enige agendapunt was van de vergadering gisteren. Er is niet gesproken over de algehele situatie van het bedrijf.

Hij liet weten dat de berichtgeving in de Extra van gisteren geheel bezijden de waarheid was. Het ochtendblad meldde dat het bedrijf binnen zestig dagen failliet kan zijn en dat er tien miljoen gulden nodig is om het te redden. Ook werd gemeld dat er indicaties zijn van een slecht beleid gevoerd door de directie.

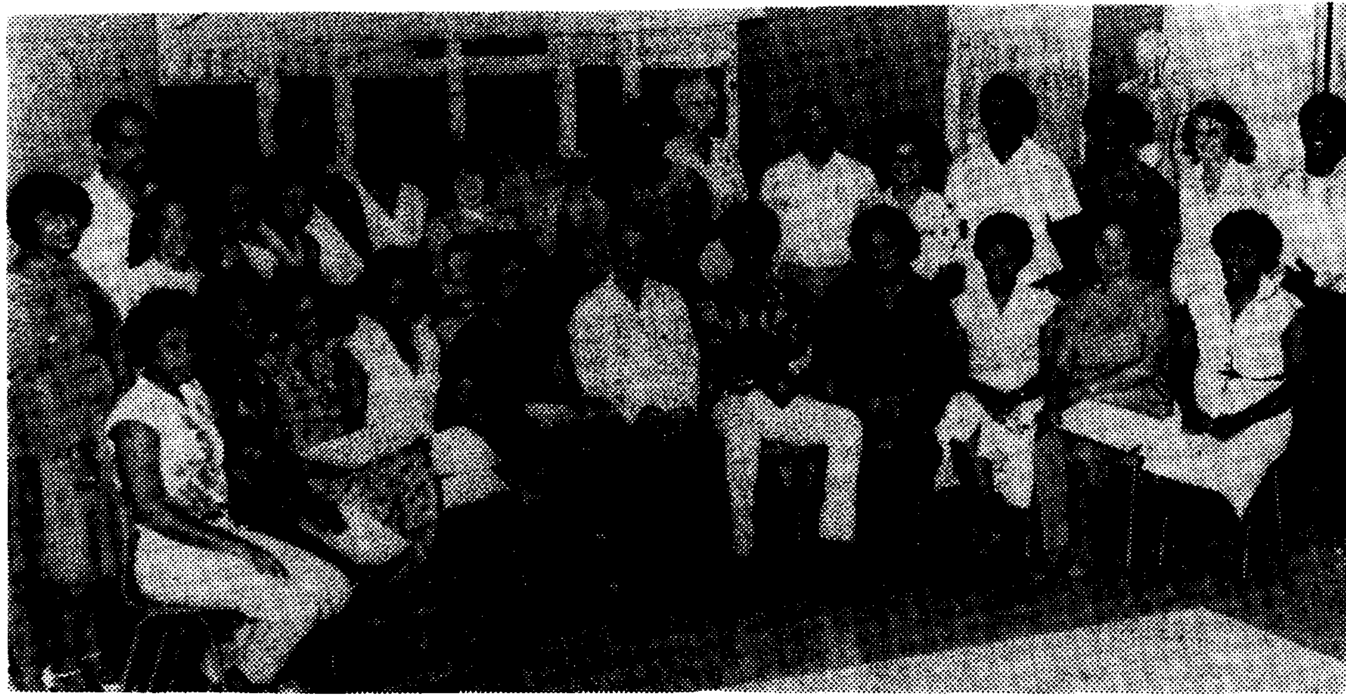
De ALM-directie heeft gistermiddag de hoofdredactie van Extra gesommeerd om uiterlijk morgen het betrokken bericht van het begin tot het eind te rectificeren. Volgens de ALM-directeur beroept het blad zich op bewijzen zwart-op-wit voor hetgeen er in dat bericht staat en die moeten dan maar boven tafel komen, wanneer het niet rechtgezet wordt. In dat geval spant de ALM een kort geding aan tegen het blad.

Colombiaans echtpaar met cocaine vast

WILLEMSTAD — **Op de luchthaven van Curacao werd gistermiddag een Colombiaans echtpaar aangehouden dat in het bezit bleek te zijn van 1700 gram cocaine. Deze hoeveelheid "coca" levert op de markt een bedrag van 500.000 gulden op. Het echtpaar was op weg van Aruba via Curacao naar Zurich.**

Een Arubaanse immigratieambtenaar handelde op 25 januari het echtpaar af toen dat op Aruba aankwam. De twee Colombianen lieten toen desgevraagd weten slechts driehonderd (AM) dollar bij zich te hebben. Voor enkele dagen mochten zij op Aruba blijven.

Dezelfde ambtenaar toonde oplettend te zijn. Hij zag dat het echtpaar gisteren een vliegticket voor Zurich (Zwisterland) had. Hij vroeg zich af waar zij het geld daarvoor vandaan hadden gehaald in zo korte tijd. Omdat hij de zaak niet vertrouwde lichtte hij de afdeling Verdovende Middelen in die op haar beurt de autoriteiten op Curacao van het geval op de hoogte stelde. Op het echtpaar de 50-jarige man en de 23 jarige vrouw werd het drug aangetroffen. Zij zijn ingesloten voor nader onderzoek.

WILLEMSTAD – *In het gebouw van de EHBO (Eerste Hulp bij Ongelukken) aan de Pater Euwensweg vond gisteravond de diploma-uitreiking plaats van één van de EHBO-cursussen die er gehouden worden. Ditmaal was het een vrij grote groep van gegadigden die het diploma in de wacht sleepte. De uitreiking vond plaats in het bijzijn van enkele EHBO-functionarissen van Curaçao.*

Resultaten Mijnmy Curacao positief

AMSTERDAM — De resultaten over 1980 van Mijnmaatschappij Curacao laten een voortzetting zien van de in het laatste kwartaal van 1979 begonnen positieve ontwikkeling. De lokale omzetten bleven op peil terwijl 30.000 ton kalksteen en kalksteenprodukten kon worden geexporteerd. De dochters werken in het algemeen bevredigend en de sterke groei van de activiteiten in de recreatieve sector is bemoedigend, aldus de maatschappij. De behaalde resultaten wettigen het betaalbaar stellen van het gebruikelijke interimdividend. Wat de projectontwikkeling betreft is thans een zodanige voortgang geboekt dat binnenkort aan een vergadering van certificaathouders inzicht kan worden gegeven over de voorgenomen ontwikkeling.

Mr Taylor hoofd Sociale zaken op Sint Maarten

WILLEMSTAD — Naar alle waarschijnlijkheid zal de heer C.L. Taylor ingaande 16 februari een begin maken met zijn werkzaamheden als Hoofd van het Departement van Arbeid en Sociale Zaken op de Bovenwinden. Tevens zal hij als bemiddelaar optreden. De heer Taylor is in deze functies benoemd tijdens een vergadering van de Raad van Ministers welke op 21 oktober 1980 werd gehouden.

Oorspronkelijk zou de heer Taylor op 16 december 1980 in dienst van de overheid treden, maar door lopende afspraken met het advocatenkantoor waar hij werkzaam was werd de indiensttreding uitgesteld. De heer Taylor zal na een stage bij de Departementen van de Centrale Regering zijn ambt gaan bekleden op de Bovenwinden.

Konferentie over oprichting instituut cooperativisme

WILLEMSTAD — Voor alle vakbonden en cooperatieve verenigingen zal er morgen (zaterdag) een conferentie worden gehouden rond het thema Een instituut van cooperatieven in het Blindencentrum te Cas Cora met een inleiding van Pacheco Römer die namens de ad hoc-commissie cooperativisme een inleiding zal verzorgen over de ontwikkelingen op dat gebied. Omstreeks 10 uur zal premier Don Martina een toespraak houden waarin het regeringsbeleid ten aanzien van het cooperativisme uit de doeken wordt gedaan. Tijdens de conferentie morgen zullen er mededelingen worden gedaan over de financiering van het instituut en zullen de concept-statuten worden behandeld. Omstreeks één uur zal de conferentie worden afgesloten.

Radioprogramma over bursalen

WILLEMSTAD — Morgenochtend zal van half tien tot half elf het programma "Konsulta Radial" door Radio Korsow FM worden uitgezonden. In dit programma zal Jules de Palm spreken over de bursalen die dit jaar naar Nederland zullen gaan. Er bestaat gelegenheid om vragen te stellen via telefoonnummer 43034.

Open House in Landhuis Asencion

WILLEMSTAD — Op zondag 1 februari wordt op Landhuis Asencion wederom een Open House gehouden. Om 10.00 uur zal in het kapel een kerkdienst worden opgedragen, gevolgd door een optreden van de folkloristische dansgroep Toetoeroetoeps om 10.45 uur. Het evenement eindigt om 12 uur 's middags.

Remitido

Advertencia

TA UN HECHO conocí pa tur ju di Corsow cu ta existi un odio bárbaro di parti di es otro islanan cu te forma Antillas Hulandes contra di es isla di Corsow i su habitantenan. Di es odio bárbaro aqui es isla di Bonaire ta forma en parte un excepcion ja como es odio no ta tan grandi riba es isla aqui.

Tur ju di Corsow conciente sa cu na Islariba ta cu mashar pena nan por logra na hanja un colocacion como cu nan ta worde di boycot totalmente pa es Islaribeñonan sin cu es ultimonan aqui ta tuma na consideracion cu nan existencia ta depende casi total di Corsow. Den es constellacion di es islanan di Antillas Holandes (cu excepcion di Aruba) Corsow ta hunga imaginariamente un papel di un prostituta cu ta traha duro molestia su curpa sin mizericordia, mientras es otro islanan ta hunga un papel di un Chulo brutal cu ta camna pornada, core den auto grandi lujo, come bon i ora el lanta for di su siesta ta bati Corsow cu schop quita tur loque e pober a produci door di molestia su curpa for di dje.

Tumanda es hechosnan mencioná na cuenta mi ta hanja cu lo ta un crimen horendo si e politiconan di Corsow no percura pa Corsow queda mantene majoria cu el tin den Staten di Antillas Holandes. Imagina bo Corsow cu tin mas tanto habitante cu tur es otro islanan hunto, cu ta produci mas tanto cu nan tur hunto i consigientemente ta carga e majoria gastos di tur e islanan mester jega na es grado cu es islanan cual no tin ningun consideracion sino odio pa Corsow lo jega na poder di por outvote Corsow ora nan quier. Un situacion asina lo no por ser permiti bao di ningun forma ni pa complace Aruba pa e queda den constellacion Antillana ni pa nada di mundo.

Un politico di Corsow cu copera pa Corsow perde es majoria cu e tin awor aqui lo ta un enemigo nr. 1 di pueblo di Corsow i lo merece di worde trata como un traidor di nos isla den tur sentido di palabra. Corsow no tin ningun enteres di queda den un constellacion Antillana. Den un constellacion Antillana ta odio so e lo cosecha como danki di su yudanza haci na mantenecion di es islanan cu excepcion di Aruba.

Es ponensia di es politiconan di Corsow cu ta bisa cu Corsow mester queda den es constellacion Antillana ta algo cu Corsow no tin ningun probecho for di dje alcontrario ta perdida so Corsow tin. Ora jega asina leuw Corsow mester ta opta pa queda riba su mes i eventualmente si Bonaire ta hiba di gusto por forma un nacion entre nan dos isla. Bao di ningun forma Corsow mester forma un constellacion cu ta inclui Islariba aden. Nos lo no por sigi mantene nan. Islariba mester queda un problema pa Hulanda como ta su colonia nan ta mescos cu Corsow. Sinceramente mi no ta mira cual ventaja, es islanan ariba por trece pa Corsow cu no ta es odio cu nan ta manifesta semper pa nos. Cada baca mester lembe nan bise. Nan ta bise di Holanda nan ta.

Pues politiconan di Corsow ser alerta i bao di ningun forma no traiciona es isla di Corsow cu ta bosonan mama. Percura pa Corsow no perde su majoria den Staten sea pa complace Aruba of pa mantene es constellacion Antillana i ora jega ora opta pa Corsow queda 1 so di es otro islanan cu excepcion di Bonaire si esaqui ta hiba e gusto di bai cu nos.

UN JU DI CORSOW

(Adres i nomber konosí na redakshon)

Metemuertos

ANOCHI 25 DI januari señor Ricardo Elhage di Frente Obrero na televishon a reta e lider di V.L.C. (maestronan di skol) pa un konfrontashon relashoná ku su entremetimiento den asuntunan ku ta toka sosiedat di legisladornan i esnan skohí pa representá nos pueblo , i asina demostrá debilidat i miedu di e hómber ku te ainda a logra manipulá maestronan di skol ku huntamentu di suku na boka ku problemanan di salario, overtaim, spat nan kontribushonnan na kumpra resortenan leu i kostoso pa plaseresnan di flohera i mas kosnan misterioso sin perkurá pa kaba di bini ku kambionan edukashonal ku mucha - i hende grandinan ta warda riba dje mashá-mashá tempu. Si sigui asina, anto muy pronto nos metemuertos ku ta imahiná su mes six feet tall lo kai sinta hasi su nesesidatnan riba kabes di tur polítikonan djis pa e skonde su inkapasidat pa ku e tarea ku nan a enkarguele i su grupo kuné. Kiko ta e solushon di tur e problemanan aki..? Maestronan di skol, spiérta for di bo soño invernal..! Diesdos or a bati dia..!

E. DE JONGH

West-Europa wellicht beste afzetmarkt

OPEC wil raffinage aanzienlijk uitbreiden

WENEN — De leden van de Organisatie van Olie-exporterende Landen (OPEC) zijn van plan in de komende tien jaar een groot deel van hun ruwe olie zelf te raffineren en hun aandeel van de wereldmarkt voor olieprodukten te vergroten.

Dit heeft het secretariaat van de OPEC bekendgemaakt. De markt voor olieprodukten wordt op het ogenblik nog overheerst door de westerse oliemaatschappijen. Volgens een studie van het secretariaat valt er meer te verdienen aan olieprodukten dan aan ruwe olie. Bovendien zouden de dertien OPEC-landen door het betreden van de markt voor produkten andere ontwikkelingslanden kunnen helpen zich te bevrijden van de discriminatie door de internationale olieconcerns. Volgens de studie zal in de toekomst een aanzienlijk deel van de produktie van de raffinaderijen in de OPEC-landen beschikbaar zijn voor de export. West-Europa zal waarschijnlijk de belangrijkste afzetmarkt zijn met een vraag naar olieprodukten van 400.000 tot 800.000 vaten (van 159 liter) per dag. De Verenigde Staten en Japan zouden elk 300.000 tot 400.000 vaten per dag kunnen afnemen.

Middendistillaten (dieselolie, gasolie, vliegtuigbrandstof en petroleum) bieden volgens de studie de beste marktvooruitzichten. Daarnaast zijn er mogelijkheden op de markt voor nafta, een grondstof voor de chemische industrie. Voor benzine ziet de OPEC alleen in Japan een goede afzetmarkt. De totale raffinagecapaciteit van de OPEC-landen, met inbegrip van de installaties die volgens de plannen de komende tien jaar gereed moeten komen, bedraagt naar schatting 9,27 miljoen vaten per dag. Wanneer de OPEC-landen 75 procent van de potentiele capaciteit benutten kunnen zij hun eigen behoefte volledig dekken en resteert er voor de export bovendien nog een hoeveelheid van ongeveer 2,88 miljoen vaten per dag in 1985 en van 1,28 miljoen vaten per dag in 1990, zo raamt de studie. De importbehoefte voor olieprodukten in de industrielanden zal naar schatting drie miljoen vaten per dag bedragen.

Van de OPEC-landen zullen in 1990 Algerije, Gabon, Koeweit, Irak, Libie, Qatar, Saoedi-Arabie, de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) en Venezuela netto-exporteurs van olieprodukten zijn. Ecuador, Indonesie, Iran en Nigeria zullen meer moeten invoeren dan zij exporteren, tenzij deze landen meer raffinaderijen bouwen dan zij nu van plan zijn.

Klein verlies voor KLM in derde kwartaal 1980

AMSTELVEEN — De KLM heeft in het derde kwartaal van het lopende boekjaar (oktober tot en met december 1980) een verlies geleden van f 3,4 mln vergeleken met een nadelig saldo van f 11,9 mln in dezelfde periode van het voorgaande boekjaar (alles in Ned crt). Over de eerste negen maanden van het lopende boekjaar werd f76 mln verdiend tegen f 80,1 mln in de overeenkomstige periode van vorig jaar, zo heeft de maatschappij bekendgemaakt. Per aandeel van f 100 (berekend over 3.985.82 uitstaande aandelen werd in het derde kwartaal f 0,84 (f 2,99) verloren, terwijl de winst per aandeel in de eerste negen maanden f 19,08 (f 20,09) bedroeg. De invoersinkomsten stegen in het derde kwartaal met 10,6 pct tot f 731,4 mln en in de eerste drie kwartalen 17,7 pct tot f 2384,6 mln. Samen met overige inkomsten bedroegen de totale bedrijfsinkomsten in het derde kwartaal f 889,8 mln (9,9 pct) en in de eerste negen maanden f 2876,5 mln (16,3 pct). De kosten stegen in het derde kwartaal met 8,2 en in de eerste maanden met 16,1 pct. Interestkosten slokten resp. f 7,1 en f 27,7 mln op. Het resultaat uit verkoop van duurzame activa was in het derde kwartaal f 0,5 mln negatief tegen f 4,7 mln positief vorig jaar. Ook in de eerste negen maanden was deze post negatief en wel f 0,3 mln (f 5 mln).

AGENDA ARUBA

[LO]SSE NUMMERS OP Aruba, [dag]elijks verkrijgbaar bij:

[OR]ANJESTAD: Zepp Wever, [Mo]rid–La Fama, Popular, Piet [Bo]da Fountain.

[SA]N NICOLAS: Nicolas Store, [De] Wit Stores in Aruba, [Ca]ribbean- en Sheratonhotel, [Va]n Dorp in Americana en [H]oliday Inn drugstore.

[Ka]ntooruren: 08.00 - 12.00/ [14].00 - 17.30 uur; zaterdag [ges]loten.

[Te]lefoon: 24333 (drie lijnen).

[V]oor spoedgevallen na kantoor[tij]d: 21639, 22316, 22950.
[Pa]geboy: 027-774.-

[Ba]nkrek. nr. 248-1 Barclays [Ba]nk.
[Ta]xicentrale: 24 uur per dag, [te]l.: 22116 of 21604.

[P]OLITIE: 100

[A]LARMCENTRALE: 115.

* * *

[BI]OSCOPEN
[Bo]ulevard Theater: 20.30 *[Ba]ltimore bullet* (14 jr); 24.00 *[Ho]t sex in Bangkok* (18 jr).
[De]lito: 20.00 *Urban cowboy* (14 [jr]) 22.30 *Avenging eagle* (14 jr)
[Dri]ve inn: 20.30 en 24.00 *3000 [mi]les chase* (18 jr)
[Mu]nicipal: 20.30 *Sun dragon* (18 [jr]) 24.00 *The story of Joanna* [(18] jr).

[HE]T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: [..]425; Santa Cruz en Paradera: [tel].: 28288; Savaneta: tel.: [..]020; Dakota: tel.: 24444; San [Ni]colas: tel.: 45906; tijdens [ka]ntooruren; Patiastraat 27.

[W]ACHTREGELING [DO]KTOREN
[Sp]reekuren: zat. en zondag van [..]30-10.30/17.30-18.30 uur [(Ora]njestad, Sta Cruz, [Para]dera en Noord) dokter A.S. [..]rstap, Sta. Cruz 362, tel.: [..]017; (San Nicolaas en [Sava]neta): dokter E. Westrate, [..]nslagoenweg 25, tel.: [..]290.

[OP]TICA'S:
[Ora]njestad: Aruba, tel.: 31081.
[Sa]n Nicolas: San Nicolas, tel.: [..]712.

[DI]VERSEN
[F]LIGHT INFORMATION [CE]NTER: dagelijks geopend [va]n 07.00-20.00 uur; na 20.00 [uu]r informaties via verkeersto[ren].

[..]AC
[..].30-01.00 uur verkiezing [Ju]gd districtskoningin - [..]C.A. club, Oranjestad.
[SP]ORT
[SO]FTBALL
[..].00 uur Honda vs G.A.S.A. - [Wi]lhelminastadion.
[SP]ORT
[C]AMACURI BOWLING [CE]NTER
[Ope]ningstijden: maandag t/m [v]rijdag 18.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 13.00-19.00 uur.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Fantasy Island; 18.15 Human Body; 18.45 Telenovela: Los Ricos tambien lloran; 19.30 Cocktail musical (lokaal); 20.00 Telenoticias (lokaal); 20.30 W.K.R.P. 21.45 Golden 13 (musical); 22.00 F.T.A. program; 22.15 Spec. progr.: Revista Amistad.

BOGOTA — Het Andes pact [zo]u graag gaan samenwerken [me]t de Europese Gemeenschap (EG). Het ligt in de bedoeling [da]t het overleg daarover spoe[di]g wordt afgerond en een ver[dra]g wordt opgesteld tussen beide organen. Reeds eerder was er overleg hierover.

Rechter in MTS-zaak:

Opleggen van dwangsom geen vorm van slavernij

ORANJESTAD — Rechter mr J.H.M.Kerssemakers achtte gistermiddag de vordering van eiseres (het Bestuurscollege) tot oplegging van een dwangsom thans toewijsbaar en veroordeelde ieder van de 23 stakende leerkrachten van de MTS tot betaling aan eiseres van een dwangsom groot fl. 100,- voor iedere dag, of gedeelte van een nieuw aangevangen dag gedurende welke hij/zij in gebreke zal blijven te voldoen aan de veroordeling tot beeindiging van de staking en tot werkhervatting, uitgesproken tegen gedaagden bij vonnis in kort geding op afgelopen maandag. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad, ook op de minuut van dat vonnis.

De rechter veroordeelde voorts de 23 gedaagden in de kosten van het geding, voor zover niet reeds begrepen onder de kosten waartoe gedaagden bij genoemd vonnis van afgelopen maandag zijn veroordeeld, tot gisteren aan de zijde van eiseres vastgesteld op fl. 104,-, waaronder fl. 100,- als salaris van de gemachtigde, van welk totaalbedrag ieder van de gedaagden één/drie en twingste deel, zijnde fl. 4,52, zal dragen.

In zijn overweging stelde de rechter dat aangaande de dwangsom artikel 491A van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van de Nederlandse Antillen, bepaalt: "Voorzover een vonnis inhoudt een veroordeling tot iets anders dan de betaling van een geldsom, kan worden bepaald, dat, indien, zolang of zo dikwijls de veroordeelde aan die veroordeling niet voldoet, door hem zal zijn verbeurd een bij het vonnis vast te stellen geldsom, dwangsom genaamd".

In deze bepaling — aldus de rechter — ligt de wettelijke grondslag voor het kunnen opleggen van een dwangsom bij een veroordeling tot enige prestatie, in de gevallen dat die prestatie bestaat in iets anders dan de betaling van een geldsom.

Bij het eerdergenoemde vonnis (van afgelopen maandag - RED.) zijn gedaagden veroordeeld tot, kort gezegd, werkhervatting, dat is een prestatie als bedoeld in het aangehaalde wetsartikel. Ook hier kan de dwangsom dus worden opgelegd. In het Antilliaanse recht is verder geen bepaling aanwezig die in het bijzonder in de ambtelijke rechtsverhouding tussen het eilandgebied en de leraren dat opleggen van een dwangsom verbiedt.

De landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA) kent zo'n beperking niet, en voor privaatrechtelijke arbeidsverhoudingen kent het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen ook niet zo'n beperking van de mogelijkheid van oplegging van een dwangsom.

Naar de bestaande wettelijke mogelijkheden kan een dwangsom aldus worden opgelegd, voor de nakoming van verplichtingen, die gedaagden bij hun indiensttreding kenden en die zij daarbij vrijwillig hebben aanvaard. Voorts kan een dwangsom eerst dan worden opgelegd., niet door de wederpartij van gedaagden, maar slechts door de rechter en dat ná beoordeling van de zaak na vaststelling door de rechter dat inderdaad in strijd met zodanige verplichtingen wordt gehandeld. Op grond van dit alles kan men moeilijk volhouden dat het opleggen van een dwangsom het opleggen van een vorm van slavernij is.

Ook artikel 17 van de LMA bevat geen recht om de dienst te weigeren. In dat artikel staat niet meer dan dat bij verzuim niet betaald wordt en niet dat verzuim geoorloofd is. Verder staat vast — aldus de rechter tot slot — dat gedaagden, ondanks de aan hun geboden gelegenheid om vrijwillig, zonder dwangsom, en ná enige bedenktijd, aan de uitgesproken veroordeling te voldoen, geweigerd hebben hun eigen werk overeenkomstig de rechterlijke uitspraak te hervatten.

GABA stelt ultimatum voor BC

ORANJESTAD — Het bestuur en shopstewards van de Gouvernements arbeidersbond Aruba (GABA) zijn niet te spreken over het telegram van het Bestuurscollege, dat nog steeds weigert om als geheel BC met de GABA aan tafel te gaan zitten. Zoals bekend stelde het BC in eerste instantie een commissie voor die gezien de hoeveelheid van vraagstukken de bespreking met het BC zou kunnen voorbereiden. Toen de GABA bleef pesisteren dat men met het BC wilde praten, werd door het college gedeputeerde Bareño — die collega Remy Zaandam vervangt — aangewezen met de commissie de GABA te ontvangen. Ook hiermee blijkt de GABA niet akkoord te kunnen gaan. Tijdens een vergadering gistermiddag met de shopstewards kreeg het GABA-bestuur opdracht een laatste poging te doen om het voltallig BC te spreken. In dit telegram wordt het BC verzocht om maandagmiddag om twee uur met de GABA te vergaderen. Indien het BC niet aan dit verzoek voldoet, wordt maandagavond om zeven uur een buitengewone ledenvergadering — vermoedelijk in Cas di Cultura — gehouden, waarin de leden zullen beslissen of tot actie wordt overgegaan, en zo ja, wat deze actie zal inhouden.

MTS-staking gaat door

ORANJESTAD — De staking bij de MTS ir Cesar Terzano duurde vanmorgen onverminderd voort. Gisteravond deelde de Simar de Amigoe desgevraagd mee, dat de actie zal voortduren. Ondanks dat de leerkrachten een dwangsom van honderd gulden per dag werd opgelegd. Opnieuw werd herhaald dat de Simar bereid is aan tafel dit conflict op te lossen. Dit kan niet door een rechtszaak gebeuren, zo zegt de Simar.

Caribische markt in maak

ORANJESTAD — Van 23 tot 26 februari wordt op het Franse eiland Guadaloupe een vergadering gehouden van vertegenwoordigers van alle Franse en Britse eilanden, die voorheen of nog steeds tot Frankrijk of Engeland behoren.

De Nederlandse Antillen zullen hierbij ook aanwezig zijn met een delegatie, aangezien getracht zal worden op deze vergadering een Caribische markt te vormen. Hierbij zal ook gesproken worden over financiële en economische samenwerking, lucht en zee verbindingen tussen de eilanden en toerisme. Waarnemend gevolmachtigd minister ing. Roland Lacle, die hiervoor zowel in Nederland als op de Antillen overleg voerde, zal de Antilliaanse delegatie leiden. Deze bestaat uit vier vertegenwoordigers van de eilandgebieden en twee vertegenwoordigers uit Nederland.

Commentaar

Fout

DEZER DAGEN BLEEK dat er bij een handelsbedrijf op Aruba MTS-leraren aan het werk waren. Geen specialistisch werk waarvoor de bijzondere know-how van deze leraren nodig of nuttig zou kunnen zijn. Nee, gewoon lossen van lading die met containers was aangevoerd. Wij laten nu nog even buiten beschouwing dat het toch wel een vreemde indruk wekt dat stakende leraren op deze manier hun „vrije" tijd besteden, maar zien dan toch daarnaast twee factoren die zeer kwalijk te noemen zijn:

Er zijn op Aruba veel werkeloze, jonge, weinig of niet geschoolde jongens, die graag de handen uit de mouwen willen steken. Er is geen vast werk te vinden voor alle jongelui die de school verlaten en ook voor ongeschoolde of verkeerd geschoolde (MAVO) jongens is het vaak erg moeilijk aan de slag te komen. Wel vinden deze jongens gelukkig af en toe karweitjes waardoor ze toch nog hier en daar een dagloon kunnen verdienen en zich nuttig maken. Beter dan altijd thuis rond te hangen of in de stad te lopen, waardoor ze kans lopen minder oirbare zaken te gaan doen, hetgeen afgelopen week weer eens tot uiting kwam bij het grote aantal jongelui dat bij diverse grote juweliers kraken betrokken was.

De jongelui die hier en daar nog wel eens een dagloon verdienen krijgen op die manier toch een beetje feeling met wat er in het bedrijfsleven omgaat en als ze het goed doen wordt hun mogelijk op den duur permanent werk aangeboden. Een werkgever hoeft maar tegen zijn personeel te zeggen dat hij voor de komende dagen een paar extra hulpkrachten nodig heeft en zij vertellen dat rond en zorgen ervoor dat er wel een aantal liefhebbers komt. Het is zeer af te keuren dat een werkgever dit eenvoudige werk door mensen laat doen die al een baan hebben. De stakers van de MTS mogen nu dan wel geen inkomen hebben, maar uit uitlatingen van de directeur van het betreffende bedrijf blijkt dat deze leraren ook in normale tijden hem helpen bij dit soort zaken om geld bijeen te krijgen om reizen en excursies te kunnen maken. Wij vinden dit geen gezonde zaak en laten buiten beschouwing dat men steeds de handel weer laat opdraaien ook voor dergelijke kosten.

Met andere activiteiten zoals carwash, bake-sale, loterij enz. moet men deze gelden ook bij elkaar zien te krijgen of anders niet op reis gaan. Wij zijn van mening dat iedere werkgever mee dient te helpen de jeugdwerkeloosheid te bestrijden en dient daardoor zijn steentje bij te dragen door het opnemen van jongelui in het arbeidsproces.

Leraren met goede salarissen en pensioenen hebben daar niets te maken. Waarbij het nog de vraag is of zij dergelijk „bijwerk" wel mogen verrichten in gevolge bestaande regels.
Voorts is het kwalijk dat het hier een bedrijf betreft dat goederen levert aan de MTS. Hier schuilt duidelijk een groot gevaar. Wie voorkomt dat dezelfde mensen die door hun bijbaantje bij dat bedrijf iets hebben bijverdiend, hetzelfde bedrijf voorkeur laten geven bij aankoop van de op school benodigde materialen, gereedschappen enz? We zeggen niet dat het gebeurt, maar het lijkt ons toch wel erg raadzaam dat het Bestuurscollege laat nagaan of er geen misbruik is gemaakt van deze bijzondere verhouding tussen een leverancier en de klant. Het gaat hier immers om overheidsgelden, die zuinig en verantwoord moeten worden besteed.
Conclusie: Foute boel, zowel bij het betreffende bedrijf als bij de MTS-leraren.

ASOA over belangrijke knelpunten:

Gebrek aan communicatie en respect eigen mensen

ORANJESTAD — "Een confrontatie tussen het Bestuurscollege van Aruba en de Centrale regering (bestuurders) en het bij deze bestuurders werkzame kader moet vermeden worden. De aandacht dient gevestigd te worden op enkele vraagstukken die — wil men deze confrontatie voorkomen — dringend om een oplossing vragen", aldus een persverklaring van de ASOA, de vereniging van hogere overheidsfunctionarissen op Aruba. Als onderwerpen, die van belang zijn voor het gehele bij bovengenoemde bestuurders werkzame kader, noemt de ASOA: communicatie tussen bestuurder en het kader, benodigd respect van eigen mensen, de betrokkenheid van de lokale deskundigen en de geboden mogelijkheid tot verdere ontplooiing van de kennis en kunde van dit kader en de salariering van het kader.

COMMUNICATIE

Meermalen hebben stafleden de bestuurders opmerkzaam gemaakt op de stroeve en onbevredigende communicatie tussen de bestuurders en de staf, die zich vooral uit in het totaal niet willen reageren op voorstellen afkomstig van het eigen kader.

RESPECT

Aansluitend op de communicatie stelt de ASOA, dat niet aan de indruk kan worden ontkomen, dat er zijdens de bestuurders nauwelijks respect bestaat voor lokale deskundigheid. Zulks in tegenstelling tot dezelfde kennis, mits vertegenwoordigd door een buitenlander. Dit herhaaldelijk geuite gemis aan respect werkt juist het sterkst door bij hen die zich nauw betrokken voelen — en zich nauw betrokken willen blijven voelen — bij het reilen en zeilen van de gemeenschap, waarvan zij deel vormen. Het voornoemde gemis aan respect demoraliseert en demotiveert de staf en heeft een zeer negatieve propaganda tot gevolg, die mede het enthousiasme voor terugkeer van de in het buitenland opgeleide Arubanen nu al merkbaar vermindert. De bestuurders zullen moeten inzien, dat hierdoor niet bepaald het minst capabele en het minst ongemotiveerde deel van de bevolking van Aruba dit eiland de rug toekeert en in steeds sterkere mate de rug zal toekeren, door eigen, niet goed te praten optreden, jegens eigen kader.

ONTPLOOIING

Naast de vermelde communicatiestoornis en gebrek aan erkenning, komt nog bij het door de bestuurders niet onderkennen van de noodzaak om het eigen kader betere ontplooiingsmogelijkheid te bieden. Het bieden van ontplooiingskansen aan het eigen kader is noodzakelijk om werk van een behoorlijke kwaliteit te kunnen blijven garanderen. Zonder deze ontplooiingskansen zal de verkregen kennis en kunde op den duur sterk achteruitgaan en aan deze achteruitgang zal een navenante daling plaatsvinden in de kwaliteit van de aan de bestuurders aangeboden adviezen, terwijl juist het omgekeerde gewenst is! Het een en ander zal de vlucht van het kader sterk bevorderen in plaats van voorkomen!

DE SALARIERING

Bekend is dat de salariering van het kader niet bevredigend is. Voegt hierbij onder de eerste drie punten vermelde feiten dan is het een wonder dat er nog geen botsing heeft plaatsgevonden tussen staf en bestuurders. Een botsing die de ASOA — bij voorzetting van de huidige situatie — onvermijdelijk, maar ongewenst, acht. Niet geheel onbekend is tevens de nadelige gevolgen dat het beruchte plan 5C kan hebben voor de salariering van het kader.

Een plan dat slechts van tijdelijke aard behoorde te zijn geweest, maar inmiddels al jaren in stand is gehouden. Een der effecten van dit plan is, dat naast de hierdoor ontstane ontevredenheid bij de staf, het aantrekken van nieuw kader bijkans onmogelijk is geworden. Het ware derhalve aan te raden om spoedigst over te gaan tot afschaffing van plan 5C. Een herstel — dit zij duidelijk nog vermeld — dat geen salarisverhoging inhoudt, maar slechts het stopzetten van de reeds jaren plaatsvindende salarisachteruitgang.

Wil men het huidige kader behouden, nieuw kader kunnen aantrekken en een confrontatie met het hier aanwezige en in het buitenland nog op te leiden kader voorkomen, dan ware op korte termijn:
- de communicatie tussen kader en bestuurders drastisch te verbeteren;
- in overleg met het kader hiervoor betere ontplooiingskansen te creëren, gebaseerd op begrip en respect voor het eigene door de bestuurders;
- aan de plaatsvindende salarisachteruitgang bij het kader ten gevolge van het Plan 5C een einde te maken.

De ASOA zal dan ook zijn actieprogramma 1981 — nog goed te keuren in de algemene ledenvergadering in februari — richten op het verbeteren van de bovengenoemde punten, waarbij het accent gelegd zal worden op de niet materiele punten", aldus de ASOA in zijn verklaring.

Hier zijn wij, wie ben jij op Arubaanse tv

ORANJESTAD — Het kinderprogramma "Hier zijn wij, wie ben jij?" zal ook op Tele-Aruba — te beginnen zondag — elke zondagmiddag van 4 tot 5 uur te zien zijn. Het programma bestaat uit zes afleveringen, waarin zowel Nederlands als Papiamento gesproken wordt. Het is gericht op kinderen die het basis -onderwijs volgen en bestaat uit educatieve en recreatieve onderdelen Hoewel het programma in eerste instantie alleen voor vertoning via TeleCuracao bestemd was, hebben de makers ervan, de School Adviesdienst (SAD), besloten het ook voor de kinderen op Aruba beschikbaar te stellen.De laatste aflevering is op 8 maart tussen 5 en 6 uur 's middags.

Man verwondt zich aan glasscherven

SAN NICOLAS — Bij de recherche kwam de melding binnen dat in een woning aan de St Maartenstraat, een man gewond werd en onder het bloed zat. De politie trof de 65-jarige man A.B. aan met een diepe snijwond in zijn pols. De man wilde niet zeggen hoe hij gewond raakte en handelde agressief tegen de politie.
Per ambulance werd hij naar het hospitaal gebracht waar hij een spoedoperatie moest ondergaan. Na een onderzoek kwam de politie te weten dat deze man een vrouw, wonende in de Mauritsstraat, wilde gaan bezoeken maar de twee kinderen van de vrouw hem niet binnen willen laten. A.B. werd kwaad en sloeg met zijn hand een glas kapot, waardoor hij gewond raakte.

BONN HEFT DISCRIMINATIE VAN ANTILLIAANSE RUM OP

ING. ROLAND LACLE
.... rum ....

ORANJESTAD — Vanuit Hotel Bonaire waar hij de vergadering van het Antilliaanse spoor bijwoonde verklaarde waarnemend gevolmachtigd minister ing Roland Lacle in Tele Noticias dat de West Duitse regering de discriminatie die bestond op invoer van rum uit de Antillen en de Franse Antillen heeft opgeheven.

Hij zette uiteen, dat bij de overeenkomst van 1976 discriminatie ontstond, omdat voor de rum uit de Franse Antillen minder invoerrechten in Duitsland moesten worden betaald dan voor rum afkomstig van Aruba en Sint Maarten. Voor Franse rum was dit [..]50 Mark per hectoliter en v[oor] Nederlands Antilliaanse rum werd 1950 Mark per hectoliter gerekend. Dit kwam omdat de Franse eilanden zogenaamd een onderdeel van Frankrijk werden gezien terwijl de Antillen geassocieerd lid zijn. De Antilliaanse rumfabrieken konden niet tegen de Franse rum concurreren op deze wijze. Alles werd in het werk gesteld om deze discriminatie op te heffen die er vermoedelijk destijds is ingekomen omdat de Antillen zelf hiervoor niet voldoende aandacht hebben gehad. In ieder geval zal bij de besprekingen voor 1984 deze clausule moeten verdwijnen. Inmiddels heeft de West Duitse regering de onjuistheid ervan al ingezien en deze opgeheven.

De rumfabrieken op Aruba en Sint Maarten zullen nu moeten bewijzen dat dit inderdaad het geval is.

...ins i Wild Cats a kai vensi ku skor abulta

...iktoria pa Cardenales i ...ichingolo den sòftbòl

...ILLEMSTAD — E kampeonato di sòftbòl lokal ...goria dobel A, maskulino i femenino a kontinua ...nochi den stadion di Rif ku Cardenales Kentucky ...s i Pichingolo Kas Olimpico logrando un viktoria ...endente. Ambos ekipo ku sigur no ta konose komo ...n mas duru den e aktual kampeonato kua a ...nsa ku su di tres buelta, ayeranochi a perkura pa ...sorpresa. Den kategoria femenino Cardenales a ...na Wild Cats Coca Cola - e aktual ekipo puntero - ...lankeo di 7-0, mientras ku Pichingolo a "knock... e puntero den kategoria maskulino Twins ku skor ...-1.

...sultado dje enkuentronan ...eranochi ta hasiendo e ...peonato di sòftbòl lokal ...goria dòbel A, ku ta ...do su fase final, bira dia ...a mas interesante. Wild ... kende a kuminsa e ...onato ku un racha di vik-toria ku sigur no ta un kustumber dje ekipo a kuminsa ta kai konsiderablemente den nan akshon-nan. Esaki ta trese kune k'e ekipo mester bai tene debido kuenta ku Pichingolo Hilton Casino. E ultimo ekipo menshona kampeon pa varios aña den sòftbòl femenino lokal, despues di un inisio hopi floho ta den un racha di viktoria hopi remarkabel i si Wild Cats deskuida e aktual ekipo kampeon lo tumba nan definitivamente for di e prome puesto.

Pitcher ganadó a resulta pa Cardenales Glenda Maduro, perdedó Magda Josepha.

MASKULINO AA

Pichingolo Kas Olimpico a perkura pa otro sorpresa ayeranochi derotando Twins AGC, kende tabata enkabesa e tabla den kategoria maskulino AA, ku skor konvinsente di 11-1. E hombre klave den e viktoria di Pichingolo tabata ayeranochi sin duda Gilberto "Chui" Geerman kende a bolbe demonstra su abilidat komo pitcher despues di basta tempu. Pitcher perdedó a resulta Edwin Obispo.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua mayan anochi den stadion di Rif ku dos partido. Pa 7'or Tigres lo mira akshon kontra Pichingolo ku a kaba di logra un viktoria sorprendente a kosto di Twins i pa mitar di nuebe Cardenales lo enfrenta Pichingolo Hilton Casino den kategoria femenino AA. E partidonan di awenochi a para enkonekshon ku e programa internashonal di lucha libre.

WILLEMSTAD — E ekipo di domino Los Vencedores riba ... kende djadumingu ulti... a perde nan invikto den kua dro dje kampeonato Boneriano, despues di a sufri un derota di 13-21 kontra Flamingo. Lourdes Credit i Oranje Boys huntu ku e dos ekiponan ariba menshona ta luchando aktualmente p'e titulo di kampeon. Esun ku gana lo tin e tarea difisil pa defende Bonaire durante dje proksimo kampeonato Antiyano.

...VF-voetbalcompetitie

...ollandia ongeslagen ...a twee wedstrijden

...ILLEMSTAD — Alle drie ...ftallen van Abrahamsz ...our Works hebben tijdens ...gelopen weekeinde het on... ...t moeten delven tijdens ...oetbalwedstrijden in het ... van de competitie onder ...cien van de Vrije Curacao... ...tbal Federatie (VCVF). ...Hollandia-ploeg die pas is ...n kijken, zegevierde met 2-... koste van Abrahamsz I. ...amsz, sinds lange tijd nu ...verliezende ploeg. Verder ... een speler van Hollandia ...ld uitgestuurd. ... Boys speelde gelijk met ... I 4-4 in een harde wed... met veel overtredingen. ...taal werden er één rode ... getrokken (Latra Boys) ...if gele (2 ten gunste van ...n 3 voor MSV). ...elftal van de Doktoren ...itaal ging afgelopen zon... ...l tekeer tegen De Maayer. ... eerste speelhelft was de ...rijd reeds 4-0 in het voor... van de Doktoren. In de ... helft kwam De Maayer ...lenks sterk terug en wist ...d tot 3-4 in te korten. ...ange laatste gingen de ...en toch nog met de eer ...n 5-3. ... I speelde gelijk tegen ...stad I: 3-3. Het was min ...er een gelijk opgaande ... Willemstad II behaalde ...er gemakkelijke overwin... ...koste van Abrahamsz ... Quick II wist met veel ... Segas met 3-2 de baas te ... ...in bewees als laatste een ...te ploeg te zijn voor Wil...d V, door de laatstge... met 5-1 te verslaan.

VERRASSING

In de C-klasse zorgde Willemstad IV voor een verrassing door te zegevieren ten koste van het Abrahamsz III elftal. Dit was de eerste overwinning van Willemstad IV ten koste van AHW sinds ruim een jaar.

TOPSCORERS

Het invoeren van topscoorder en minst gepasseerde doelman blijkt een stimulans te zijn. De topscorerslijst is in de A-klasse na de afgelopen weekeinde gespeelde wedstrijden als volgt: Beulens en Van de Horst beiden van MSV samen met Brigitha van Latra Boys hebben elk tot nu toe 3 doelpunten, Appolina (De Maayer), Bus en Kue (Dokteren Hospitaal) en Sambo (Latra Boys) 2 doelpunten.

B. KLASSE

Lieuw-On (Quick II) 5 doelpunten; Colastia (Segas) 3; De Ridder, Salas en De Jong (allen Willemstad II) 2.

C-KLASSE

Jilleee (Willemstad III) 3 doelpunten; N. Hous (Jan Thiel Boys) 2; L. Ramirez en Rijnig (Angua) 2.

UITSLAGEN

De volledige uitslagen van de afgelopen weekeinde gespeelde wedstrijden zijn als volgt: AHW II-Willemstad II 0-3; Quick III-Jan Thiel Boys 0-4; Angua-Willemstad V 5-1; Latra Boys-MSV I 4-4; Willemstad I-Quick I 3-3; Quick II-Segas 3-2; AHW III-Willemstad IV 0-2; Willemstad III-Quick IV 2-1; Hollandia-AHW I 2-0; De Maayer-Doktoren Hospitaal-3-5.

...D

...and in de drie verschillende klassen is als volgt:

...sse	Gesp.	W.	G.	V.	Pnt	Doelsaldo
...landia	2	2	0	0	4	5— 2
...V. I	2	1	1	0	3	8— 5
...tra Boys	2	1	1	0	3	7— 5
...H.W. I	2	1	0	1	2	3— 4
...kt. Hospitaal	2	1	0	1	2	6— 7
...ck I	2	0	1	1	1	5— 6
...emstad I	2	0	1	1	1	4— 6
...Maayer	2	0	0	2	0	5— 8
...sse						
...ck II	2	2	0	0	4	9— 4
...mstad II	2	2	0	0	4	8— 3
...V. II	1	0	0	1	0	2— 6
...W. II	1	0	0	1	0	0— 3
...s	2	0	0	2	0	5— 8
...sse						
...	2	2	0	0	4	8— 1
...stad III	2	2	0	0	4	7— 4
... IV	2	1	0	1	2	3— 2
...hiel Boys	2	1	0	1	2	4— 3
...stad IV	2	1	0	1	2	2— 2
... III	2	0	1	1	1	1— 4
... III	2	0	1	1	1	1— 5
...mstad V	2	0	0	2	0	2— 10

...ompetitie wordt morgen ...ezet met de volgende ...rijden: Quick II-AHW II ... Quick-terrein te Semi ... Segas-MSV II in het ...t-stadion; Willemstad ...llemstad III te ...stad en AHW III-Jan ...oys op het speelveld van ...amsz. De wedstrijden ...n allen om half vijf. ... zondag staan de ... wedstrijden op het ...ma: Quick I-Latra Boys te Semi Back en Doktoren Hospitaal-Hollandia te Willemstad. Beide wedstrijden beginnen om drie uur 's middags. AHW I-Willemstad I te Abrahamsz en MSV I-De Maayer in het Sentrant stadion. De wedstrijden beginnen om half vijf. Quick IV-Angua te Semi Kock en Willemstad V-Quick III te Willemstad, beide wedstrijden beginnen om vijf uur. Toeschouwers zijn welkom.

Kampeonato di domino Boneriano

KRALENDIJK — E ekipo Flamingo djadumingu ultimo a kibra e invikto di Los Vencedores den kuadro dje kampeonato di domino Boneriano, propinando e ekipo un derota ku skor di 21-13. E arbitro kende a dirigi e enkuentro su aktuashon si, a laga hopi di desea.

Esaki a trese kune ku e partido no por a desaroya manera debe ser i prinsipalmente den e ekipo di Los Vencedores esaki a trese basta bruashon.

Pa parti di Flamingo a destaka prinsipalmente Boy Soleano i Luis Cecilia pasando seis sapatu; pa Los Vencedores tabata Carlos Soliano i Bettó Brigitha kende pa pasa sinku sapatu.

PROTESTA

Los Vencedores na final dje partido a entrega un protesta kontra e maneho di e Bond di Domino pa loke ta trata nan aktuashon durante dje partido ariba menshona. Prinsipalmente enkonekshon k'e echo ku un ... a ... for di e sitio di wega.

Campus sportweek

Volleyball titel voor Hitachie

WILLEMSTAD — Op de derde avond, de volleyball-avond, van de Campus "knockout" sportweek ging het er spannend aan toe, sportcommissaris Brunk is tot nu toe dik tevreden over de goede afloop van de reeds gespeelde wedstrijden. Door het uitvallen van een van de teams, moest het volleyprogramma enigzins gewijzigd worden.

De eerste wedstrijd ging tussen Hitachi Atletics en Campus. De eerst genoemde club zegevierde met 2-0, de setstanden waren 15-3 en 15-8. De tweede wedstrijd ging tussen Campus en Olympia, en werd gewonnen door Olympia met 2-1. Setstanden: 15-12; 7-15 en 15-8 in het voordeel van Olympia.

De finalestrijd ging zodoende tussen Hitachi en Olympia. De semi-kampioen uit de jeugdcompetitie kon het niet klaren tegen de routine van Hitachi en ging strijdend ten onder met 2-0. De setstanden waren 15-11 en 16-5.

Vanavond wordt de Campus sportweek voortgezet met basketball wedstrijden op het Campus-speelveld te Schelpwijk. De wedstrijden beginnen om zeven uur. Morgenochtend om half negen is er softbal op de Universiteit aan de Jan Noorduynweg. Belangstellenden zijn welkom.

Curacaose tennis-kampioenschappen

WILLEMSTAD — De Jeugdcommissie van de CLTB (Curacao Lawn Tennis Bond) herinnert alle jeugdtennissers er aan, dat op 14 februari de Curacaose kampioenschappen van start gaan. Het is een open toernooi, dus iedere tennisser tot 18 jaar kan deelnemen.

Inschrijving is nog mogelijk tot 2 februari via de tennisverenigingen. Er wordt gespeeld in de weekeindes vanaf 14 februari met uitzondering van de twee Carnavalszondagen tot ongeveer eind maart.

Kwalificatie WK-voetbal

DEN HAAG — De reeds behaalde uitslagen en de standen tot nu toe in de Caribische, Azie en Oceanie groepen geldig voor de kwalificatie WK-voetbal te Spanje is als volgt:

CARIBISCHE GROEP A

Guyana-Grenada 5-2; 3-2.

TWEEDE RONDE

Cuba-Suriname 3-0 0-0; Guyana-Suriname 0-1 0-4; Cuba-Guyana 1-0 3-0.

Cuba	4	3	1	0	7	7-0
Sur	4	2	1	1	5	5-3
Guy	4	0	0	4	0	0-9

CARIBISCHE GROEP B

Haiti-Trinidad en T. 2-0 0-1; Ned. Antillen-Haiti 1-1 0-1; Trinidad-Ned. Ant. 0-0 0-0.

Hai	4	2	1	1	5	4-2
Tr. en To	4	1	2	1	4	1-2
N-Ant	4	0	3	1	3	1-2

Voor de eindronde van Noord- en Midden-Amerika en het Caribisch gebied hebben zich geplaatst: Canada en Mexico, El Salvador en Honduras, Cuba en Haiti.

AZIE EN OCEANIE

Groep 1: Australia, Fuji, Indonesie, Nieuw-Zeeland en Taiwan. Eerste wedstrijd: 26 april: Nieuw-Zeeland-Australie.

Groep 2: Bahrein, Irak, Qatar, Saoedi-Arabie en Syrie. Laatstgenoemde landen spelen een toernooi dat van 18 maart tot 2 april in Saoedi-Arabie plaats vindt. Groep 3: Iran, Koeweit, Maleisie, Thailand en Zuid-Korea. De vijf landen spelen in april een toernooi in Koeweit.

GROEP 4

VOORRONDE A

Japan-Macao 3-0; China-Macao 3-0; China-Japan 1-0.

VOORRONDE B

Noord-Korea-Hong Kong 2-2; Hong Kong-Singapore 1-1; Noord-Korea-Singapore 1-0.

HALVE FINALES

China-Hong Kong 0-0, China strafschoppen 5-4; Noord-Korea-Japan 1-0, na verlenging.

FINALE

China-Noord-Korea 4-2, na verlenging.

China plaatst zich met de drie andere groepswinnaars voor de eindronde Azie/Oceanie.

Goed jeugd-voetbal

ORANJESTAD — Twee spannende wedstrijden, geldig voor de playoff van de aspiranten-voetbalcompetitie, werden er gisteravond in het Wilhelminastadion gespeeld. Bij de kleine adspiranten zorgden de streekgenoten San Luis Deportivo en Racing Club Savaneta voor een boeiend 2-2 gelijkspel. RCS wist tot 2-0 uit te lopen middels doelpunten van Pablo Henriquez en Eddy Vos, doch moest toezien hoe San Luis deze voorsprong teniet deed door twee treffers van Tico en Billy van der Linden.

Ook de strijd tussen de grote adspiranten, SCA en Bubali, was het aanzien ten volle waard. SCA won verdiend met 1-0 met een doelpunt van Ludwig Hart. Bubali speelde weer een goede partij, maar wist evenals in zijn eerste wedstrijd het net niet te vinden. Morgenavond wordt de adspirantenstrijd voortgezet met de ontmoetingen Estrella-SCA (7 uur) en Sportboys-RCS, om 8 uur.

En total 64 traspaso a tuma luga

27 Hungadó a kambia di ekipo den beisbòl AA

WILLEMSTAD — Un total di 64 traspaso a tuma luga den ekiponan di beisbòl lokal ku ta afilia n'e Federashon di Beisbòl Korsou (FeBeKo). Pa loke ta e kambionan di klase A pa AA esaki a ensera un total di 24, mientras ku un entre e ekiponan di AA mes un total di 27 kambio a tuma luga. Entre e ekiponan di klase A mes, un total di nuebe pelotero a kambia di ekipo, fuera di esaki tabatin tres hungadó di AA kende a pasa pa, milita den un ekipo di klase A.

E ekipo ku a hasi mas tanto kambio den kategoria dòbel A ta sin duda esun di Royal Scorpions/Mr Baseball, un total di shete. Apesar di esaki e ekipo teoretikamente no a duna muestra di ku nan lo a bira mas debil. Kon ku bai bin ta durante dje kampeonato lo keda demonstra kon e kambionan enkuestion a resulta pa kada ekipo.

Adkisishon dje diferente ekiponan despues di e prome periodo di traspaso, ta komo siguiente:

ALPHA ZELBO

Eithel Decaster-Royal Scorpions; Humphrey Cicilia-Royal Scorpions; Alvaro Ascencion-Royal Scorpions; Norman Seraus-Blue Hawks/J&B; Ludwig Bernadina-Montserrat Zelbo (A); Ruben Balotje-Montserrat Zelbo (A); Orlando Decaster-Pirana (A); Percy Schoop-J&B Sharks (A).

BLUE HAWKS/J&B

Frensel Sambo-Marlboro; Kenneth Mongen-Amstel (A); Rignald Castillo-Piraña (A); Otmar Isidora-Piraña (A); Mark Janga-Hol. Beach Cas. (A); Errol Mercelina-Boca Stars (A).

BANCO DI CARIBE

Myron Clara-Royal Scorpions; Ludwig Held-Marlboro; Ramses Sprock-S. Special; Perry Sprock-S. Special; Destrey Raymond-Blue Hawks/J&B; Lucardo (Boy) Louisa-Alpha Zelbo; Michael Paulina-Quick Amersfoort (Hulanda).

MARLBORO

Siegfried Liberia-Royal Scorpions; Edward Raphaela-Royal Scorpions; Fitzroy Mariano-Banco di Caribe; Norwin Troeman-Mennen; Sharon Casiano-Blue Hawks/J&B; Kenneth Filesia-S. Special; Cedric Martina-S. Special; Edsel Martis-Botica del Pueblo (A); Norwin Obispo-Botica del Pueblo (A); Jozef Jones-Botica del Pueblo (A); Richard Coffie-Botica del Pueblo (A).

MENNEN

Edward Obispo-Hol. Beach Casino (A); Rolando Hooi-Hol. Beach Casino (A); Aldwin Bonafacio-Hol. Beach Casino (A).

ROYAL SCORPIONS

Darwin Brooks-S. Special; Renato Anasagasti-Blue Hawks/J&B; Maximo Offerman-Banco di Caribe; Fitzgerald Piter-Banco di Caribe; Richinel Isabella-Thorenquest (A); Athiel Felida-Botica del Pueblo (A); Irving Sling-Boca Stars (A); Eldred Calmes-Boca Stars (A); Edmund Euson-Sorpresa (A); Dudley Wilson-Sorpresa (A).

SOMETHING SPECIAL

Sigmund Thode-Alpha Zelbo; Carlos Rudolph-Banco di Caribe; Gensley Balborda-Blue Hawks/J&B; Elvis Geverts-Mennen; Rodney Troeman-Amstel (A); Wedney La Croes-Piraña (A).

BOCA STARS

Erloci Evertsz-J&B Sharks; Edwin Florentina-J&B Sharks; Camelil Chirino-AGT; Tyrone Pitt-Pepsi Cola: Wimbert Hato-Botica del Pueblo.

LUSA RED SOX

Irving Redan-S. Special (AA); Terrance Giribaldi-Alpha Zelbo (AA); Karel Josefa-Piraña; Rignald Schoobaar-Mueblería Mundial.

PETROMAR LAGUN

Herbert Does-Botica del Pueblo.

COCA COLA SORPRESA

Rafael Euson-Mueblería Mundial; Marlon Rog-Blue Hawks/J&B (AA).

SPORT AGENDA

20.00 Lucha Libre Internashonal
Stadion Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.
19.00 Basketbòl: enkonekshon ku siman di deporte di Campus
Na kancha di Campus na Schelpwijk.

League Umpires

SAN NICOLAS — De South League Umpires and Scorers Association (SLUSA) heeft onlangs een nieuw bestuur gekozen. Dit ziet er als volgt uit: Edward Jones (voorzitter), Albert Hartogh (vice voorzitter), Rina Maduro (secretaresse), Bobby Robles (2e secretaris), Edgar Thodé (penningmeester), John Frase (werving nieuwe leden) en Errol Brown (adviseur). De SLUSA houdt zich voornamelijk bezig met het op vrijwillige basis leiden van Little League-baseballwedstrijden van de South League.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

ZEILJACHT "Victoire 22", zeer goed onderhouden, zeer zeewaardig met 8 pk motor f. 13.000 tel.: 36204. Andromedaweg 4

AUTO Ford Cortina Estate dec. 1978 f. 7500,— tel.: 9-4260

PICKUP: Toyota 1000 bj. 1975 tel.: 53617 f. [illegible],—

RENAULT 12 Stationwagen 1975, goed onderhouden f. 3000,— tel.: 9-4296

HONDA Civic 1978 tel.: 83594 Inl. 17-21 uur

MOTOR Fiat 128 tegen elke redelijke bod tel.: 58959 na 5 uur, adres Socratesstraat 20

WEGENS omstandigheden Simca 1100 GLX 4 jaar oud in zeer goede staat: vraagprijs f. 4000,— tel.: 79451

Z.G.A.N. Subaru 1979, 2 deur GL [illegible] tel.: [illegible] 4.30 [illegible] 119, Groot Kwartier.

4 WHEELDRIVE Subaru 1600 stationcar 1978 met trekhaak f. 6000,— Esperanzaweg 56, tel. tijdens kantooruren 93436

GEDEELTELIJKE inboedel w.o. bankstel safaristoelen, tapedeck, kast, etc. [illegible]

NED. babykamerset (bruin/naturel) perchest (bruin kanvas) Dornasolweg 5 tel.: 79730

TOYOTA 1000 inl.: tel.: 84778 dr. M. Luther King Blv. no. 68

1 BANKSTEL eetkamerset (modern) tel.: 25560

AUTO Mazda 929 (4 drs) met airco bouwj. 1975 (i.z.g.s.) Van Eyck van Voorthuizenweg 16 tel.: 23075

TOYOTA 1000. Bj 75 f. 3500 tel.: 614148, Carawaraweg 10

PLYMOUTH Valiant bwj. 75 i.z.g.st. volautom., airco, radio AM, vraagprijs f. 7500,— Opleverbaar 27 febr. a.s. Bez. na tel. afspr. tel.: 76878 tussen 18-20 uur.

HUIS in aanbouw t/m ringbalk met 2 slaapkamers. Inlichtingen tel.: 82457

FURNITURE, lamps, kitchenware, miscellaneous items, saturday 31st january 9.30-12, [illegible] 10, Julianadorp.

TOYOTA Corona model 1972 met enkele diepten, mechanisch prima tel.: 55514

TOYOTA Celica bj 78, airco, cassette, radio AM-FM Cas Coraweg no.: 122

MINI Austin 1000 bj 1972 tel.: 23707

AIRCO "National 8600 BTU" 2 1/2 jaar oud i.z.g.s. f 450,— Te bevragen tel.: 78531

GARAGESALE wegens vertrek, zaterdag 9-5u, bedden, meubels, kinderfietsen, speelgoed, fototoestel, toaster, fan, boeken, imperial, decoupeerzaag, planten, etc. Sta Rosaweg 152 tel.: 672843

OLDSMOBILE Cutlass '72 informashon Wasagaweg 29 of zwembad Rif.

WEGENS vertrek een auto merk: Pontiac type Grand Prix, bouwjaar 1974, vraagprijs f. 5.500, financiering mogelijk tel.: 81583

TOYOTA Crown De Luxe, bouwjaar 1971 i.z.g.s., vraagprijs f. 2800,— Informatie: tel.: 94616, Juicio 90A

PORCH-sale zaterdag 10-2 uur, Dornasolweg 2

SUNFISH 1 1/2 jaar oud prijs f. 1700 tel.: 76101 Kaya Achilles 1.

MALIBU 72 f. 2600,— BODY Camaro 73 gearbox f. 1500,— stereoset AKAI, Kenwood, tel.: 83237 Bonaccaweg 8A St. Maria.

MAGIC Chef "Chateau" met boven oven, prijs f. 900,— 1 jaar oud Incastraat no.: 17 tel.: 77540 9-1 uur

lerenstoelen f. 75,—/ sterrenkijker met statief f. 100,— tel.: [illegible]

VOLKSWAGEN Kever 1975 i.z.g.s. Sta Catarina 15 na 4 p.m. [illegible]

METALEN tuinhuisje 4.20x 6m nieuw, pas afgeleverd inl.: tel.: 44143

UN Datsun-lifback 120Y bouwjaar 1977 pa informacion Fortuna 25 despues di 17.00 u

STAPELBED 2 springveren matrassen tel.: 78883

PAIDI kinderbedje bodem verstelbaar, hoge spijlen met dekens, matras, laken, zeil Gomezweg [illegible] 612355

STEREOSET b.u. versterker Sansui 120W pp. turntable Sansui, Equalizer Realistic, cassette-deck Sanyo, 2x speakers Sansui 170W, prijs f. 2500,— Heelsumstraat 76 tel.: 55135

GALANT Sapporo, 2 1/2 jaar oud, km 31.000 z.g.a.n. [illegible] 13, tel.: [illegible]

1976 TOYOTA 1000 nieuw spuitwerk, [illegible], bekleding f. 3700,— Chevalle 1979 automatic f. 980,— telefoon: 37544

GRIJZE [illegible] papegaai + kooi, grote Winkler Prins Encyclopedie 20 delen Baedeker voor de [illegible] serie 13 delen, paardrijbroek mt 26 (nooit gebruikt) voor inl.: tel.: 673305

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS met 3 à 4 slaapkamers t/m f. 85.000, liefst in goede buurt, tel.: 82232 of 53028

KLEINE woning 2-3 slaapkamers in rustige omgeving, tel.: 9-3248 na 17.00 uur 76002

TOYOTA, Datsun of Mazda, wij betalen contant, tel.: 36885

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

GEMEUBILEERDE Flat te bezichtigen: Comanchestr. 108

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

TWEE verpleegsters zoeken gemeub. huis aan het water tel.: 24900 toestel 197

ARTSEN-echtpaar zonder kinderen zoekt met spoed woonhuis tel.: 24900-197

ONDERWIJZERES alleenstaand, zoekt huis-tuinhuisje-flat maandag t/m vrijdag tot 2 uur tel.: 54274.

"NEDERLANDS echtpaar zoekt voor een vakantie van ± 14 dagen op Curacao een (week-end) huis te huur aan het Spaanse Water in de periode 6 juli - 15 augustus. Inlichtingen overdag 37511, na 6 uur 614084".

APPARTEMENT of tuinhuisje voor alleenstaande heer huurprijs tot f. 200 tel.: 54140

MET spoed te huur gevraagd voor onderwijzer, 1 appartement huurprijs max. f. 350,— tel.: 82944 (school), tel.: 81252 (thuis)

EEN ongem. woonhuis. Aanbieding tel.: 672000 toestel 30, na 2 uur, tel.: 673734

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

INWONEND dienstmeisje Seru Fortunaweg 44 tel.: 82858

PER 1 maart dienstmeisje familie Van Goethem tel.: 54824

GEZOCHT werkster voor zaterdagochtends aanmelden: zaterdagochtend Tampanjaweg 20

PERSONEEL AANGEBODEN CURAÇAO

OXFORD trained secretary [illegible] 197

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WOONHUIS 4 slaapkamers, 2 badkamers plus meidenkamer met badkamer op 960 m2 aan de rand van Oranjestad, vraagprijs f. 165.000,— tel.: 21861

VOOR onderdelen Cadillac 1970 met goede motor en transmissie tel.: 47353

EIGENDOMSTERREIN 800 m2 met bouwvergunning te Quastraat tel.: 25400/24100 ext. 46

STAANDE Freezer z.g.a.n. f. 450,— Simon Platstr. 13

ZANGINSTALATIE cu 4 speaker Peavey Bass ampl. Fender Rhodes piano, Leslie speaker 700 Monitor Amp. i su speakernan PRO-ARR synth. Drumset "Tama" tel.: 28693 of 21560

LUDWIG super sensetive 6 1/2x 14 snare drum Boomstands cymbals, Piedra Plat 36-A, tel.: 28135

1977 FORD LTD, stationwagen 9 passagiers, power everything stereo FM, catridge 4 speaker, airco, call: 22280

DODGE Diplomat Stationwagen, 1979, 6 cyl., excellent condition. Tel.: 24666 from 8 to 6 PM weekdays. Ask for Maddaloni.

ZATERDAG vanaf 9 u am, eetkamerset plus buffet f. 350,—, lamatapijt f. 25,— Party tapijttegels (rood), grote kast, fietsen, staande lamp met tafeltje, jonge kokospalmen, speelgoed, rekken, kastjes etc. Cunucu Abao 18, achter E. Boco

2 AKAI speaker, eetbar, tel.: 22052 Kam. Onnesstr. 27

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

IJSKAST, in goede staat, fam. Matzinger, tel.: 22611 kantoor, tel.: 22753 privé.

WANTED to buy set of drums call 28423

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD huis, 2 slaapkamers, rustige omgeving (Noord) huur f. 495,— p/mnd Inlichtingen: tel.: 28297

GEM. kamer voor één persoon met eigen bad, airco, aparte ingang, Venezuelastraat 24

RUIM gemeubileerde kamer in O'stad, voor nette dame of heer tel.: 22944

APPARTEMENT f. 175,— p/m 12 mnd bij vooruitbetaling ongem. huis te bevr. Juana Morto 9

APPARTEMENT muebla bel tel.: 22657

DIVERSEN ARUBA

WONINGRUIL

GEVR. gemeub. of ongemeub. woning min 2 slaapkamers aangeb. ongemeubileerd woning met 3 sl.k. met 2 badkamer Inl. 35396

GEZOCHT oppashuis van medio maart tot medio april familie Van Goethem tel.: 54824

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shieldi Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

CLOSINGS				
ABBOTT LAB.	55 1/8	GM	GENERAL MOTORS	45
ALLIED CHEM.	50 1/4	GY	GENERAL TIRE	21 1/2
AMERADA HESS	37 3/4	GP	GEORGIA PACIFIC	26 3/4
AM. AIRLINES	9 7/8	GS	GILLETTE CO	27 3/4
AM. CYANAMID	29 3/8	GR	GOODRICH	22 5/8
AM. MOTORS	4 1/8	GO	GULF OIL	40 1/8
AM. TEL + TEL.	51 1/8	HM	HOMESTAKE MN G	55 1/2
ASA LTD	54 1/2	IBM	IBM	65
ATL. RICHF. OIL	59 3/4	IP	INTL. PAPER	41 3/8
AVON PRODUCTS	33 7/8	ITT	INT. TEL + TEL	28 3/4
BACHE GROUP	21	KN	KENNECOTT	25 1/8
BANK AMERICA	27 1/2	LIT	LITTON	74
BAUSCH + LOMB	50	MMM	MINN. MNG MFG	58 7/8
BEATRICE FOODS	18 1/8	PCG	PAC. GAS + EL	20 7/8
BETHLEHEM STEEL	25 3/4	PN	PANAM W.A.	4 5/8
BLACK + DECKER	18 3/8	PEP	PEPSI CO	30
BOEING CORP	40	PFE	PFIZER	51 1/8
BOISE CASCADE	34 3/8	P	PHILIPS PETR	52 3/4
BRITISH PETR.	38 7/8	MO	PHILIP MORRIS	43 1/2
BURLINGTON NORTH	65 1/4	PNC	PNEUMO CORP	28 3/4
BURROUGHS	50 3/4	POR	PORTEC	14 3/4
CANADIAN PACIFIC	35 1/4	PG	PROCTER + GAMBLE	66 3/8
CHASE MANHATTAN	43 7/8	RJR	REYNOLDS IND	45 1/8
CHESSIE SYSTEM	51 1/4	SFF	SANTA FE	98 3/8
CITICORP	22 3/4	SRL	SEARLE (G.D.)	26 3/4
COCA COLA	33 3/4	S	SEARS ROEBUCK	15
CONTROL DATA	68 1/2	SKL	SMITH KLINE	73 3/4
DIGITAL EQUIP	87 3/8	SY	SPERRY CORP	56 5/8
DR. PEPPER	11 3/8	SN	ST OIL IND	70 1/4
DOME MINES	79 5/8	SRT	ST REGIS PAPER	34 1/4
DOME PETROL		TDY	TELEDYNE	194 1/8
DOW CHEM	34 1/4	TX	TEXACO	41 3/4
DUPONT NEMOURS	43 3/4	TW	TRANS WORLD	20
EASTMAN KODAK	70 1/4	UK	UNION CARBIDE	56 3/4
ENGELHARD M + CH	46 3/8	UNP	UNION PACIFIC	69 7/8
EXXON	77 3/8	UTX	UNITED TECHN	55
FEDER. DEPT. ST.	31 5/8	UPJ	UPJOHN	64 1/8
FLUOR	53 3/4	X	US STEEL	27 3/4
FMC CORP	30 3/4	WFC	WELLS FARGO	30 1/8
FORD MOTOR	20 1/8	WY	WEYERHAUSER	34 1/8
FOSTER WHEELER	22 3/4	WFI	WHEELABR. FRYE	52 1/8
GENERAL DYNAMICS	35	Z	WOOLWORTH	24 3/8
GENERAL ELECTRIC	61 1/2	XRX	XEROX CORP	56 7/8

CLOSINGS			
[illegible]	16	HOOGOVENS	14.20
[illegible]	271	KLM	63.80
[illegible]	35.80	NATL. NEDL.	121.40
[illegible]	[illegible]	NMB	190
[illegible]	37.10	ROYAL DUTCH	108.40
[illegible]	213.50	UNILEVER	129.30

	opening	close
New York	496	516
[illegible]	445.50	446
New York	12.70	13.56

MOST ACTIVES	AMEX MOST ACTIVES
LTV 20 5/8 up 7/8	373 800 GULF CDA 21 5/8 up 1 1/4
US STEEL 27 7/8 up 1 1/4	279 100 RAPID AMER 5 1/2 up 1/8

close 942.58 (previous) — close 948.89 up 6.31 — VOLUME 38,400.000

TREASURY BILLS RATES
14.84
13.90

FEDERAL FUNDS
16 1/2 pct bid

A lot of sound and fury in [illegible] today but when they [illegible] the score there was no [illegible]. While some of the components of the DOW average allowed the issue [illegible] some upside relief, the [illegible] — advances and declines were evenly balanced. The [market re]mains oversold enough to [lure] traders to take a shot.

The DOW Industrial average rose by six points but gainers held a very narrow margin over losers. Volume was a non descript 38 mln shares. The DOW transport and utilities were also able to score minor gains.

On the news front the price of Gold cracked below the dlrs 500 level early in the session and then rallied back on news of further unrest in Polan. Meanwhile U.S. dollar continued strong and reached an 18 month high against the West German [mark].

[The v]olume level does not suggest [that] instutional money [illegible] [sh]rugged off his caution. A[fter] [illegible] the market [illegible] [possi]bly due to anticipation of [illegible] press conference sched[uled after] the close.

[The] weakness in the Oils created [illegible]. There [illegible] process of making up [illegible] [illegible] that the [illegible].

As to monetary conditions [illegible] major bank has followed the Marine Midland Bank [illegible] 19 1/2 pct prime rate level. We will see what Citibank does in its weekly decision tomorrow. [We] will also look for a decline in the December index of leading [indicators,] the first one in [illegible] and a flat reading for the money supply.

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINGTON — President Reagan said the Kremlin's past and present leaders were willing to cheat, lie and commit any crime to further world revolution. At his first press conference since his inauguration, Reagan used perhaps the toughest language by any US President to warn Moscow that the future of detente would rest squarely on its behaviour. He also said he was ending ex-President Carter's voluntary wage and price guidelines and imposing a freeze on enactment of pending federal regulations.

WARSAW — Poland's communist autorities said they were prepared to take stern new measures to prevent the country's growing labour strife from turning into chaos and anarchy.

NEW YORK — The price of gold jumped more than 20 dollars in hectic trading on market rumours, officially denied, of unrest in Warsaw.

MADRID — Spain's ruling party met through the night to try to agree on a successor to Prime Minister Adolfo Suarez, who resigned in a surprise decision after five years in office.

LIMA — Peru rejected a proposal by the Organisation of American States (OAS) to set up a commission to investigate border skirmishing in its border dispute with Ecuador.

TEL AVIV — Palestinian guerrillas fired rockets at the town of Kiryat Shemona in northern Israel early today, injuring at least three people, local residents reported. The Katyusha missiles, fired from positions in south Lebanon, landed on the town in three separate salvos during a [illegible] hour period while residents fled to refuge in shelters.

WASHINGTON — President Reagan and Secretary of State Alexander Haig, in a move that could further jolt the shaky base of US - Soviet detente, have launched Washington's [illegible] in 25 years. [illegible] press conferences Reagan and Mr Haig revived memories of the iciest days of the cold war and seemed to signal one of the quickest and most startling shifts ever in U.S. foreign policy.

ULUNDI, SOUTH AFRICA — The tarred road ends at Ulundi and the rolling Kwazulu hills that stretch to the horizon appear as hard to traverse as South Africa's path towards some sort of economic viability for its black homelands. The South African government has stepped up financial support to Kwazulu and the other homelands which form a pillar of its apartheid (racial separation) policies.

NEW YORK — U.S. failure to support the cause of blacks in white-ruled South Africa could lead to a situation here similar to that in Iran, black South African leader said. "In 10 or 25 years time at liberation, blacks in South Africa could hold Americans hostage because they have exploited our people, and the U.S., would say we are barbarians", said James Stevens, recalling President Ronald Reagan's description of Iranians holding U.S. hostages as barbarians".

LIMA — Peru and Ecuador have disagreed on how to resolve a long standing territorial dispute which [illegible] border skirmishing. Peru yesterday rejected a proposal accepted by Ecuador, that the Organisation of American States should form a commission to investigate. Ecuador had called for an emergency OAS session in Washington on Wednesday night after accusing Peru of launching air attacks on one of its military border posts.

TORONTO — The United Auto Workers Union said that its members employed by the Chrysler Corporation in Canada have voted to accept the latest financial concessions proposed by the company. Chrysler workers have been asked to approve a freeze of wages, cost of living increases and pension contributions totalling about [illegible] million dollars, and about [illegible] million for other employees.

LOS ANGELES — The leader of the militant Jewish Defence League said today citizens living in Israel would visit the United States to teach Jews to defend themselves from anti-semitic attacks. "God help the Nazis," [he] taught," the League leader Rabbi Meir Kahane, declared at a press conference.

CHICAGO — Two professors at the university of Chicago are delving more than 3,000 years into the past to bring the language of the Hittite civilisation back to life. In the process they hope to fill in a few gaps in the history of western civilisation because Hittite is the earliest Indo-European language found in written form.

NEW YORK — New York, a city that loves a parade, throws one of its biggest in recent memory today for the returned American hostages, complete with 150 miles of specially imported yellow ticker tape. The parade will begin on the tip of Manhattan Island using the Statue of Liberty, the symbol of American freedom, as a backdrop.

WASHINGTON — Two or three of the returned American hostages are suffering from psychological problems, a State Department official said. The official said the figures' referred to another category of hostages who had suffered unspecified mistreatment from their Iranian student captors.

VIENNA — EEC Finance Ministers meet here today to discuss increasing aid for agriculture and raw material production in the Third World. Ministers of the Organisation of Petroleum Exporting Countries will consider proposals to increase aid to the international fund for agricultural development and contributions to an international pool for stabilising world commodity prices.

MEXICO CITY — A leftist Salvadorean leader said last night that guerrillas would shortly launch a second offensive to overthrow El Salvador's US-backed civilian-military junta. Guillermo Ungo, president of the Revolutionary Democratic Front which groups opposition to El Salvador's government, told journalists that the insurgents were far from beaten.

SAN SALVADOR — A powerful [illegible] exploded in front of [illegible] [illegible] here yesterday, in[juring] [illegible] and setting [illegible] police s[aid] [illegible] the explosion and no one had claimed responsibility for the blast, they said.

At 32nd anniversary of republic

Congratulations of Suriname to India

PARAMARIBO (SNA) — Surinamese President Dr Henk Chin A Sen on Sunday night hailed the friendship that exist between Suriname and India and said that his government wished that "in the near future political and other forms of co-operation between our two countries will be intensified".

President Chin A Sen who was at the time proposing a toast to the government and peoples of India on the occasion of the 32nd anniversary of that country as a republic declared that he was honoured to extend his government's warmest congratulations.

Dr Chin A Sen referred to the growth of the independence movement in India, the struggles it brought and the courage and [illegible] of the fathers of [illegible] for freedom and added: "Whereas, in the commemoration of the republic of India, we, on behalf of the people of Suriname, transmit our warmest congratulations to the peoples and government of India, we surely do so against the background of this most inspiring example".

The President also made reference to the close ties between India and Suriname and noted that an important part of the Suriname people traces their roots back to India.

But, he added, there was a deeper meaning in the relations, pointing out that the proclamation of India as a republic on January 26, 1950, beyond doubt, gave us, Third World countries, that lightening focus on true liberation.

The reception was hosted by the Charge d'Affaires of the Indian embassy in Suriname, Mr S.Kipgen, who had earlier proposed a toast to the government and peoples of Suriname.

Oil accounts for 40 percent exports Ecuador

QUITO/(OPECNA) — Oil accounts for forty percent of the exports of Ecuador and 88 percent of the [illegible] National Institute of Energy here says that although hydroelectricity has the „largest potential", it accounts for only 0.6 percent of Ecuadors primary energy production. Wood and crop residues, adds the report, claim 8 percent of the production and 36 percent of the „final consumption".

According to the report, lack of facilities resulted in a „significant waste" of natural gas, while traditional fuels have been replaced by modern ones in the commercial, residential and public sectors.

It describes the per capita consumption of 40 kg. of oil equivalent (in 1978) as low compared to what obtains in industrial countries.

The report also refers to possibilities of a more rational use of energy, in line with the development objectives of Ecuador.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	177	1.79	1.81
CANADIAN DOLLAR	1.47	1.49	1.51
POUND STERLING	4.205	4.26	432
NED GLD	7.24	7.96	78.76
BOLIVAR	40.91	41.6	42.43
SWISS FRANCS	92.34	93.06	93.86
FR. FRANCS	--.--	36.53	37.23
DEUTSCHE MARK	83.92	84.6	85.44
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.47	1.77	1.

English Companion

by Jack Tippit

RECRUITING OFFICE — Join the NAVY AND SEE THE WORLD

TOO YOUNG, SONNY...I'M SORRY.

Walt Disney's DONALD DUCK

TODAY I OWN SUCCESS... I HAVE LOTS OF NEW CLOTHES, AND A BRAND-NEW HAT!

WHAT WAS IN THE SUITCASE?

SIX MILLION DOLLARS IN GOLD NUGGETS!

Beetle Bailey — By Mort Walker

DO YOU REALIZE HOW MUCH THAT TAKES OUT OF ME?

GOLLY, IT SURE DOESN'T SHOW IT!

IT'S THE FIRST THESE ARE

SPECTATOR SPORT

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — GEBOREN: 9 jan.: Alrick Schoop-Gerly; 8 jan.: Tony Goncalves Pombo-Dias; 9 jan.: Henriette Hugoosgift-Maduro, Thanya Finisa; 5 jan.: Nasario Cooper; 6 jan.: Ingeai Martis-Emelina; 8 jan.: Derickson Leito; 15 dec.: Rojitza Espacia; 8 jan.: Nataly Martha-Camelia, Alvin Robert; 7 jan.: Quincy Teresa; 29 dec.: Olivia Goncalves de Freitas-Gomes de Freitas; 8 jan.: Julian Mourillon-Steward; 9 jan.: Sidney Seraus-Ermelilia; 8 jan.: Patrick Mentar-Leito; 10 jan.: Ana Pereira-de Sousa de Agrela; 9 jan.: Stephen Gout-Curiel; 8 jan.: Curtley Koffie-Bedhuet; 12 jan.: Judeaca Piar; 3 jan.: Early Concincion; 5 jan.: Sujène Koelie; 9 jan.: Bryan Stuart-Winkleer; 7 jan.: Stephanie André-Richardson; 8 jan.: Lerrelie Manuel-Lopez; 7 jan.: Jurien Perri-Gijsbertha; 12 jan.: Thania Balinge-Parker, Menaritza Obispo-Hous; 13 jan.: Parsely Carolina-Pietersz; 12 jan.: Ector Gomes-de Ponts; 12 jan.: Shanic Koffie; 10 jan.: Monika Bacuna; 12 jan.: Marianela Kirindongo-Elizabeth; 11 jan.: Carl Suares-Krips; 31 dec.: Maronneley Cicilia; 13 jan.: Ivan Grotestam-Velder; 8 jan.: Jugiolli Rose; 12 jan.: Yelitza Bentura-Deal; 15 jan.: Hidde Vermaas-Sliep; 8 jan.: Michanoen Martha; 15 jan.: Itien Thomas-Williams; 9 jan.: Sharandy Koek; 12 jan.: Rianne Suares; 3 dec.: Maria Bernadina; 15 jan.: Quinrelle Miguel-Fanny; 9 jan.: Jandino Asporaat; 15 jan.: Sadie Maduro-de Windt; 11 jan.: [illegible] Reenis-Arvelo; 12 jan.: Annatasha Ramazan; 7 jan.: Zelah Nicalis.

Personalia

Op 28 januari was het 25 jaar geleden dat de heren A. Djaoen, A.Rojer en S. Ambrosius in dienst traden van de Landbouw Veeteelt en Visserij. De heer Djaoen is nu werkzaam als Chauffeur zwaar materieel en de heer Rojer als Opzichter. De heer Ambrosius werkt momenteel als Wegenbouw Machine Bestuurder.

De heer J. Poimarlo kwam op 28 januari 1956 als "kantoorloper" in dienst van de Regering. Nu, 25 jaar later is hij werkzaam als hoofd van het Departement van de Centrale Boekhouding en bekleedt hij de rang van adjunct-commies. In naam van de regering kreeg hij de gebruikelijke envelop overhandigd door de gedeputeerde voor toerisme, Augustin Diaz.

De heren R. Hoo en G. Boelbaai herdachten afgelopen maandag het feit dat zij 25 jaar geleden in dienst van de Reinigingsdienst traden.

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 8 van het "Arbeidsvredesbesluit III" (P.B. 1978 no. 243) maakt ondergetekende bekend dat:

a) de dag van het referendum onder het administratief personeel van Continental Milling Co. N.V. is vastgesteld op dinsdag 24 februari 1981.

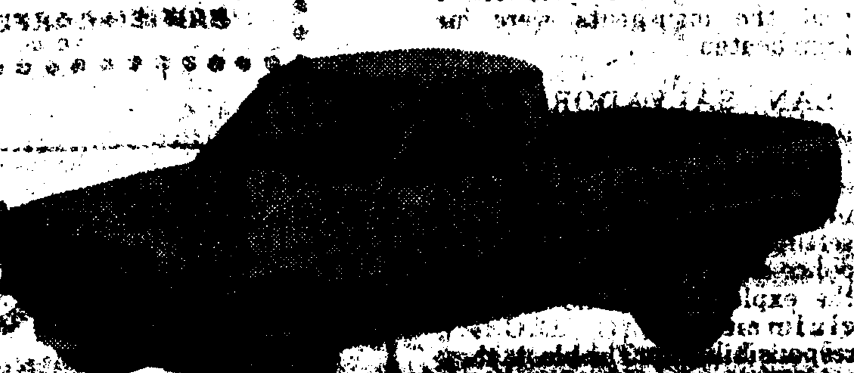
b) de plaats van het referendum is een lokaal in het kantoor van de Continental Milling Company N.V. aan de Rijkseenheid Blvd.

c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van 10.00 uur tot 12.00 uur.

d) de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de Bond di Empleadonan di Comercio i Industria (Boneco).

e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 2 februari 1981 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deel nemen aan dit referendum.

Willemstad, 2 februari 1981.
De landsbemiddelaar
E.I. Kerd.

Teritorio Insular di Korsou

Relashoná ku GRAN MARCHA DI KARNAVAL DI KORSOU [illegible] djadumingu dia [illegible] ku habitantenan di Korsou no ta disponé di suficiente kantidat [illegible] grandi [illegible] spera a fin di siman ai.

Pa tal motibu Gabièrnu di Korsou ta [illegible] spektashon na tur kontiudadano [illegible]

POR FABOR YAMA TELEFON

612541

[illegible]

promé ku dia 4 di februari próksimo i duna nomber i adrès korekto i e kantidat di persona ku por akomodá.

INSTITUTO PA ORGANISASHON I DESAROYO DI KOOPERATIVA

TA ORGANISA

Konferensha pa desaroyo di kooperativa na Ko[illegible] ku lidernan di Kooperativa i Sindikato.

Introduktor prinsipal:
MIN. PRES. SR. DON MARTINA

Dia : 31 di januari 1981
Ora : 9'or pa 1'or (di mainta)
Luga : Sentro di Siego (Corrieweg)

Esnan ku no a risibi invitashon ainda konsidera aviso aki komo un invitashon.

SENSO '81 CENSUS

ATTENTIE:

TELLERS, TELSTERS EN HOOFDTELLERS VAN DE CENSUS 1981

Wegens een technische storing bij Tele-Curaçao heeft de uitzending van het speciale instructie programma verleden week zaterdag niet plaatsgevonden. Dit programma zal a.s. zaterdag, 31 januari om 1:00 p.m. via Tele-Curaçao worden uitgezonden.

Voor dit programma zullen er enkele vragen die gerezen zijn apart behandelt worden.

SENSO '81 CENSUS

SHELL CURACAO STUDIEBEURZEN

Dit jaar zal door Shell Curacao N.V. wederom een aantal studiebeurzen worden verstrekt voor een [illegible] of Academische opleiding in de volgende st[illegible] richtingen:

Werktuigbouwkunde, Scheikunde, Chemis[illegible] Technologie, Natuurkunde, Fysische Techn[illegible] Economie en Medicijnen.

Deze beurzen zijn beschikbaar voor Antillianen [illegible] het bezit zijn van het HAVO- (met Wis-, Natuu[illegible] Scheikunde), VWO- of gelijkwaardig diploma.

Bij de aanvang van hun studie dienen gegadigden [illegible] ouder te zijn dan 21 jaar.

Aanvragen, waarvoor formulieren verkrijgbaar [illegible] bij de afdeling Personnel Planning op het [illegible] kantoor van Shell Curacao N.V. of bij de dienst[illegible] de Bedrijfsagent aan de ingang van het Shell-terr[illegible] Emmastad, dienen door gegadigden eigenhand[illegible] worden geschreven en vóór 7 april 1981 te w[illegible] ingeleverd.

Expert Lubberhuizen ziet "duidelijke behoefte"

Goede kans op stichting

Antilliaanse uitgeverij

DOOR BERNADETTE BAROUD

HET IDEE om een eigen Antilliaanse uitgeverij op te richten, leeft al zo'n kleine tien jaar. De weg naar de verwezenlijking van de plannen bleek echter bezaaid met obstakels. De grootste hinderpaal was, dat er buiten de kleine kring van enthousiastelingen, maar weinig belangstelling scheen te bestaan voor een dergelijk project. Een jaar geleden echter keerde het getij. De plannen voor de stichting van een uitgeverij kwamen weer ter sprake. De interesse ervoor bleek in de loop der jaren breder te zijn geworden. Besloten werd het ijzer te smeden nu het heet was. Er werd een commissie benoemd en nieuwe besprekingen kwamen op gang. De plannen namen meer dan ooit concrete vormen aan. Als het een beetje meezit, zal de uitgeverij medio dit jaar eindelijk een feit zijn. Omdat het opzetten van een uitgeverij geen sinecure is, werd op de Antillen dringend behoefte gevoeld aan het advies van een expert. Met behulp van Sticusa kwam die deskundige er, en wel in de persoon van Geert Lubberhuizen, directeur van de Bezige Bij, een van Nederlands meest respectabele uitgeverijen. In november van het afgelopen jaar bezocht hij de Antillen. Met hem en Ro de Palm, een van de krachtigste motors achter het streven een Antilliaanse uitgeverij op te richten, werd indertijd gesproken over de ontwikkelingen rondom dit streven en over de vorm en kansen, die het in de praktijk worden toegedacht.

Geert Lubberhuizen: „Ik vind het een prima gedachte het cooperatieconcept voor een uitgeverij te herhalen."

Ro de Palm schetst de geschiedenis van het idee voor een uitgeverij: "Het werd voor het eerst gelanceerd door Max Nord van Sticusa, toen deze in 1972 op de Antillen was. Er werden meteen besprekingen gearrangeerd, waarvan het resultaat echter pover was. De belangstelling voor het idee bleek miniem te zijn. De boekhandels hier fungeerden als uitgever of boeken werden door de schrijver in eigen beheer uitgebracht. Niet dat dat bijster voldeed, maar in het alternatief van een uitgeverij werd ook geen heil gezien". Dat de belangstelling voor het Papiaments indertijd nog lang zo groot niet was als nu, heeft volgens Ro de Palm wellicht mede ten grondslag gelegen aan het gebrek aan interesse.

Vier jaar later werd het idee van een uitgeverij opnieuw aangezwengeld. Ditmaal door August Quast, in die dagen directeur van het Cultureel Centrum Curaçao (CCC). Ro de Palm: "Er kwamen weer besprekingen, ondermeer met de schrijversvereniging, maar ook nu kwam er niets concreets uit de bus. Wel was de belangstelling in 1976/1977 al groter dan vier jaar daarvoor".

Een jaar geleden was Max Nord weer op Curacao met een Sticusa-delegatie. Terloops kwam toen ook het idee van de uitgeverij weer ter sprake. Drie CCC-bestuursleden, Rojer, Eustatia en Ro de Palm zelf, waren daarbij aanwezig en raakten enthousiast. Ze vormden direct een ad hoc-commissie. En deze derde poging om te komen tot de stichting van een uitgeverij, lijkt met succes te gaan worden bekroond.

GUNSTIG GETIJ

"We hadden het getij mee", stelt Ro de Palm vast. "Op het kort na het instellen van de commissie gehouden Fest-Antil, gewijd aan literaire uitingen op de Antillen, was er een workshop over de mogelijkheden van een eigen uitgeverij. Bovendien gaf Louis Daal tijdens dat festival een verhandeling over de functie van het boek. Daarin hield hij een vurig pleidooi voor de oprichting van een Antilliaanse uitgeverij. Hij noemde dat zelfs een morele verplichting.....".

De deelnemers aan de workshop kwamen tot de slotsom, dat stichting van een eigen uitgeverij misschien geen absolute noodzaak was, maar wel heel erg wenselijk. Aan het slot van Fest-Antil werd in een resolutie dan ook vastgelegd, dat geprobeerd moest worden zo'n uitgeverij van de grond te krijgen.

Na Fest-Antil werd de ad hoc-commissie uitgebreid met Carel de Haseth. "Zijn aanbod om zitting te nemen in onze commissie, werd door ons dankbaar aanvaard. Carel had al ervaring met het uitgeversbedrijf, opgedaan in de tijd, dat hij met Andries van der Wal herdrukken uitbracht van Antilliaanse werken".

DESKUNDIGE

Op een bepaald moment voelde de commissie behoefte aan de hulp van een deskundige. In samenwerking met Sticusa werd bekeken of Geert Lubberhuizen, directeur van de Bezige Bij, naar de Antillen kon komen om de commissie bij te staan. Het bleek mogelijk, Lubberhuizen kwam.

Ro de Palm legt uit, waarom de voorkeur van zijn commissie uitging naar Geert Lubberhuizen: "Wij voelen het meest voor de oprichting van een cooperatieve uitgeverij, dus een uitgeverij, die het eigendom is van de schrijvers, wier werk er wordt uitgebracht. De Bezige Bij is zo'n uitgeverij".

"De enige ter wereld", valt Lubberhuizen in met onverholen trots. De Bezige Bij ontstond in 1942, toen in het door de Duitsers bezette Nederland een aantal mensen het initiatief nam om in het geheim werk uit te geven van schrijvers, die weigerden om lid te worden van de 'Kultuurkamer', het door de nazi's ingestelde openbare lichaam, dat ten doel had om het kunstleven in Nederland om te buigen in nationaal-socialistische richting. Zo'n tachtig uitgaven werden illegaal verzorgd en onder de toonbank verkocht. De opbrengst ging naar het verzet. "Zo is het begonnen", zegt Geert Lubberhuizen. "Uit het contact met de schrijvers groeide het idee een cooperatieve uitgeverij op te richten. En nog tijdens de oorlog is dat daadwerkelijk gebeurd. De akte werd in het geheim bij een notaris opgemaakt". De naam Bezige Bij werd ontleend aan de schuilnaam, die Geert had in het verzet. Na de oorlog kon de uitgeverij bovengronds gaan werken. Ze deed dat met succes. De Bezige Bij is een van Nederlands grootste én respectabelste uitgeverijen.

Het cooperatie-concept blijkt dus te werken. "Natuurlijk brengt de opzet", aldus Lubberhuizen, "wel zijn eigen specifieke moeilijkheden mee". Die zijn ondermeer gelegen in de wijze van besluitvorming, die bij een cooperatie gecompliceerder is dan bij een gewone firma. Ondanks die moeilijkheden vindt de Bezige Bij-directeur het "een prima gedachte om het cooperatie-idee voor een uitgeverij te herhalen". Hij kwam dan ook graag naar de Antillen om zijn hulp te verlenen.

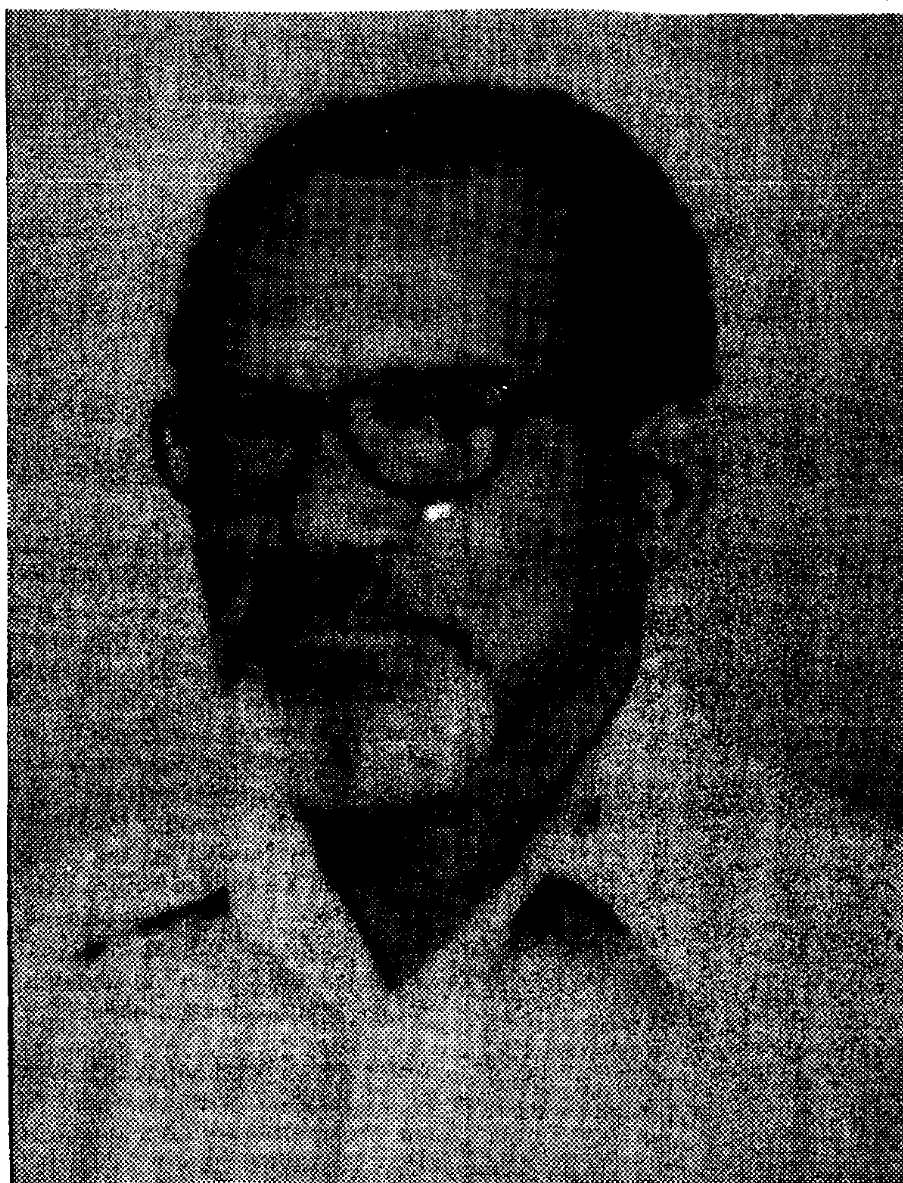
DUBBELE TAAK

"Mijn taak hier is een dubbele. Ik adviseer de commissie, maar ben daarnaast door Sticusa gevraagd de mogelijkheden van een uitgeverij te bekijken".

Twee weken na aankomst bekent de directeur van de uitgeverij, die ondermeer de Antilliaanse auteurs Frank Martinus, Jules de Palm, en Tip Marugg uitbrengt: "Ik kwam hier met het idee, dat ik precies wist hoe het moest. In de eerste vergadering kwam ik dan ook met het nodige aplomb met mijn visie op de proppen. Maar ik voelde meteen, dat het niet lekker viel, dat er iets niet klopte. Ik werd bekropen door een lichte twijfel, die door de gesprekken, die ik hier heb gevoerd, nog veel sterker is geworden. Ideeen, gebaseerd op wat je aan ervaring in Nederland hebt opgedaan, kunnen op de Antillen niet botweg worden toegepast. De aanpak moet worden bepaald vanuit de situatie, zoals die ter plekke is".

Behalve met de leden van de ad hoc-commissie voerde Lubberhuizen gesprekken met schrijvers en boekhandelaren, met drukkers en met mensen uit het bibliotheekwezen. Tevens had hij contact met de heer Snow van de Stichting Grafische Communicatie en met Prof. Spruyt van de UNA (Universiteit Nederlandse Antillen). Het meeste trok hij echter op met Ro de Palm met wie hij elke dag sprak over zijn bevindingen en zijn zich gaandeweg wijzigende inzichten. Samen bezochten ze Aruba en Bonaire, waar ze ondermeer spraken met auteurs. "Vooral op Bonaire", zegt De Palm, "zijn we op fantastische dingen gestuit. Op het Bonaireaanse Bureau Kultuur en Opvoeding liggen allerlei manuscripten, die als het ware klaar voor publicatie zijn. Ze hebben ze daar uitgetypt en bewaard". De gesprekken die het tweetal had op Bonaire, hebben er in elk geval alvast toe geleid, dat op het eiland een schrijversvereniging op werd gericht. Op het moment, waarop dit interview plaatsvond, stonden De Palm en Lubberhuizen op het punt de Bovenwinden te bezoeken, eveneens voor overleg.

Met werk in het Papiaments kunnen de schrijvers vrijwel nergens heen

Ro de Palm: „De uitgeverij hoeft niet winstgevend te zijn. Waar het om gaat is, dat de Antilliaanse auteurs zich kunnen blijven uiten."

DUIDELIJKE BEHOEFTE

De vraag of er zijns inziens op de Antillen inderdaad behoefte is aan een eigen uitgeverij, beantwoordt Lubberhuizen met een krachtig "Ja". "Vooral voor hen, die schrijven in het Papiaments, is het van groot belang. Ze kunnen nu met hun werk vrijwel nergens heen. Papiamentstalige boeken zijn er dan ook amper. Dat is zonder meer jammer, omdat boeken in de eigen taal bijdragen aan de bewustwording daarvan". Zoals de situatie nu is, blijven veel manuscripten in het verborgene. Het zou kunnen dat daar erg goede bij zijn. "Als de auteurs, die schrijven in het Papiaments terecht kunnen bij een eigen uitgeverij, blijken er wellicht grote talenten te zijn onder hen".

OPTIMISME

Dat er op de Antillen behoefte bestaat aan een eigen uitgeverij mag dan welhaast buiten kijf zijn, een ander punt is of die uitgeverij het in de praktijk ook zal redden. Geert Lubberhuizen laat zich daar vrij optimistisch over uit: "Wat manuscripten aangaat, zie ik weinig problemen, zeker niet wanneer bijvoorbeeld ook volksverhalen en kinderboeken worden uitgegeven. Het drukken zal, geloof ik, ook geen breekpunt zijn. De distributie vormt natuurlijk wel een gigantisch probleem. Niet alleen omdat je hebt te maken met zes eilanden, maar ook omdat er maar zo weinig verkooppunten zijn. Waar een wil is, is echter een weg. Je kunt je boeken ook verkopen op andere plaatsen dan in de boekhandels alleen. Ik denk bijvoorbeeld aan scholen. Of je laadt je boeken in een bus en rijdt daarmee de wijken af.....".

Literair tijdschrift als broedplaats talent

Zal de kleinschaligheid geen struikelblok blijken te zijn, of anders gezegd, kunnen er verantwoorde oplagen worden gedrukt? De Palm denkt van wel. "Guillermo Rosario heeft van een van zijn boeken meer dan vijfduizend stuks verkocht. Zoiets blijkt dus te kunnen". In verband met kleine en dus te dure oplagen, wijst Lubberhuizen nog op de mogelijkheid van subsidie. "Bovendien krijg je met een eigen uitgeverij ook greep op de producten en hun peil. Je kunt inhaken op het leesgedrag van het publiek en tevens proberen het lezen te bevorderen". Zowel Lubberhuizen als De Palm zien veel in een onderzoek naar de leesbereidheid en het leesgedrag plus de problemen daaromheen. "Zo'n onderzoek", zegt Ro, "zou bijvoorbeeld verricht kunnen worden door de Stichting Grafische Communicatie".

In de spellingsproblemen rondom het Papaiments heeft Lubberhuizen zich "nu niet willen verdiepen". Voor de uitgeverij zijn ze, meent hij, ook niet van zo'n enorm belang. "Een boek wordt gedrukt in de spelling, die de schrijver heeft gebruikt".

TIJDSCHRIFT

Het plan bestaat om bij de oprichting van een eigen uitgeverij, meteen ook te komen met een literair tijdschrift, dat zo'n vier keer per jaar zal verschijnen. "Dat tijdschrift", zegt De Palm, "zou moeten fungeren als een broedplaats voor talent. Wat de indeling aangaat, denken we aan zes secties, voor elk eiland een, met een eigen redactie en in de eigen spelling. Zo wordt de kans geschapen te leren van elkaar". Mocht de uitgeverij er onverhoopt niet komen, dan kan gekeken worden of het tijdschrift wellicht apart kan worden opgezet.

Het Papiaments en het Engels, de landstalen van de Antillen, zullen zonder meer het belangrijkst zijn voor de uitgeverij. "Maar zonder een andere taal bij voorbaat uit te sluiten", tekent De Palm daarbij aan. "Voorwaarde is wel, dat de auteur hier woont". Lubberhuizen oppert, dat "als een boek in het Nederlands is, er de mogelijkheid is van een co-editie met een uitgever in Nederland". Ro de Palm voegt daaraan toe, dat de commissie ook denkt aan contacten met uitgeverijen in de regio.

Het bestuur van de uitgeverij, zal worden gevormd door schrijvers. Daarnaast zal er echter ook een directeur moeten worden benoemd, een onafhankelijk persoon, die de dagelijkse gang van zaken in soepele banen moet leiden. Ro de Palm: "Alles staat of valt met zijn of haar capaciteit".

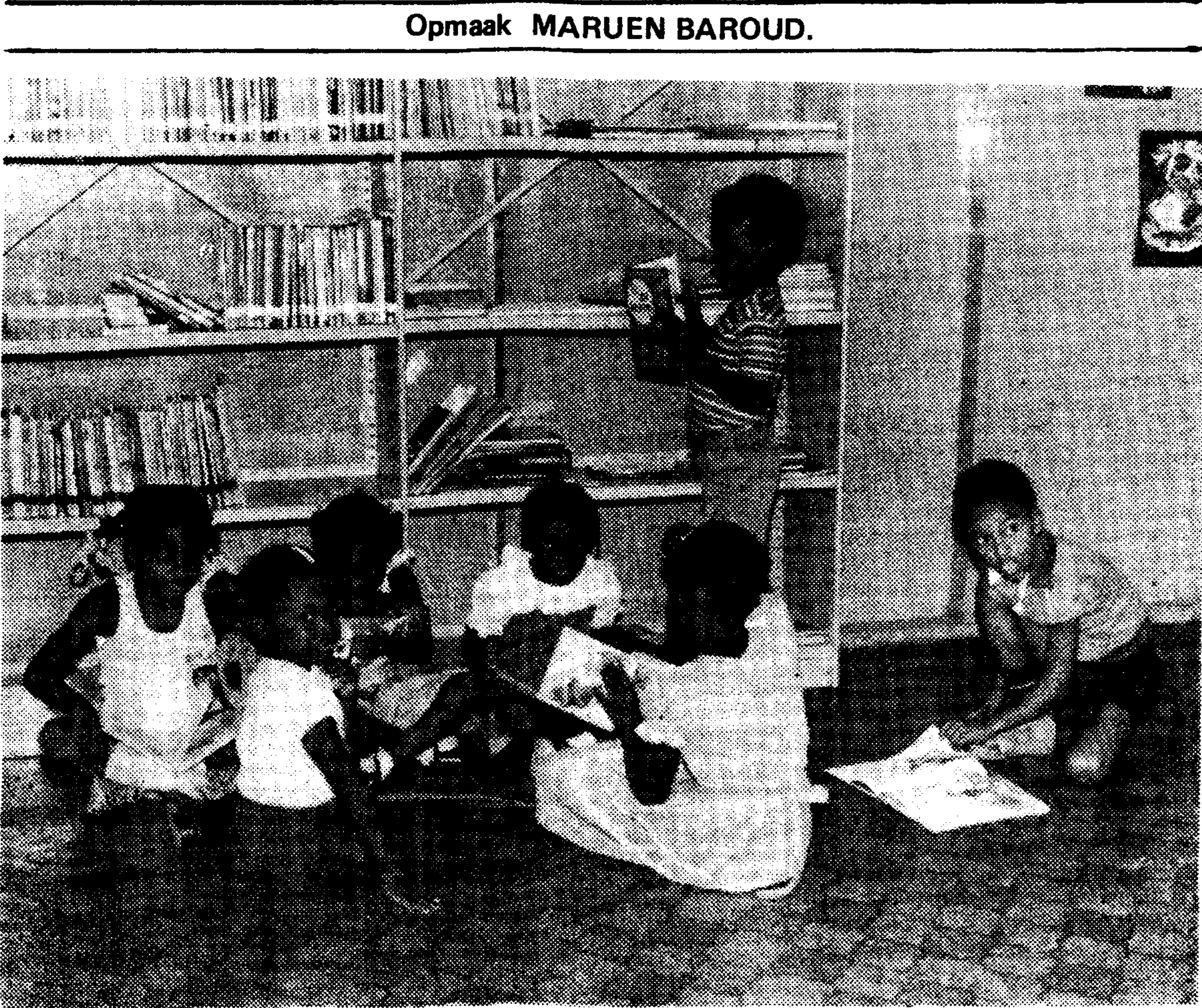
WERKKAPITAAL

Sinds het interview zijn twee maanden verstreken. Geert Lubberhuizen is allang terug in Nederland. Als de uitgeverij er niet komt, zal dat zeker niet liggen aan het verslag dat hij Sticusa heeft gedaan. "Hij was erg enthousiast", gaf Ro de Palm te kennen in een onlangs gevoerd telefoongesprek. De commissie heeft inmiddels een skelet ontworpen voor de distributie. "Maar we hebben nog veel werk voor de boeg, zitten nog steeds in het voorbereidend stadium". Waarschijnlijk gaat De Palm een dezer dagen zelf naar Nederland voor overleg. "Daarna hoop ik wat meer concreets te kunnen zeggen. Ik wil wel kwijt, dat de commissie nog steeds hoopt, dat de uitgeverij omstreeks 1 juli van dit jaar kan worden opgericht".

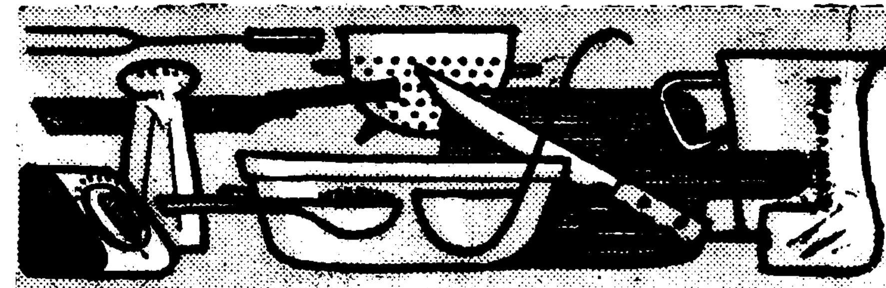
Er wordt ook druk gewerkt aan een begroting van het werkkapitaal. Als bekend is hoeveel geld nodig zal zijn, wordt bekeken waar dat allemaal vandaan gehaald moet worden. De houding van Sticusa blijkt positief te zijn. "Maar", zegt Ro de Palm, "het is niet uitgesloten, dat er ook andere bronnen moeten worden aangeboord. Er is veel nodig om de aanloopperiode, die op drie jaar gesteld is, te kunnen uitzingen".

Die eerste jaren zullen het allermoeilijkst zijn. Maar ook daarna zal er weinig winst te halen zijn uit de uitgeverij. "Dat is ook niet nodig", vindt Ro, "waar het om gaat is dat de Antilliaanse auteurs zich kunnen blijven uiten".

Opmaak MARUEN BAROUD.

Het lezen van boeken in de eigen taal bevordert de bewustwording van die taal. En hoe vroeger die op gang komt, hoe beter het is. Maar Papiamentstalige kinderboeken zijn er maar zeer weinig. Misschien zal de oprichting van een eigen uitgeverij er ook toe bijdragen dit tekort op te heffen. Expert Geert Lubberhuizen vindt in elk geval dat de uitgeverij ook kinder- en jeugdboeken in haar pakket moet opnemen.

Onderzoek naar leesgedrag en leesbereidheid zeer wenselijk

Bolo Tropikal

Oven: 350
tijd: 1 uur

Recept van Bunchi Römer

Benodigd:

Voor de cake:

A. 1 cup suiker
1/2 cup slaolie
2 eieren

B. 1 cup cruhed pineapple
1 theelepel vanilla essence

C. 1 cup bloem
1/2 cup volkorenmeel
1/2 theelepel baking soda
snuifje zout
1/2 theelepel bakpoeder
1/2 theelepel kaneel
1/4 theelepel foelie
1/4 theelepel allspice
1 cup bakoba, aan kleine blokjes gesneden.
enkele maraschino cherries (groen en rood)

Voor het glazuur:
3/4 cup poedersuiker
ong. 2 eetlepels orange juice

Bereidingswijze:

1. Klop de suiker en de olie tot een romige massa.
2. Doe er de eieren één voor één bij. Klop goed na elke toevoeging.
3. Vermeng de onder B. genoemde ingredienten en voeg deze bij het beslag.
4. Voeg de onder C. genoemde ingredienten erbij en meng alles goed.
5. Roer de bakoba erdoor en doe het beslag in een ingevet bakblik.
6. Bak de cake in de voorverwarmde oven gedurende de aangegeven tijd.

Na verloop van de baktijd (priktest) de cake laten afkoelen, alvorens het glazuur erover te gieten.
Voor het glazuur vermengt men de poedersuiker met genoeg orange juice en giet dit over de cake.
Garneer de cake met de maraschino cherries.

Woordenboek

Papiamentu-Ulandes, Nederlands-Papiaments

Na aanvankelijk wat vertraging is nu in de boekhandel verkrijgbaar het woordenboek Papiamentu-Nederlands, NederlandsPapiamentu, samengesteld door Mario Dijkhoff met medewerking van Magalis Vos - de Jesus. De uitgave van dit eerste zo uitgebreide woordenboek Papiamentu werd mede mogelijk gemaakt door financiele steun van de Regering van de Nederlandse Antillen en de Sticusa. Het werd door De Walburgpers onder auspicien van het Antilliaans Contact Centrum uitgegeven. De vormgeving is zeker geslaagd te noemen: de harde kaft garandeert stevigheid ook na langdurig gebruik. Voor f. 18,50 is het bijna te geef! (Alleen jammer dat pag. 138 en 139 werden verwisseld).

Pogingen in het verleden om tot uitgave van een dergelijk woordenboek te komen zijn om de een of andere reden steeds weer mislukt en het is des te opmerkelijker dat juist in deze woelige tijden van spellingskonflikten en dergelijke, iemand het aandurft een dergelijk werk samen te stellen en uit te geven. Dijkhoff verdient hiervoor lof, beslist! Hij heeft de moed gehad de impasse waarin we nu verkeren te proberen doorbreken ten goede van het Papiamentu zelf. Durf ook, omdat hij -- als Arubaan -- gekozen heeft voor de spelling Romer-Maduro-Jonis: de fonologische schrijfwijze.

Op de inhoud van het woordenboek zelf zijn echter heel wat opmerkingen te maken en het is de vraag of dit niet komt door de haast waarmee het werk is samengesteld. Wat meer tijd zou zeker de kwaliteit ten goede zijn gekomen. Nu is er welliswaar een woordenboek, maar erg volledig of betrouwbaar kan het niet genoemd worden. Dit geldt zeker voor de niet-Papiamentstaligen, terwijl zij die het Papiamentu wel machtig zijn zich zullen ergeren aan de slordigheden.

BESTAANDE BOEKEN

Om een idee te geven van de tekortkomingen, vergeleek ik het woordenboek met twee geheel willekeurig gekozen boeken over het Papiamentu, te weten Pierre Lauffer's "Un selekshon di palabra i ekspreshon" en Antoine Maduro's " Algun anotashon mas tokante nos lenga i otro asuntunan". Men zou immers van een samensteller van een woordenboek mogen verwachten dat hij dankbaar gebruik maakt van al gekompileerd materiaal. Toch komen in het woordenboek van Dijkhoff bijvoorbeeld niet voor de woorden *Labirgen, rèspòns, wachafita, shèrta, rosa* (wieden), *krekeché, zorokloko, zurú, kongrega, rebida, kubrí, tapá* (verborgen), *vousa* uit Lauffer's boek of *bòndel, blèblè boká* di pos), *bomba, bombá, desu, djigui, diudju, drechi* (buska drechi di), *duna* (un porta ku ta duna pa kaya) uit Maduro's werk. En dat zijn nog maar een paar uit twee geheel willekeurig gekozen boeken!

ONDERWERPEN

Een andere kontrole-mogelijkheid is om een bepaald onderwerp te kiezen en eens na te gaan of de woorden die daarmee verband houden en die in je opkomen er inderdaad in staan: een lekenmethode, die toch de nodige omissies aan het licht brengt. Plaatsnamen van *Aleksandria* tot *Babilonia* komen voor, maar voor Londen, New York, Bogota of Miami tasten we nog in het duister. Dit geldt ook voor namen van landen: van *Afganistan* tot *Tunesia* geen problemen. Maar *Guaiana* of *San Salvador* ontbreken; van de Europese landen ontbreekt *Irlandia*. *Medio-Oriente* is wel te vinden, *Sentro-Amerika* bijv. weer niet.

Namen van dieren geven ook hier weer problemen. Mogelijk zijn er teveel stadsmensen onder ons of is er gewoon sprake van een gebrek aan interesse (en daardoor ook aan kennis) van onze fauna. Een *yeye* is naast cicade ook libelle, *alablanka* is wel opgenomen, *aladuru* en *buladèifi* niet, evenmin als de *sloke* (ook *kokol* genaamd). Van de roofvogels ontbreekt de *falki*, terwijl ook de *makuaku* en *pimpiri* ontbreken. Storend is ook dat niet de moeite werd genomen de dieren beter te omschrijven: *chuchubi* staat als "Caraibische spotlijster (Mimus gilvus)" terwijl de *warawara* het maar moet met "een soort roofvogel". Bij *kolebra* is het onjuist te vermelden "soort slang": het woord wordt gebruikt voor elke slang en niet voor een specifieke soort! Verder geen *kiwa* of *tapakonchi*, geen *wimpiri, draau, buni, muld*, enz.

Nu zijn deze twee onderwerpen misschien niet zo heel erg belangrijk en lijkt het wel alsof er sprake is van muggezifterij, maar het betoog gaat op voor elk willekeurig onderwerp dat maar te bedenken valt!

Wabi is niet alleen "wankel-slap" maar ook een boom. Waarom wel *bereheín*, maar geen *kousebánt* of *kenepa*, wel *sorsaka* maar geen *skópapel*? Waarom wel *ebano* (ebbehout) maar geen *mahòk* of *pichpein*? Wel *tablèt*, *pulchi* en *kàpsula* maar geen *supositorio*? Wel *drep*, geen (*enfermedat*) *veneriko*, wel *deros* en geen *ulsera*, wel *operá* geen *pasa angua*, wel aborto geen *pèrde yu*? Wel *shers*, maar geen *kitoki* of *sinkuria*.

Ook fouten zijn er te vinden: een *selador* is geen gevangenisbewaarder, maar een douanebeambte, een *bosd* van een paard is geen muilkorf maar een hoofdstel, een *polako* naast Pool vooral een Askenazim, een *tempel* naast tempel ook synagoge, *skalchi* naast schaal ook de kollekte in een kerk. En omgekeerd is een Nederlands kilo in het Papiaments wel *kilo*, maar veel vaker nog *dos liber*. Chloor geen *kloròks* (chloorbleekloog(. Een richtingaanwijzer zou alleen op Aruba een naam hebben: *señelait*. Op Curacao gebruikt met het welliswaar weinig in het verkeer, maar het heeft wel een naampje! *Kokada* is verder geen kokoskoek (*mankaron*)!

ARUBA-CURACAO

Wat ronduit storend is, is de slordige manier van aangeven welk woord op Aruba en welk woord op Curacao wordt gebruikt. Zo zou op Aruba gesproken worden over *bakator* op Curacao over *bakaduru*, van *baston* (A) en en *baston* (C), van *armbant* (A) en *pulsera* (C). Is er mogelijk sprake van Arubaanse trots? Op Curacao gebruiken we niet *stul di baibin*, *hamak'i tete* en *dodo* (slapen, ook bij volwassenen. Dit woord ontbreekt overigens.), maar heel wat van de "Arubaanse" woorden gebruiken wij ook! Verder bijv. wel *altu* (C) en *alto* (A), maar geen *haltu*.

VULGAIR

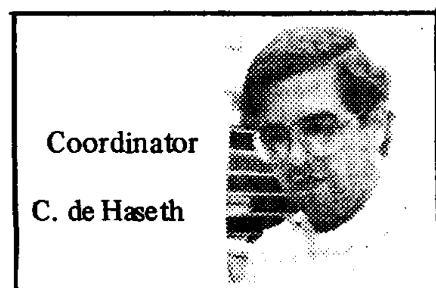
Een kleine opmerking verder over het gebruik van de afkorting *vulg.* voor vulgair, zoals in de *listen di abreviashon* staat. Het zou te verwachten zijn dat deze aanduiding gebruikt zou worden voor al die woorden, die niet tot de dagelijkse, nette spreektaal gerekend kunnen worden.

Echter de meest schunnige woorden komen niet in aanmerking voor het bijvoegsel "vlug", wat toch wel te verwachten zou zijn! Het woordenboek van Dijkhoff zal voorlopig niet in aanmerking komen voor de aanduiding "HET Woordenboek Papiamentu-Nederlands", daarvoor vertoont het teveel gebreken. Toch zal het zeker zijn plaats weten te vinden in de boekenkasten, die al zovele jaren schreeuwen om een woordenboek.

Hopelijk heeft hij de aanzet gegeven, die binnen niet al te lange tijd zal leiden tot een vollediger woordenboek Papiamentu: we zijn er echt aan toe!

CAREL DE HASETH

Mario Dijkhoff: Dikshonario/Woordenboek De Walburg Pers, 1980. f. 18,50 in de boekhandel.

Coordinator C. de Haseth

KALENDER KRIOYO 1981

Halverwege januari verscheen de reeds enige tijd geleden aangekondigde "Kalender Krioyo" van Jules Marchena, Roel Jungslager en Repke Hollema.

Laatstgenoemde, wiens vriendin in het Duitse Noord-Friesland reeds enkele jaren een dergelijke kalender uitgeeft, nam het initiatief tot deze uitgave.

Per kalendervel van 14 dagen worden ons een tekening of foto en een gedicht, kort verhaal of spreuken in het Papiamentu geboden van schrijvers als Elis Juliana, Pierre Lauffer, Enrique Muller, Sonia Garmers, Ornelio Martina, Guillermo Rosario, Echi Jesurun, enz. Bedoeling van de samenstellers is een korrekt gebruik van het Papiamentu te stimuleren en te wijzen op de schoonheid van onze taal.

Het initiatief van de samenstellers is beslist toe te juichen: op een speelse manier de aandacht vestigen op de eigen taal, de eigen letterkunde.

Zoals zo vaak met eerstelingen, zijn er natuurlijk ook schoonheidsfoutjes aan te wijzen. De verschijningsdatum om mee te beginnen, terwijl er ook wat minder geslaagde teksten tekeningen tussen zitten. Om nog maar niets te zeggen de twee taalfouten in de ding...

Een moeilijk punt is ook gebruik van verschillende lingen. Enerzijds hebben de menstellers gelijk wanneer ze oorspronkelijke spelling van diverse schrijvers gebruiken daarmee de diversiteit in het piamentu belichten. Anderzijds zou een synchronisatie van spelling volgens Römer - Maduro - Jonis bijdragen tot een verdergaande bewustwording op gebied. Daarbij komt nog heel wat van de langer geleden gepubliceerde teksten nu de schrijvers zelf hoogstwaarschijnlijk in de Römer - Maduro - Jonis-spelling zullen worden geschreven!

In ieder geval is de *"Kalender Krioyo"* iets nieuws, iets en het is te hopen dat de langstelling groot genoeg zijn, zodat ook in komende ren de dagen verlicht zullen zijn. Voor wie deze dagen zoek is naar een leuk en betaalbaar verjaardagscadeautje, is voor fl. 6,50 de *"Kalender Krioyo"*.

CAREL DE HASETH

Keresentenchi van Habibe

Schok en herkenning

Wie bekend is met werk van de Arubaanse dichter Henri Habibe, zal ongetwijfeld een schok krijgen als hij *"Keresentenchi"*, de jongste bundel van deze poeet begint te lezen.

Misschien zal hij nog weinig moeite hebben met de ongemeen scherpe en sarcastische wijze waarop Henri Habibe in deze dichtbundel politieke en religieuze toestanden op Aruba hekelt. Immers, reeds eerder bleek, weliswaar op minder uitdagende wijze, het engagement van deze literator, m.n. door zijn bijdragen in het tijdschrift *"Watapana"*, waar hij de voornaamste motor van was. En wie kent niet het gedicht *"Lanta para, Watapana"?* waar hij de voornaamste motor van was. En wie kent niet het gedicht *"Lanta para, Watapana"*?

Maar de schokkende ervaring zit vooral in het geconfronteerd worden met het voor Habibe nieuwe taalgebruik: hij combineert een zeer persoonlijke agressieve woordkeus met flarden tekst uit traditionele liedjes en kinderrijmpjes. Hierdoor krijgt zijn sarcasme iets speels, lichtvoetigs. Zijn stijl is charmant ritmisch.

Tegelijkertijd maakt dit gebruik van een archaisch Papiamentu het voor de lezer niet gemakkelijker; vaak bestaan oude rijmpjes en liedjes uit min of meer bedekte zinspelingen op situaties die ten tijde van hun ontstaan actueel waren, maar die voor de mens van nu moeilijk te begrijpen zijn. Bovendien worden veel woorden (o.a. eigennamen) sterk verbasterd overgeleverd. Voor de niet-Arubaan komt hier nog bij, dat hij niet op de hoogte is van bepaalde "inside-information" m.b.t. het openbare leven op Aruba (bepaalde bijnamen, typische uitspraken van politici etc.). Hierdoor zal hij waarschijnlijk moeilijk tussen de regels van deze gedichten kunnen lezen. Het boek staat te ver van het taalgebruik van de gemiddelde Papiamentuspreker, voor wie dit boek toch, als litérature engagée bedoeld zal zijn.

EXPERIMENT EN CONTINUITEIT.

"Keresentenchi" toont ons een nieuwe Henri Habibe dus. Maar gelukkig is hij in bepaalde, wezenlijke aspecten zichzelf gebleven: de compositie van zijn afzonderlijke gedichten en van de bundel als totaliteit getuigt van dezelfde intelligentie en discipline die we van hem gewend zijn uit zijn vroeger werk. Ook vinden we hem terug in de beheersing van het métier: zijn taal is ook nu sterk beeldend en zijn woordkeus vaak suggestief. Hierdoor is dit werk toch zeer de moeite van het lezen waard.

TITEL:

De verklaring van de titel *"Keresentenchi"* is voor mij enigszins problematisch; ik ken dit woord niet. Waarschijnlijk is er verwantschap met kerekentenchi uit het liedje:

"Ta kon nos ta baila kerekentenchi, kerekentenchi (2x)
T'asina nos ta baila kerekentenchi".

Het tweede gedicht uit de bundel heet: *"Baila Keresentenchi"*. Gezien de satirische inslag van het hele werk zou men dan dit woord kunnen omschrijven als: "Geloven in sprookjes (mooie beloften van de politici)". *Sentenchi* zie ik als een verbastering van *Sentensha*, zin en is dus een pars pro toto.

JULES MARCHENA

"Keresentenchi" verscheen in 1980 bij de Editorial Watapana te Den Haag. De omslagtekening is van Stan Kuiperi.

Een boek met twee gezichten

Nieuwe fuentes mist warmte

Een van de meest geliefde motieven in de wereldliteratuur is dat van de dubbelganger. In „Una familia lejana", de nieuwste roman van de bekende Mexicaanse auteur Carlos Fuentes, gaat het om twee naamgenoten en ook om twee leeftijdsgenoten. Fuentes trekt de dubbelganger-motief ook door naar de opbouw van het boek. „Una familia lejana" valt uiteen in twee verhalen, die natuurlijk wel een bepaalde verhouding tot elkaar hebben. „Una familia lejana" is dan ook een boek met twee gezichten.

Het eerste verhaal is dat van de Heredia's. Hugo Heredia, een Mexicaanse archeoloog, en zijn 12-jarige zoon Victor, bellen in elke stad waar ze komen, hun naamgenoten op. Zo ook in Parijs, waar ze op uitnodiging van de 83-jarige graaf Branly, logeren. In Parijs komen ze op het spoor van de „Franse" Victor Heredia, die de zoon beweert te zijn van de zakenman Francisco Luis Heredia en Mademoiselle Lange. De 83-jarige „Franse" Victor Heredia valt door de mand als blijkt dat zijn moeder al in 1864 begraven is (om opgegraven te worden door honden en kaal gegeten te worden door aasgieren! Een van de vele makabere trekjes van dit boek).

De „Mexicaanse" Heredia's spelen niet alleen met namen, maar ook met de dood. Toen Victor, de jongste zoon van Hugo en zijn vrouw Lucie, geboren werd, besloten de ouders om niet meer samen te reizen, voor het geval er iets mocht gebeuren. Victor zou steeds apart met zijn moeder reizen en de andere zoon Antonio met de vader. Victor maakte toch bezwaar tegen deze procedure, want hij vond dat zijn vader niet zo goed kon huilen als zijn moeder, dus Victor mocht toen met zijn vader reizen, zodat zijn moeder op zijn begrafenis zou kunnen huilen.

Natuurlijk gebeurt er wat. Moeder en zoon overlijden in een vliegtuigongeluk. Victor blijft eenzaam achter, op zoek naar het verloren verleden tijdens archeologische excursies met zijn vader. Als Victor in Parijs een innige vriendschap aangaat met André, de zoon van de „Franse" Victor Heredia, dan is dat niet alleen een symbolische hereniging van de „Franse" en de „Mexicaanse" Heredia's, maar ook het hervinden door Victor van Antonio in de gedaante van André.

Het tweede verhaal is het leven van graaf Branly, die in de „Automobile Club" in Parijs, het relaas van de Heredia's aan een ik-figuur (Carlos Fuentes) vertelt. Terloops komen ter sprake zijn ervaringen in de eerste wereldoorlog, de loopgraven van Marne, de veldtocht van Aisne, zijn affaire met Myrtho, het portret van zijn vader, zijn kinderspelletjes in Parc Monceau, zijn kennismaking op Allerzielen (!) met de „Mexicaanse" Heredia's en hoe hij de „Mexicaanse" Victor Heredia in Parijs vergezelde om zijn naamgenoot op te zoeken.

De „Franse" Victor Heredia en graaf Branly zijn leeftijdsgenoten, maar daar houdt ook elke gelijkenis op. De aristocratische graaf Branly steekt schril af tegen de vulgaire „Franse" Victor Heredia, die bovendien ook nog van dubieuze afkomst is. Tegen het einde van het boek gaan de twee leeftijdsgenoten op de vuist.

Uiteraard bestaat er een samenhang tussen het verhaal van de Heredia's en dat van graaf Branly.

Op de eerste plaats beleeft Branly weer zijn jeugdjaren, hij over de jonge Victor vertelt. Het tijdstip waarop de stokoude Branly het verhaal van Heredia's vertelt is dan ook symbolisch. Het is de vooravond van Sint Maartensdag, als de zon (de jeugd) gewoon getrouw nog een keer doorbreekt voor de winter (de dood) zijn intrede doet.

Er is ook een ander verband. Als 12-jarige jongen (de leeftijd van de „Mexicaanse" Victor) speelde Branly in het Parc Monceau, toen een schuwe jongen (de „Franse" Victor Heredia?), die anders altijd thuis bleef, in het park verscheen. Branly durfde toen niet met de eenzame jongen te spelen, iets waar hij altijd spijt van had.

Nu Branly, door zijn tussenkomst, de 12-jarige Victor gelukkig heeft gemaakt, voelt hij dat hij deze jeugdzonde eindelijk heeft gemaakt. Er zijn dus twee, weliswaar weinig uitgewerkte, connecties. Fuentes suggereert dat de spook van Lucie ronddwaalt in het huis van Branly. Ook zou Alexandre Dumas een belangrijke rol spelen bij de relatie tussen Branly en de „Franse" Victor Heredia, maar hoe de vork precies in de steel zit, dat laat Fuentes in het midden.

„Una familia lejana" is een rijk boek met een schat aan markante passages en frappante opmerkingen. Ook de constructie van het boek is verbluffend knap. Mijn bezwaar tegen dit boek is dat de gebeurtenissen te waarschijnlijk zijn en de opzet te koud intelectualistisch is. „Una familia lejana" mist de warme menselijkheid van (de eerder op de Boekenpagina besproken) „Cambio de piel" en „La muerte de Artemio Cruz". Een dubbele mening dus.

WALTER PALM

Carlos Fuentes: „Una familia lejana" (Editorial Bruguera).

HEAD HART + HANDS

Hun denken voelen en handelen

In 1978 was de band Head, Hearts & Hands in zijn geheel op Curacao en men gaf enige concerten in Centro Pro Arte en de zaal van het CCC. De muziek die men maakte was van een uitzonderlijk hoog technisch niveau en viel bij de meeste bezoekers erg in de smaak hoewel dit soort muziek niet zo vaak te horen was lokaal. Deze muzieksoort word fusion genoemd. Het is een mengeling van Jazz, Rock en Latino. In de afgelopen weken was de Antilliaanse helft van Head, Heart & Hands op het eiland, een goede kans om hen een interview af te nemen.

ROY LUIS

DE CURACAOENAARS die van de band deel uitmaken zijn Elmer Luis, 30, op de Conga, Roy Luis, 26, gitarist en Guillermo Marchena, 34, op de drums. Verder bestaat de band uit twee Amerikanen en wel Bobbie Stern op de saxofoon en Jeff Strandling op piano, keyboards, etc.

Last but not least noem ik de Duitser Wolfgang Schmid die de bass bespeeld.

OPRICHTING

Elmer en Roy Luis begonnen met de prille leeftijd van 7 en 11 te spelen in een band die de Space Masters heette, Elmer op gitaar en Roy op bass. De Space Masters speelde een mengeling van Rock, Western en Latino het was een zogenaamde band di gitara plat.

Toen ze al tien jaar in deze band gespeeld hadden in 1972 jammden ze met Guillermo Marchena die hier op vakantie was uit Nederland.

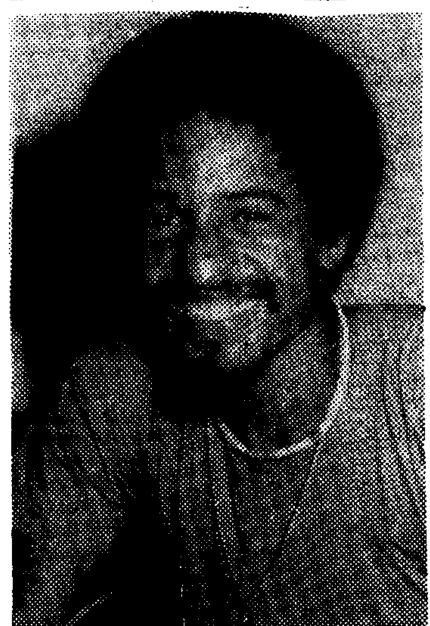
Marchena begon pas op 18-jarige leeftijd te spelen en wel op de drums. Hij speelde achtereenvolgens in bands als Precious Stones, Crusaders en Troubled Bubble. In 1969 ging hij naar Nederland waar hij samen met Robert Koch in de band Evil speelde en met deze band bracht hij ook zijn eerste l.p. uit. Daarna speelde hij in de band Sex. Op Curacao nodigde hij de gebroeders Luis uit om in Nederland te komen spelen en toen ze dan ook kwamen speelden ze samen in de band Shield. Nadat ze 4 jaar lang met deze band hadden gespeeld vertrokken ze naar Duitsland. De reden hiervoor was dat Duitsland groter was en er was ook meer geld, als musicus kon je daar beter leven. In Duitsland brak de groep Shield echter al gauw. Het drietal ging toen deel uitmaken van een andere band genaamd Gilbert Akins and the New Explosions. Deze band speelde een ander soort muziek en was vooral actief op de Amerikaanse militaire bases in Duitsland. Nadat deze band brak bracht men in 1976 uiteindelijk de eerste l.p. uit van de pas opgerichte band Head Hart & Hands. Deze lp werd genoemd Libra. Deze bracht men uit met de huidige pianist Bobbie Stern, met op bass de Arubaan Wally Warning en op de conga de op Curacao geboren Raoul Bernett een van de beste congeros van Europa. Ondertussen waren Roy en Elmer tot de band Passport toegetreden. Later ging ok Guillermo in deze band spelen. De reden hiervoor was dat Passport nog niet zo goed liep. Men speelde in andere bands om in hun levensonderhoud te voorzien.

Gedurende deze tijd bestond H H&H uit andere leden dan nu het geval is. Pas bij hun tweede lp in 1978 bestond de band in zijn huidige formatie. Daarna gaf men in 1980 nog een derde lp genaamd Flor di Anglo.

IN DE STUDIO

Naast dat men in andere bands speeide om in hun levensonderhoud te voorzien was ook werk in de studio een goede manier om geld te verdienen. Roy en Elmer vertelden hoe ze onder andere back-up speelden voor beroemde sterren als Donna Summer, Boney M en Herbie Mann.

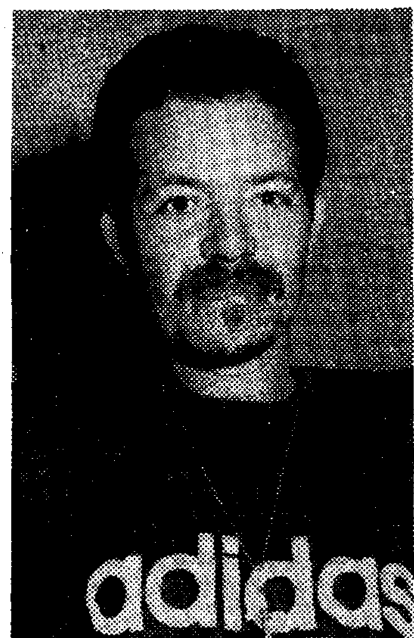
Howel dit werk erg goed betaald wordt, geeft het weinig voldoening, omdat het ontzettend onpersoonlijk is. Je zit vaak alleen of met enkele anderen in de studio met een koptelefoon op en met papier voor je. Verder heb je ook absoluut geen invloed op het uiteindelijke resultaat precies als in een fabriek. Dit alles is natuurlijk afhankelijk van de producent. Het kan ook voor komen dat een congero zelf mag bepalen wat hij doet en het komt ook voor dat alles life wordt opgenomen. Afhankelijk van het aantal uren dat je speelt en het aantal nummers op een lp waar aan je meewerkt kan je binnen korte tijd 2 tot 12 duizend DM verdienen.

ELMER LUIS

LOKALE MUZIEK

Wat het muzikale leven betreft daar over heeft men veel kritiek. Om met de radio te beginnen, deze is veel te commercieel en de muziek die gedraaid word is steeds dezelfde. Er heerst als het ware een diktatuur van de populaire lokale bands zoals Doble R, Bess en Enos. Het is niet zo dat ze slecht zijn, integendeel, wat ze missen echter is originaliteit. Het komt vaak voor dat jongere musici de oudere muziek chapo noemen terwijl de Salsa Crioyo die nu zo populair is in feite niets anders is dan een chapo-imitation van wat vroeger bestond.

Volgens de leden van H H & H is datgeen wat men tegenwoordig mist respect voor de oudere musici zoals de oude Estrellas del Caribe, Colá en Rudy Plaate. Verder beheersen vele lokale musici hun instrumenten niet goed genoeg wat weer een gevolg is van te weinig trainen. Iets anders is dat er te weinig muziek gestudeerd wordt en dat terwijl er op het eiland een uitstekende muziekschool bestaat. Als er meer muziek gestudeerd werd dan zou het niet zo zijn dat men zoveel Dominicanen moest aantrekken.

GUILLERMO MARCHENA

INTERNATIONALE MUZIEK

Volgens de leden van H H & H heeft men wat de internationale muziek betreft alle juice uit de Disco geknepen. Er moet nu een andere soort muziek voor in de plaats komen als mainstream muziek. Uit de Reggae, Rock en Punk lijkt de New Wave als winnaar uit de bus te komen als de volgende grote stroming. Dit overgaan van de ene dominerende muzieksoort naar de andere is iets dat met zo een regelmaat gebeurd dat het net is alsof je een film ziet die eerder gezien is. Wat men overigens New Wave noemt is in feite niet zo nieuw. Deze muziek heeft vele elementen van de Rock 'n Roll in zich en wat dat betreft heeft het veel weg van de Salsa Crioyo.

HEAD, HEART & HANDS.

Zoals al eerder opgemerkt behoort de muziek van H H & H tot de Fusion. Wat de classifisering van de muziek van hun band in de een of andere groep betreft zegt Roy dat hij muziek wil maken en niet Rock of Jazz of Latino maar muziek en niets meer. De leden van H H & H wonen op het ogenblik allemaal in Munchen en van daar uit houd men elke maand tours over het hele land en ook wel in het buitenland. Men is opgetreden in Nederland, Denemarken, Oostenrijk en zelfs Oost- Duitsland. In het laatstgenoemde land werd de muziek erg geapprecieerd alhoewel het merkbaar was dat men niet vrij was. Tijdens deze tours speelt men in verschillende soorten zalen en clubs en ook het publiek is erg verschillend. Soms ouderen, dan weer jongeren, mensen die de muziek rustig in zich opnemen, anderen die weer mee gaan met het ritme. In Duitsland is de sfeer in de muziekwereld erg goed. Het land is groot, er is veel geld, het is rustig in tegenstelling tot een land als Engeland waar de concurrentie je de keel af snijdt. Een land waar ze nog eens hopen te spelen is de V.S. en in de nabije toekomst is men dan ook van plan daar heen te gaan.

Coordinatie:
L. Rigaud

FUNTIME

Strolling in the sunshine
in your lifetime
Get a little funtime
Funtime.

You and your baby together
On a picnic in the park
Under a tree
Where you promise to be
Very careful with her heart.

So let the spirit inside
Spread its wings and fly
Upward to the sky high, higher.

Funtime
Strolling in the sunshine
In your lifetime
Get a little funtime
Funtime.

Sounds of music in the air
People dancing everywhere
See-saws going up and down
Merry-go-round going round and round.

Say you better come on
Don't take so long
Say you better come on.

Feel that warm and gentle breeze
Calling you and me
Time to sail away
Fick dream and go sailing.

Funtime
Strolling in the sunshine
In your lifetime
Get a little funtime
Just for fun.

One for the money
Two for the show
Three to get ready
Let the good times roll.

(Peaches + Herb)

Say you better come on
Don't take so long
Say you better come on
Say you better come on
Don't take too long
Say you better come on.

So let the spirit inside
Spread its wings and fly
Upward to the sky
High, high, higher.

Funtime
Strolling in the sunshine
In your lifetime
Get a little funfime
Funtime.

So come on everyone
Let.s get it on
Just for fun.

So come on everyone
Let's get it on
Just for fun.

SONGTEKST

RED LIGHT

I worked so hard to get me a man
Don't try to take him away
I love my man like nobody can
Don't try or you're gonna pay
You've been getting too close
You've been going too far
Who do you think you are
Some kind of star.

You're heading for a red light, hot night, bad flight,
dynamite
A red light, hot noght, bad fight, dynamite
Red's the color of hot
Hot's the fever I got
Bad enough it could burn you
Red is all I can see
Hot is how it will be
Bad for you if you mess with me.

Now I don't want you hangin' around
My man is too hard to hold
But if you plan on hangin' 'round
I plan on stopping you cold
'Cause I'm ready to rock
And I'm ready to roll
I'm raging out of control
Look but below.

You're heading for a red light, hot night, bad fight,
dynamite
A red light, hot night, bad fight, dynamite
Red's the color of hot
Hot's the fever I got
Bad enough it could burn you
Red is all I can see
Hot is how it will be
Bad for you if you mess with me
Red light.

(Linda Clifford)

(Linda Clifford)

Eruption *for next time*

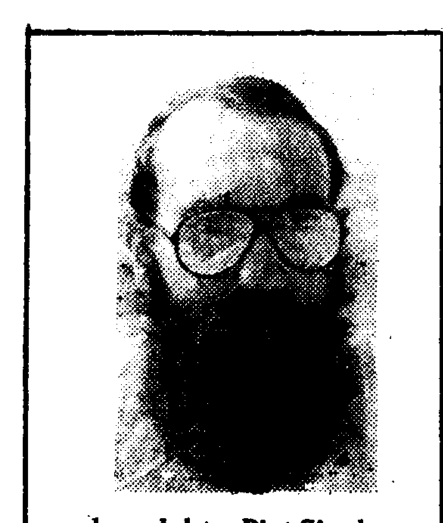
Single **Woman**
JOHN LENNON

LP **Flash Gordon (Soundtrack)**
Queen

UTRECHT – Moment tijdens het optreden van een Palestijnse dans- en muzikale groep tijdens de "Solidariteitsmanifestatie voor het Palestijnse Volk, die onlangs in de Utrechtse Veemarkthallen gehouden werd.

Giftig melksap oorzaak van veel ellende

Manzanilla, boom met schaduwzijden

door dokter Piet Sjoukes

DE HIPPOMANE Mancinella, die in de volksmond Manzanilla wordt genoemd, is een giftige boom. Hij komt veel voor langs de kusten van Florida en Centraal-Amerika, in het Caribisch gebied en langs de noordkusten van Zuid-Amerika. Op de Antillen wordt de Manzanilla met name aangetroffen aan de mondingen van droge beekbeddingen, de zogeheten rooien, aan kleine baaitjes en bij de zeeinhammen, ook wel boca's genoemd. De boom is enigzins zoutbestendig. Hierdoor is het een van de weinige bomen die onder de relatief slechte milieu-omstandigheden van een zilte bodem en erg veel zon toch kan groeien.

DIT ARTIKEL over de Manzanilla werd door dokter Piet Sjoukes geschreven in samenwerking met de biologe Fleur Van Duyl, werkzaam bij Carmabi.

De Manzanilla komt op Curaçao, bij wijze van uitzondering, ook veel in het binnenlandse voor. Al naar gelang de bodemkwaliteit is het een heester of een boom. Er zijn zelfs Manzanillabomen van dertien meter hoog. De boom is te herkennen aan zijn grijze schors en glanzend-groene bladeren. Deze bladeren zijn nogal langgesteeld en eivormig tot eliptisch van vorm. Ze hebben een lengte van ongeveer tien centimeter, terwijl ze om en nabij de vijfeneenhalve centimeter breed zijn. De hoofdnerf is heel licht van kleur en aan de top van de bladsteel bevindt zich een klier. De bladeren staan verspreid en zijn enkelvoudig. De bloeiwijze van de Manzanilla is als volgt: eenslachtige gelige bloemetjes, dicht opeengepakt op een bloeias van ongeveer tien centimeter lang; alleen de onderste bloemetjes zijn vrouwelijk, de overigen mannelijk.

De vrucht van de Manzanilla ziet eruit als een klein geelgroen appeltje en heeft een zoete geur. Maar al zien de appeltjes er dan ook smakelijk uit en ruiken ze lekker, het zou erg dom zijn om ze op te eten. Ze zijn namelijk giftig, zoals alle delen van de Manzanilla, die wit melksap bevatten.

Tot 1920 werd de Manzanilla veel gebruikt bij het kalkbranden. Huizen, ingesmeerd met kalk, die op een Manzanilla-vuurtje was gebrand, waren namelijk gevrijwaard van termieten. Het hout van de boom werd ook dikwijls gebruikt om er meubels van te maken. Daarvoor was het ook zeer geschikt: het heeft een mooie nerf en kan goed worden gepolijst. Ook als dakbedekking is het Manzanillahout vroeger in zwang geweest. Omstreeks 1920 kwam er echter een verbod op het omhakken van Manzanilla-bomen, dit om de ontbossing op het eiland tegen te gaan. Sindsdien is het nut van de Manzanilla voornamelijk gelegen in de schaduw die zij aan de baaien geeft. Zolang de bomen maar niet worden aangeraakt, kan er lekker onder worden gerust of gepicknickt.

Het gevaar van de Manzanilla ligt in het giftige witte melksap, dat in de appeltjes, de bladeren en bladerstengeltjes en in de schors van de boom zit. Dit giftige sap, waarvan de samenstelling nog niet precies bekend is, komt vrij bij aanraking, maar ook bij een regenbui. Daarom moet je, als het aan de baai opeens begint te regenen, nooit gaan schuilen onder een Manzanilla-boom. Het giftige sap van de Manzanilla veroorzaakt daar, waar het in aanraking komt met het lichaam - bijvoorbeeld de huid, de ogen, de mond-keelholte of de darmen - een hevige reaktie. Er is duidelijk sprake van een individuele gevoeligheid voor het gif. Sommige mensen hebben totaal geen last, wanneer hun huid in aanraking komt met het sap, terwijl anderen bij het geringste contact al grote blaren krijgen.

Als de huid in aanraking komt met sap van de Manzanilla ontstaat na ongeveer tien minuten een rode vlek, die langzaam uitgroeit tot een blaar, die pijn doet en gaat jeuken. Na een dag is het ergste voorbij en na een week is de huid weer genezen. Wel blijft er vaak een donkere vlek achter, die slechts langzaam verdwijnt. Als er Manzanilla-sap op de huid is gekomen, is het een eerste vereiste om de huid direct af te spoelen met zee- of leidingwater om te voorkomen, dat er nog meer sap wordt opgenomen door de huid. De huid kan ook worden gewassen met azijn en/of zeep. Daarna mag de huid niet worden blootgesteld aan zonlicht, omdat dit de reaktie verergert. Een ijsblokje op de aangedane plek kan de pijn wat verlichten. Om de pijn en de jeuk te bestrijden, kan het slachtoffer een aspirine slikken.

Dit helpt vaak erg goed. Als de pijn en/of de jeuk na twee uur nog ondraaglijk is, moet een bezoek aan de huisarts worden gebracht.

Als de ogen in aanraking komen met het sap, ontstaat een branderig gevoel. Het oog wordt rood en het begint te tranen. Het oog moet onmiddellijk minstens een kwartier gespoeld worden met zeewater. Daarna moet direct naar de huisarts worden gegaan.

Het allergevaarlijkst zijn echter de Manzanilla-vruchten, die eruitzien als heerlijke appeltjes, maar uiterst giftig zijn. Na het eten van zo'n appeltje, ontstaat er na zo'n tien minuten een gevaarlijke pijnlijke zwelling in de mondkeelholte. Dit kan leiden tot benauwdheid en zelfs tot verstikking. Als het appeltje net is opgegeten, moet worden geprobeerd braken op te wekken door de vinger in de keel te steken. Is het echter al meer dan een kwartier geleden, dat het appeltje werd opgegeten, moet braken juist worden vermeden. In beide gevallen is het noodzaak om meteen erg veel te drinken. Melk is het beste, maar als dit niet voorhanden is, iets anders. Water, limonade....alles is beter dan niets.

Vooral als er benauwdheid optreedt, moet onmiddellijk koers worden gezet naar het ziekenhuis. Dezelfde problemen, die optreden na het eten van een appeltje van de Manzanilla, doen zich, zij het in mindere mate, ook voor, wanneer er op een houtje of een takje van de boom gesabbeld wordt.

Een paar uur na het eten van iets van de Manzanilla, treedt er een heftige diarree op, die vaak gepaard gaat met buikkrampen en/of braken en met bloed- en slijmverlies. Deze acute maagdarmontsteking kan het best worden behandeld met een dieet, dat bestaat uit veel vocht en een kleine hoeveelheid licht verteerbaar eten.

Al met al kan van de Manzanilla worden gezegd, dat het een bijzondere boom is - met diverse schaduwzijden!

Het gevaar van de Manzanilla ligt in het giftige witte melksap, dat in de appeltjes, de bladeren en bladerstengels, en in de schors van de boom zit.

Aanwijzingen tegen ministers Boli

De „cocaine junta"

LA PAZ — De geruchten dat leden van de B viaanse militaire junta rechtsstreeks betrokken zijn de handel in cocaine, hebben de steun gekregen van reeks duidelijke aanwijzingen. Het ziet er naar uit degenen, die de staatsgreep van 17 juli de "coca-co noemden, gelijk hadden.

DE FRANSE KRANT Le Monde publiceerde in oktober de inhoud van enkele documenten, die de afgelopen tijd in het geheim in Bolivia gecirculeerd hebben. Le Monde schrijft dat het drukkerijtje van het illegale weekblad "Aqui", dat altijd al veel aandacht had besteed aan de smokkelactiviteiten van hoge militairen, na de staatsgreep werd opgeblazen. De pater-jezuiet Luis Espinal, die het blad leidde, zou zijn gemarteld en vervolgens vermoord.

De Amerikaanse senator Denis Deconcini, van Arizona, noemde enkele weken na de staatsgreep twee kopstukken van de junta als sleutelfiguren in de cocaine-handel en smokkel. Het waren de kolonels Luis Arce Gomez en Ariel Coca (zo heet hij echt), respectievelijk minister van Binnenlandse zaken en van onderwijs in de regering van generaal Luis Garcia Meza.

BEVESTIGD

De beschuldigingen van senator Deconcini werden eerder bevestigd door het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken. Een woordvoerder in Washington kondigde toen aan dat Bolivia niet langer geld krijgt voor de bestrijding van de handel in verdovende middelen.

"Wij hebben geen enkele reden aan te nemen, dat we op de medewerking van deze regering kunnen rekenen", zo zei hij.

Tot nu toe heeft de Verenigde Staten evenals vele andere westerse landen, geweigerd de junta van Meza te erkennen. Onder de negentien landen, die de junta wel diplomatiek erkennen, bevindt zich de Sovjet-Unie.

Kolonel Luis Arce eigenlijk in februari van di al door de mand gevallen. werd boven de Bolivia provincie Beni een klein tuig tot landen gedwonge piloot wist te ontkomen het toestel vond men 300 zogenaamde pasta, materiaal voor vervaard van cocaine.

De volgende ochtend m de eigenaar van het vlie kolonel Norberto Salomon, zijn toestel gestolen was. mede-vennoot van Salomo de vliegmaatschappij kolonel Luis Arce te zijn.

In 1979 arresteerden de P mese autoriteiten een Boliv met de naam Rivera op schuldiging van drugsha Rivera ontkende zijn schu verzekerde niet te weten inhoud was van het pakje, kolonel Ariel Coca hem ter bad gesteld. Rivera werd weken later vrijgelaten.

HUISHOUD.-APPARATEN

Dat Boliviaanse milita niet alleen in drugshandel geïnteresseerd maar ook andere smokkelwaar, bleek het neerstorten, op schillende tijdstippen, van Hercules transportvliegtu van de Boliviaanse luchtm een in Panama, een ander in woestijnachtig kustgebied Peru. In de wijde omtrek va neergestorte reuzevliegtu werden duizenden elekt huishoudelijke appara aangetroffen.

Volgens het artikel in Monde profiteren enkele families van deze illeg handel, die meer zou opbre dan de totale officiele ex van Bolivia. In Bolivia w per jaar 100 ton coca geproduceerd, dat is ongev de helft van de hele Zu Amerikaanse cocaïne produktie.

De namen worden geno van de families Gutier Gasser, Nallar, Razuk, Su en Asbun.

President Garcia Meza volgens de Financial Times 26 juli met kopstukken van families een bijeenkomst ge waarbij ook de leg commandanten aanwe waren.

De heren Jose Alberto Ga en Alfredo Gutierrez werden juni in de Verenigde Sta opgepakt, terwijl ze 530 cocaine vervoerden. Ze werd weer in vrijheid gesteld betaling van een waarborgs van 4 miljoen dollar.

Mosca Monroy heet de m die het vuile werk doet voor span Gasser-Gutierrez. Mo zat in de San Pedro gevang van La Paz, nadat hij op het daad was betrapt bij de pas handel. Maar de dag na staatsgreep op 18 juli, w Mosca losgelaten en leidde de bloedige aanval op gebouw van de Boliviaan Arbeiders Centrale.

Het "Nationale Comité vo de Verdediging van Democratie" in Bolivia, is zeker van dat de grote coc producent Chavez de Mont en pasta-groothandelaar L Arce zich lieten adviseren do enkele Duitsers, onder w Klaus Barbie, de naar Bolivi uitgeweken Gestapo-chef va Lyon. Barbie wordt "persoonlijke vriend" va kolonel Luis Arce genoemd.

Een ander lid van genoemde families, Migu Nallar, mag zich ook beroemen op een arrestatie in d VS, die enkele maanden geled plaatshad. De familie Nalla heeft nauwe banden met onder meer kolonel Rico Toro, di tegenwoordig chef is van inlichtingendienst.

De dossiers over het cocaine verkeer waren op last van de burgerpresidenten Walter Guevara en Lidia Gueiler opge slagen in Santa Cruz. De dag na de staatsgreep, op 18 juli, zijn ze verbrand tijdens een operatie die onder leiding stond van een legerkapitein.

Liberaliserings plannen Russische landbouw

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft zondag een decreet gepubliceerd, waarbij een financiele stimuleringsmaatregel is vastgelegd, die een nieuwe regeling inhoudt voor kredietverlening aan boeren op collectieve landbouwbedrijven, die voor eigen gebruik en ten eigen bate vee willen houden. Het decreet dat werd gepubliceerd in het landbouwblad Selskaya Zhinz, betekent een duidelijke afwijking van het communistische systeem, dat staatseigendom van de produktiemiddelen alsook collectieve landbouwbedrijven kent, en is kennelijk een uitvloeisel van een paar slechte oogsten achter elkaar in de Sovjet-Unie.

Trouwen met hindernissen

RIO DE JANEIRO — In de Onze Lieve Vrouwe kerk van een voorstad van Rio de Janeiro werd dezer dagen de huwelijksinzegening van de 28-jarige handelaar Julio Cesar Lacerda met de twee jaar jongere verpleegster Mary Domingues onderbroken, toen de 28-jarige Maria Francisca da Silva in de kerk verscheen. De parochiegeestelijke was net met de plechtigheid begonnen toen Francisca luid schreeuwend naar het altaar kwam gehold. Op haar arm had zij een tweejarig kind en het was duidelijk te zien dat zij in haar laatste dagen was van een nieuwe telg. Dit kind daarbij wijzend naar de tweejarige en het kind dat ik nu verwacht zijn van Julio, zo liet zij weten.

Julio hoort mij toe. We hebben tien jaar lang omgang met elkaar gehad, zo werd de doopceel gelicht van Julio.

Om verdere moeilijkheden te voorkomen gaf de priester de raad dat het gezelschap naar de parochiezaal zou gaan, waar alles al in gereedheid was gebracht voor een geweldig feest met veel drank en lekkernijen. Daar kon men de zaak uitpraten, vond de priester. Maria bleef volhouden: Julio zal nu een keuze moeten doen.

In de zaal verliep alles aanvankelijk rustig. Maar naarmate het aantal liters alcoholica dat geconsumeerd werd steeg, ontstonden er opnieuw problemen waarbij de ouders van de beide verloofden het met elkaar aan de stok kregen, terwijl tegelijkertijd Francisca de aandacht op zich vestigde omdat de eerste weeën zich aankondigden. De onenigheid ontwikkelde zich tot een vechtpartij, waaraan op een gegeven ogenblik nagenoeg iedereen mee deed, behalve Francisca, die andere zorgen aan haar hoofd had. De herrie hield op toen de priester de hulp van de politie inriep, omdat hij ging vrezen voor het verder voortbestaan van zijn parochiezaal en de kerk.

De politie nam geen halve maatregelen: Er kwamen namelijk acht man van de Militaire Politie en vier patrouilles van de straatdienst. De politie echter werd buiten de deur gehouden, omdat zoals een broer van Julio het formuleerde, het om een interne familie-zaak ging. De politiemannen stelden zich toen maar voor het kerkgebouw op om overslaan van de „brand" te voorkomen.

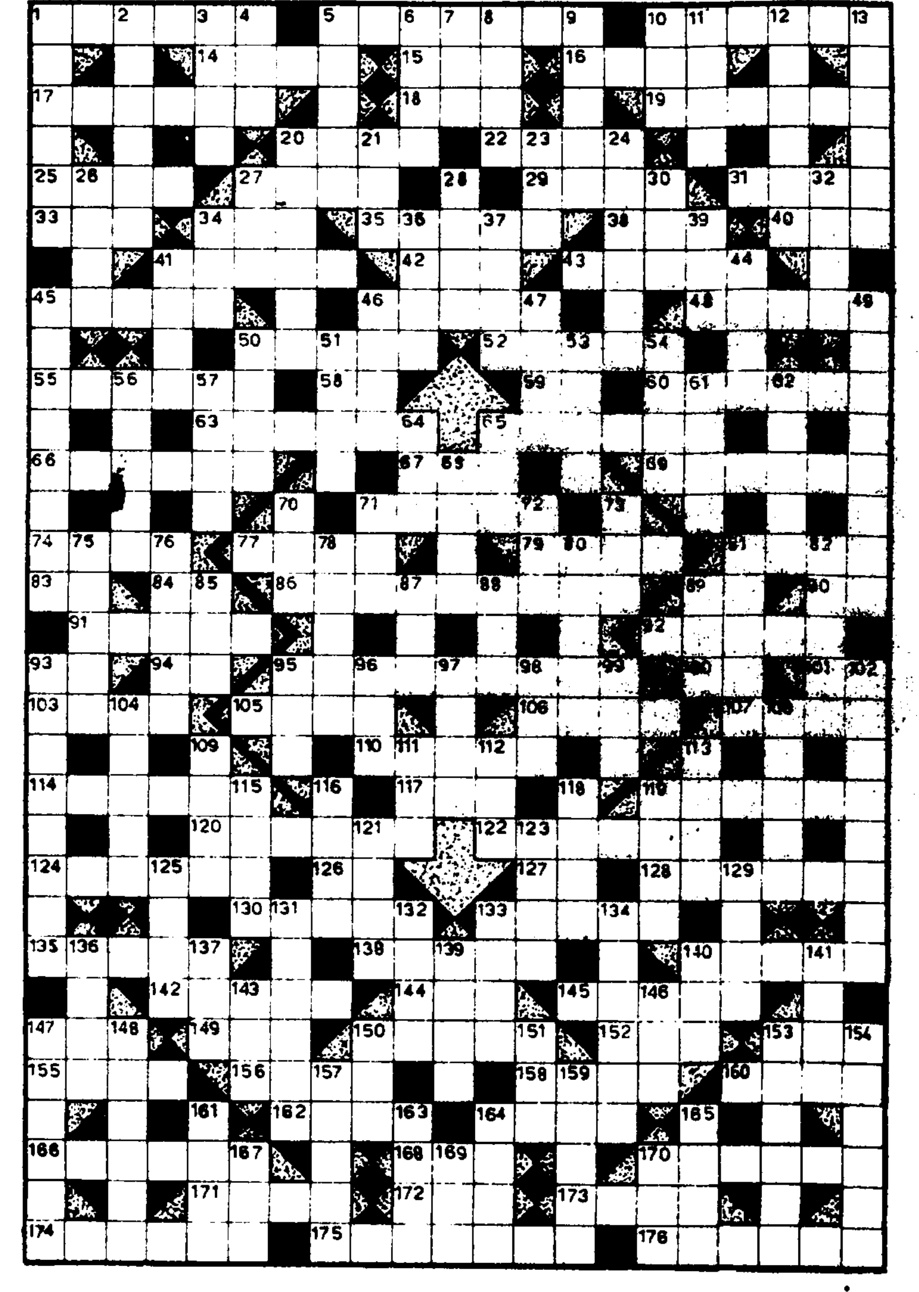
Ondertussen waren de ouders van het toekomstige bruidspaar met hun advocaten bezig om te bezien of het huwelijk alsnog tot stand zou kunnen komen. Uiteindelijk liet de bruid weten dat zij ter wille van de familie eer wel wilde trouwen, maar dat zij over twee jaar met een echtscheidingsprocedure zou gaan beginnen. Zo stapte het gezelschap korte tijd later opgewekt weer naar de kerk. Maar toen deed zich een andere hindernis voor; de priester liet namelijk weten, dat hij niet aan een dergelijke huwelijksinzegening kon meewerken, omdat er geen enkele wettelijke en godsdienstige basis voor een echt huwelijk aanwezig leek te zijn. Zo ontstond er weer een algemeen gevecht, ditmaal voor het altaar, dat door een kleine groep van de huwelijksgangers opzij werd gezet.

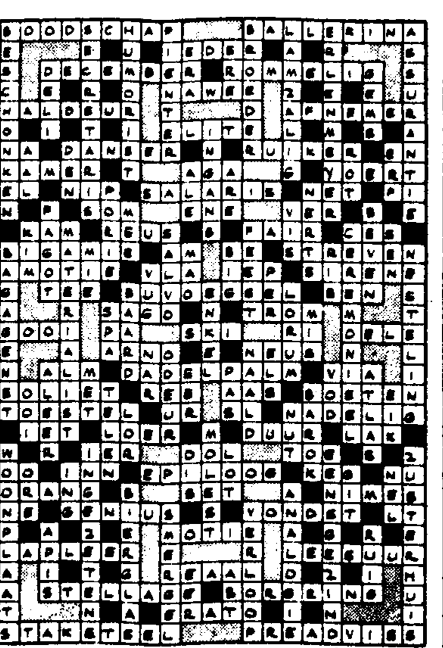
Tenslotte gingen de ouders van de trouwlustigen en hun aanhang weer naar de feestzaal om het eten en drinken op te maken, terwijl het bruidspaar uit de kerk werd gezet. Door al deze ontwikkelingen vergat men zowaar Francisca, die zich naar de sacristie had begeven. De geboorte van een nieuw mensenkind was niet ver meer, zodat men met alle spoed het meisje naar een kraamkliniek bracht, waar zij het leven gaf aan een jongen van 3,7 kilo, die de naam kreeg van Julio Cesar naar zijn vader. Francisca liet weten, dat zij goede hoop had dat Julio Cesar Senior zich wel weer spoedig bij haar zou komen vestigen zodat zij beiden zich kunnen gaan inzetten voor de opvoeding van hun kinderen.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. edel metaal; 5. edel metaal; 10. geelkoper met een dunne laag zilver of goud bedekt (Fr.); 14. landbouwer; 15. water in Schotland; 16. deel v.d. melk; 17. hekeldicht; 18. rivier in Utrecht; 19. gevangenis; 20. beest; 22. insecteneter; 25. voedsel; 27. Europese hoofdstad; 29. overal; 31. Nederlands muntstuk; 33. vogel; 34. gebogen been; 35. ring van bloemen; 38. ontkenning; 40. herkauwer; 41. van smart versteende moeder (Gr. mythologie); 42. Japanse parelduikster; 43. rivier in Italië; 45. leemte; 46. zintuig; 48. oorspronkelijk rund; 50. bende - horde; 52. jachtgodin; 55. blunder - vergissing; 58. muzieknoot; 59. Franse N.V.; 60. plagen - treiteren; 63. aanleg; 65. heerster; 66. bewind; 67. register; 69. zeegod; 71. tafelfles; 74. soort revolver; 77. overlevering; 79. oorlogsgod; 81. bewijsstuk; 83. sportterm (afk.); 84. dierengeluid; 86. vogelverblijf; 89. landbouwwerktuig; 90. titel; 91. koren; 92. verbouw; 93. boom; 94. spil; 95. waarborg; 100. de onbekende; 101. water in Friesland; 103. stijf - onbeweegelijk; 105. knevel; 106. sprakeloos; 107. treuzelaar; 110. tropische sierplant; 114. leuk; 117. jongere broer of zuster; 119. vlug - vaardig; 120. beheerder - bestuurder; 122. soort van meelpap; 124. rugzak; 126. muzieknoot; 127. aardrijkskundige aanduiding; 128. plaats in Groningen; 130. klap - slag; 133. bezienswaardigheid in Madrid; 135. boos - kwaad; 138. ras; 140. uitgesneden vis of vlees; 142. bontsoort; 144. rivier in Schotland; 145. gereed; 147. hoofddeksel; 149. biljartstok; 150. jaargetijde; 152. smalle plank; 153. voor; 155. Indische eilandengroep; 156. deel van Europa; 158. venster; 160. soort heester; 162. kleur; 164. mogelijkheid; 166. steeds; 168. vis; 170. woestijndier; 171. kleur; 172. Engels bier; 173. bijbelse figuur; 174. strandmeer; 175. ulaan; 176. vermeerding van loon.

VERTICAAL: 1. familielid; 2. verwonding; 3. rivier in Spanje; 4. vlaktemaat; 5. vrucht; 6. bloedvat; 7. afslagplaats bij golf; 8. honingbij; 9. herstelplaats van schepen; 11. voorteken; 12. beroep; 13. voorste; 20. deel van visgerei; 21. eikeschors; 23. vluchtige stof; 24. Europese hoofdstad; 26. vervoermiddel; 27. plaats in Spanje; 28. schaapkameel; 30. deel van het jaar; 32. wreed heerser; 34. tocht - reis; 36. katastrofe - ongeluk; 37. voeg; 39. ik; 41. diamant die een dubbel kristal is; 44. water in Duitsland; 45. hijswerktuig-wagen; 46. signaal; 47. verpakkingsartikel; 49. onheilspellend - snood; 50. vervoermiddel; 51. eiland in de Oostzee; 53. inborst; 54. vr zoogdier; 56. insectewapen; 57. gast; 61. eikschiller; 62. slimme streek - list; 64. open plek in een bos; 65. groente; 68. regel; 70. wiel; 71. steen; 72. modegek; 73. deel van het oor; 75. opbrengst; 76. driekroon; 78. gedroogde vogelmest; 80. vrolijk en bekoorlijk; 81. vertegenwoordiger; 82. maan; 85. lokspijs; 87. bezit van een boer; 88. houten kom; 89. telwoord; 93. afdeling ruiterij; 95. gewicht; 96. spoedig; 97. advies; 98. Noorse god; 99. tooi; 102. landverhuizer; 104. bijbels figuur; 108. slang; 109. vreemde munt; 111. opening; 112. op afstand; 113. vrouw; 115. ruilmiddel; 116. plaats in Zeeland; 118. rustteken in de psalmen; 119. muziek (blaas) instrument; 121. deel van het gelaat; 123. oude munt; 125. geleedpotig dier; 129. Turkse titel; 131. voertuig; 132. ongaarne; 133. plezier; 134. plaats in Amerika; 136. werklust; 137. vreemd - raar; 139. plaats in Gelderland; 140. modegek; 141. vervelend persoon; 143. hert; 146. oude vochtmaat; 147. funest; 148. deel van de week; 150. wetering; 151. jaartelling; 153. tuinhuisje; 154. omkleedsel - map; 157. opstandeling; 159. bloem; 161. losgegane steek; 163. weg met bomen; 164. grondsoort; 165. eetbare wortel; 167. staaf - stang; 169. indien; 170. omroepvereniging.

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 23 januari 1981:

A. Ghering, Reigerweg 26, Curaçao.

Hij kan zijn prijs (f. 25,-) ophalen bij de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao.

Oplossingen van deze week dienen vóór 4 februari 1981 in het bezit te zijn van de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 27 januari 1981 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - Entrejol, bij de heer Esmeraldo George en op St. Maarten — Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

ternationaal congres van juristen:

De mens in kerk heeft ook rechten

FRIBOURG — Hoe staat het met de rechten van de ns in de kerk? Dit is een gewettigde vraag. Ook al dat de pausen Paulus VI en Jan-Paul II voor het fo- m van de Verenigde Naties bv met zoveel klem heb- aangedrongen op respect voor de rechten van de ens en op de bescherming ervan. Driehonderd kerk- risten kwamen onlangs in het Zwitserse Fribourg bij- n om te spreken over de rechten van de mens. Daarbij vamen die rechten binnen de kerk ook aan de orde. en was het met elkaar eens dat de mens ook binnen de rk zijn rechten heeft en dat hij het recht heeft daar- or op te komen.

n de publiciteit kwam daar- n echter weinig over, zo stelt fiscaal van het bisdom Den sch, drs A.Bressers, vast in beschouwing voor het Bis- mblad. Meer aandacht kreeg uitspraak van prof. dr .Onclin, secretaris van de mmissie tot herziening van kerkelijk recht dat er toch Grondwet voor de rooms- tholieke kerk komt, een zoge- amde Lex fundamentalis. s. Bressers schreef onder er het volgende over dit con- es van kerk juristen:

De rechten van de mens staan onze tijd in het middelpunt n de aandacht. In vele landen n de wereld is het met de chten van de mens niet best steld. In Latijnamerikaanse nden met een militaire dicta- ur zijn schendingen van de nsenrechten aan de orde van dag. De bomaanslag voor de odse Synagoge in Parijs duidt een groeiend anti-semitisme Frankrijk; een ernstige hending van de rechten van mens. In Zuid-Afrika heerst g steeds een racistisch re- m, dat de rechten van de ge- eurde bevolking met voeten edt. In de Helsinki-akkoor- n tussen Oost en West is een art hoofdstuk opgenomen er de eerbiedigingen van de chten van de mens; de toet- ngsconferentie in Madrid zal ker vaststellen dat de Soviet- nie en haar satellieten lak heb- n aan de rechten van de mens. rouwens: hoe staat het in est-Europa met de rechten n de christen-Turken, met de chten van de vele minder- idsgroepen?

ESPANNEN

Professor Gaudemet uit Pa- s hield een voordracht over de rk en de rechten van de mens de 18de en 19de eeuw. In deze uwen heeft de kerk zich fel rzet tegen de nieuwe vrijhe- n en rechten die filosofen van 18de eeuw geformuleerd en e door de Franse revolutie op t einde van dezelfde eeuw erden opgeeist. De syllabus orum (lijst van dwalingen) n Pius IX in 1860 was van dit rzet een pregnante uitdruk- ng. Vrijwel alle vrijheden en chten die heden ten dage als vervreemdbare grondrechten n de mens worden erkend erden door Pius IX afgewezen. n had in die tijd twee funda- entele bezwaren tegen de chten van de mens: men ver- erp de vrijheid van gods- enst en geweten, en men ver- erp de fundamentele gelijk- id van alle mensen. Binnen- rkelijk heeft het verzet tegen rechten van de mens geleid t een versterking van de te- nstelling tussen enerzijds de erarchie en de geestelijkheid n anderzijds de leken. "Er zijn wee soorten christenen: de riesters en de leken"; dat was en slagzin die het goed deed in eze eeuwen, aldus professor audemet.

RIJHEID

Het scharnierpunt van de chten van de mens in de kerk de vrijheid van godsdienst, zo stoogde Aymans uit Mün- ern. Deze vrijheid van gods- enst heeft niet alleen beteke- s voor de verhouding van kerk n staat; zij heeft ook gevolgen oor de verhoudingen binnen de erk zelf. In de maatschappij etekent de vrijheid van gods- enst dat de staat zich niet ag mengen in de godsdiensti- keuzes van de burgers; de aat dient de vrijheid van alle urgers te garanderen op gods- enstig gebied. In de kerk heeft vrijheid van godsdienst een el andere inhoud. In de kerk ldt niet het beginsel van niet- menging; in de kerk zijn wij uist met elkaar bezig in de be- ving van het geloof. De vrij- id van godsdienst in de kerk eft vooral gevolgen voor de iddelen die de kerkelijke lei- ng hanteert ten aanzien van kerkleden. Juist in de wijze aarop de kerkelijke leiding ch inlaat met het godsdienstig ven van de kerkleden moet het espect doorklinken voor de ijheid van godsdienst en ge- eten.

WETGEVING

Het nieuwe kerkelijke wet- oek ligt op concept gereed, zo liet professor Onclin, secretaris van de codex-herzieningscommissie, weten. In het nieuwe kerkelijke wetboek wordt een aantal grondrechten van de christen in de kerk geformuleerd. Dat is zeker een vooruitgang in vergelijking met het wetboek van 1917. Toch bleek op het congres dat enkele brandende problemen in de kerk ook in het nieuwe kerkelijke wetboek nog weinig bevredigend zullen worden geregeld. Enkele punten die op het congres zijn besproken en voor de actuele situatie van belang zijn wil ik noemen.

Het recht van leken op deelname aan het apostolaat is reeds door het Tweede Vaticaanse concilie geformuleerd. Giorgio Feliciani, zelf een leek en kerkjurist aan de universiteit van Pavia, ging hierop diepgaand in. Voor de positie van de pastorale werker en de vrijwilliger in het pastoraat is dit recht fundamenteel. Helaas wordt dit recht in het nieuwe kerkelijke wetboek nog te weinig uitgewerkt. Het betreft niet een recht dat van de hierarchie is afgeleid, maar een eigen oorspronkelijk recht dat de christen toekomt op grond van doop en vormsel, zo betoogde Feliciani. Ook voor de positie van de gehuwde priester is dit recht van belang; het druist zelfs tegen de bestaande kerkelijke wetgeving in om de gehuwde priester uit iedere pastorale werkzaamheid, die voor leken openstaat, te weren, zoals de bedoeling schijnt te zijn van de bijzondere synode van de Nederlandse kerkprovincie.

Feliciani benadrukte eveneens het recht op vereniging in de kerk. Het ontwerp van wet over de verenigingen van gelovigen van de codex-herzieningscommissie omschrijft dit recht. Voor de vereniging van pastoraal werkenden is de erkenning van het recht op vereniging van groot belang. Ook dit recht is niet afgeleid van de hierarchie, maar een eigen onvervreemdbaar recht, dat de hierarchie dient te respecteren en als recht te beschermen.

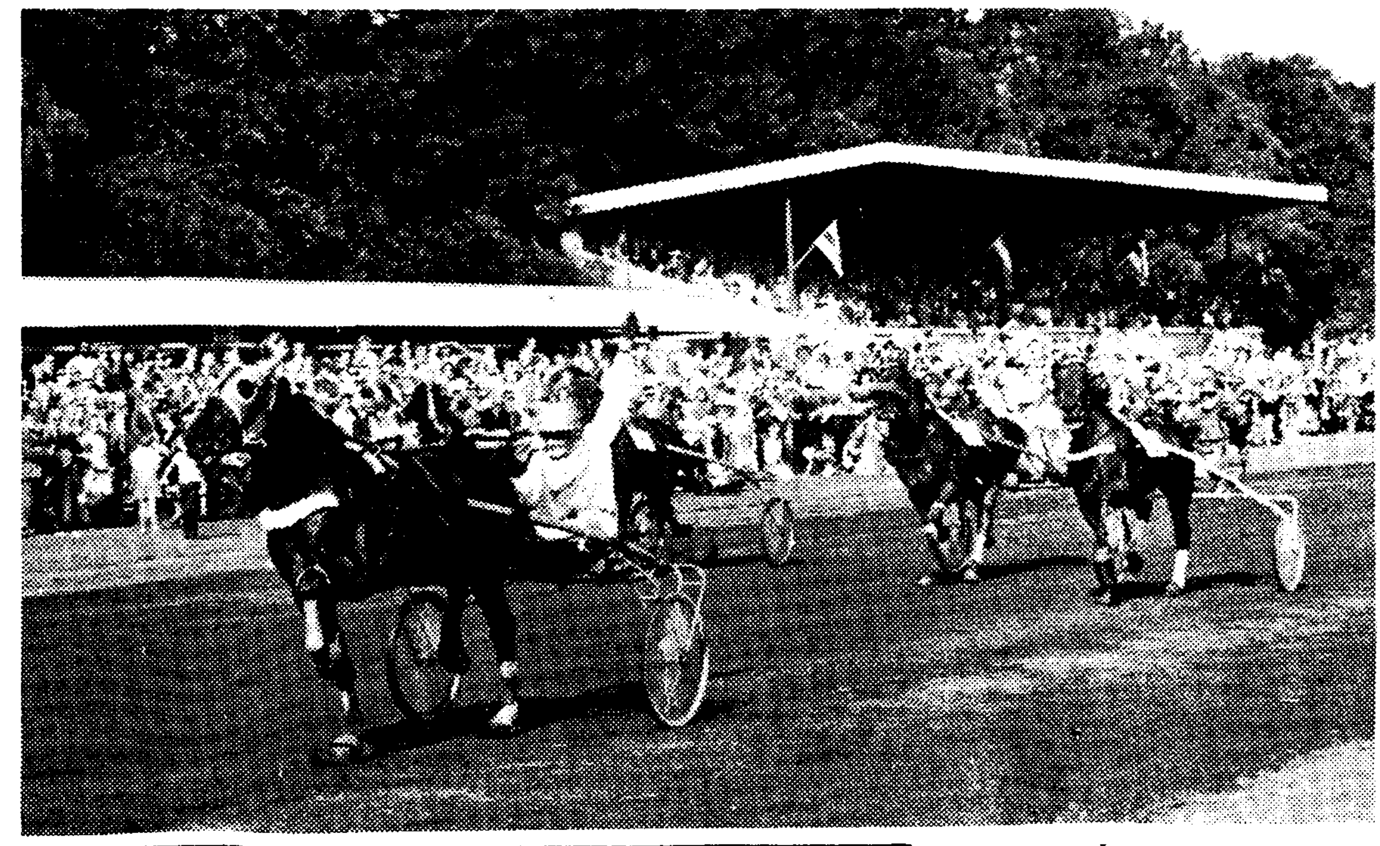
Een derde recht, eveneens door Feliciani met kracht verdedigd, betreft het recht van theologen op vrij wetenschappelijk onderzoek. Tegen de achtergrond van de processen tegen Küng, Schillebeeckx en andere theologen stelde Feliciani dat zonder vrijheid geen enkele wetenschap mogelijk is.

De vrijheid van wetenschappelijk onderzoek is niet slechts een onschendbaar recht van de wetenschapsmensen, ze is ook een onmisbare voorwaarde voor hen om hun taal ten dienste van de kerk goed te kunnen vervullen. De procedure-regels die de congregatie voor de geloofsleer nu hanteert in de processen tegen theologen zijn in strijd met de elementaire rechtbeginselen en zijn zelfs niet in overeenstemming met de bestaande kerkelijke wetgeving.

DERDE WERELD

Grote indruk op het congres maakte de Zuidamerikaanse theoloog Leonardo Boff. Hij wees op de rechten van de mens als de rechten van de armen: het recht op leven en op middelen van bestaan, het recht op een woning, op gezondheidszorg en sociale zekerheid. De mensenrechten en in het bijzonder de rechten van de armen vormen een onderdeel van de Evangelisatie en de zending van de kerk. De bisschoppen zijn de verdedigers en bevorderaars van de menselijke waardigheid, en in het bijzonder van de armen. Dit bewustzijn zou zijn weerslag moeten vinden in de formuleringen van het kerkelijk recht. Iedere autoritaire trek zou uit het kerkelijke recht verwijderd moeten worden, aldus Leonardo Boff. De aandacht voor de rechten van de mens in en buiten de kerk maakt de beoefening van het kerkelijke recht wat meer relevant dan het geweest is. Het congres heeft duidelijk gemaakt dat er een beweging ten goede aanwezig is bij de beoefenaren van dit vak. Het is jammer dat deze beweging nog onvoldoende herkenbaar zal zijn in het nieuwe kerkelijke wetboek, dat twintig jaar te vroeg komt.

Kerk en wereld

.... voor velen geen behoorlijk onderdak....

Trinidads bisdomblad breekt staf over renbaan-plan

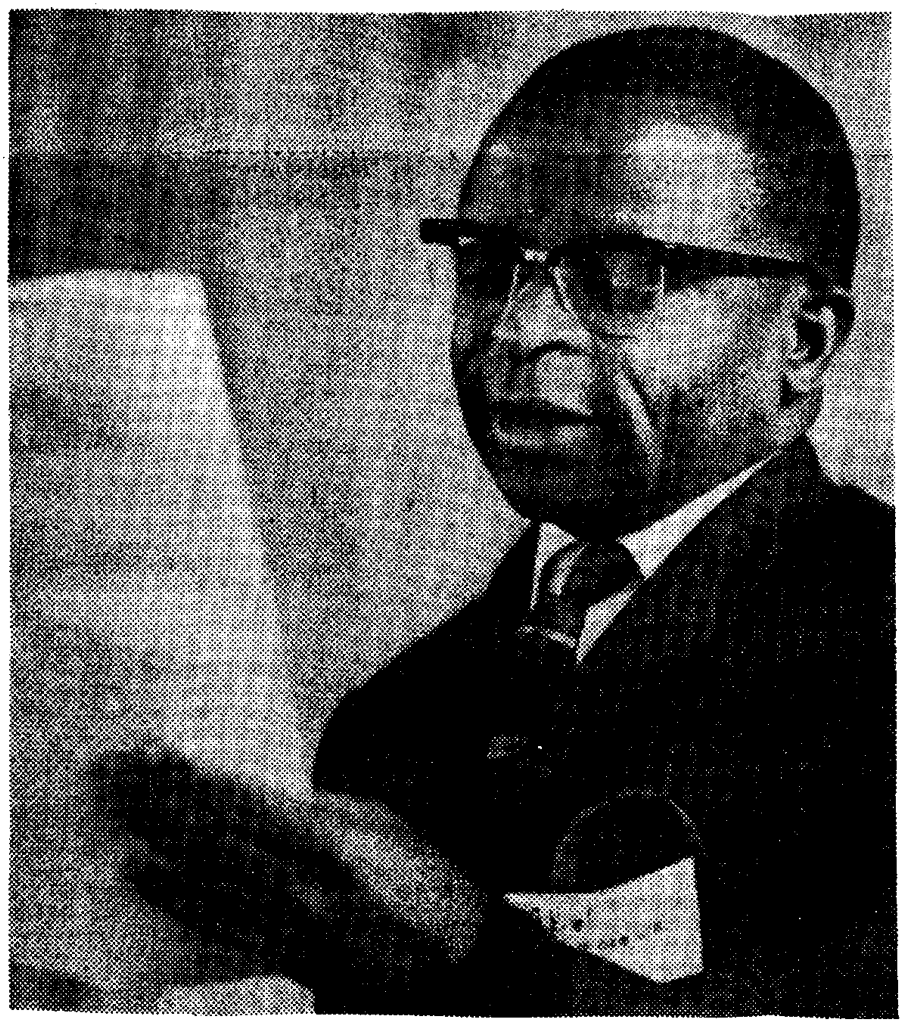
PORT OF SPAIN — In een uitvoerige beschouwing heeft het weekblad Catholic News van Triniad-Tobago protest aangetekend tegen het miljoenen-project voor een paardenrenbaan. Eén der redactieleden wijst er in dit verband op, dat het opmerkelijk is dat voor dit project zo snel officiele goedkeuring is verleend, terwijl doorgaans het krijgen van een dergelijke permissie de indieners tot wanhoop brengt. Het blad vindt het een schande dat de overheid van Trinidad bereid is renteloze leningen van tientallen miljoenen te verschaffen voor een dergelijk plan, terwijl nog talrijke mensen op Trinidad geen behoorlijk dak boven hun hoofd hebben.

Muzorewa: geen aftreden als bisschop

SALISBURY — Bisschop Abel Muzorewa heeft geweigerd in te gaan op de suggestie van zijn voorganger prof Ralph Dodge, om af te treden als bisschop omdat daarmee de duidelijkheid gediend zou zijn voor de gewone gelovigen. Muzorewa is bisschop van de United Methodist Church in Zimbabwe-Rhodesie. De mensen hebben mij gekozen als hoofd van de kerk, van mijn partij UAMC en als lid van het parlement en zij hebben mij niet gevraagd om als zodanig op te stappen, zo liet hij weten.

Volgens zijn voorganger bisschop Dodge leeft de gedachte dat Muzorewa moet aftreden als bisschop erg onder de gelovigen. Het is volgens de mening van de betrokkenen onmogelijk dat de bisschop de drie genoemde taken allen optimaal vervult. Bisschop Dodge werd indertijd door de blanke regering van Ian Smith uit het land gezet, maar bracht een bezoek aan Zimbabwe.

BISSCHOP MUZOREWA .... gekozen....

Kerk in cijfers

EIND 1978 WAREN er bijna 750 miljoen gedoopte rooms-katholieken, ongeveer 18 procent van de wereldbevolking. In Noord- en Zuid-Amerika samen is het percentage 62,1 in Europa 39,6, in Afrika 12,4 en in Azia 2,3. Dit blijkt uit het statistisch jaarboek van de rk wereldkerk. Het aantal diocesen is, in vergelijking met 1973, met 3,5 procent toegenomen, het aantal parochies met 2,6 en het aantal missieposten met 14,7. In 1973 zijn 3698 priesters — al dan niet met pauselijke toestemming — uitgetreden. In 1978 bedroeg dit aantal 2037. Het aantal roepingen neemt daarentegen weer toe. Het dieptepunt lag in 1975 met 60.142 priesterstudenten. In 1978 waren het 62.670 vergeleken met 1975 een toename in Afrika (28,2 procent), Azie (9,9) en Noord- en Zuid-Amerika (8,8) en een terugang in Europa met 5,3 procent.

Pauselijk document

CASTELGANDOLFO — Paus Johannes Paulus II heeft in zijn buitenverblijf Castelgandolfo aangekondigd, dat hij spoedig een document over het gezin zal publiceren. De paus deelde pelgrims mee, dat hij zich in de publicatie zal baseren op de drieenveertig stellingen, die de bisschoppen aan het slot van de jongste algemene bisschoppensynode over het gezinsleven hebben opgesteld.

Joodse kritiek op pauselijke encycliek

WASHINGTON — Hen Siegman, directeur van het Amerikaanse joodse congres, heeft paus Johannes Paulus II een onjuiste uitleg van het oude testament en het joodse denken verweten. In zijn encycliek van 2 december had de paus de woorden "oog om oog en tand om tand" uit Exodus "een verminking van het recht" genoemd. Ook nu nog "is het in feite duidelijk dat uit naam van beweerde rechtvaardigheid de buurman soms wordt vernietigd, gedood, van zijn vrijheid wordt beroofd of wordt beknot in zijn mensenrechten", aldus de encycliek, die zegt dat de maatschappij pas menselijker wordt wanneer de mensen "niet alleen rechtvaardigheid laten gelden, maar ook de genadige liefde die de Messiaanse boodschap van het evangelie vormt".

Siegman zei dat de uitleg die de paus aan Exodus geeft "volslagen in strijd is met de andere passages van de encycliek over het Oude Testament. Het is ook tegen letter en geest van de Vaticaanse richtlijnen van 1975 over katholiek-joodse betrekkingen", aldus Siegman. "Die richtlijnen dringen er bij de katholieken op aan niet het Oude Testament en de joodse traditie die daarop is gefundeerd zo tegenover het Nieuwe Testament te stellen dat het eerste lijkt op een godsdienst van alleen rechtvaardigheid, vrees en wetten zonder beroep op de liefde tot God en zijn naaste". Maar dat is nu juist wat deze passage lijkt te doen. Erger nog, deze passage legt de joodse leer ten tijde van Jezus verkeerd uit, die het bijbelse oog om oog en tand om tand opvatte als een verplichting tot geldelijke compensatie voor het behandelen van een medemens, aldus Siegman. Siegmans brief aan het Vaticaan bevat de scherpste kritiek op een pauselijk document sinds Vaticanum II en brengt de groeiende zorg onder joodse leiders in de VS en Europa over waarneembare ongevoeligheid voor joodse belangen tot uiting.

Kerken aanpassen aan gehandicapten

GENEVE — Op de kerken is een beroep gedaan om de plaatsen waarin men samenkomt zodanig aan te passen dat mensen met lichamelijke handicaps er gemakkelijk kunnen komen. Dit is een der aanbevelingen van het Centrale Comité van de Wereldraad van kerken. De aanbeveling had betrekking op het feit dat 1981 Jaar van de gehandicapten is.

Volgens Franciscaan Neeffes

Kerk aan kant armen in Brazilie

BRASILIA — "Er is in Brazilie niet zo zeer sprake van een conflict tussen de regering en de kerk alswel tussen de staat en het volk. De kerk probeert slechts het volk te helpen". Dit is de mening van de Nederlandse pater Felix Neeffes over wat de Braziliaanse pers omschrijft als het "absolute dieptepunt" in de relaties tussen het militaire bewind en de katholieke kerk.

Het kwam bijna tot een volledige breuk nadat de regering de Italiaanse priester Vito Marapillo het land had uitgestuurd. In een bisschoppelijke brief die in bijna alle Braziliaanse kerken werd voorgelezen, werd de uitzetting fel veroordeeld. De Italiaanse pater werkte al vijf jaar in Brazilie en had onlangs, gezien de enorme armoede in zijn parochie, geweigerd de "onafhankelijkheid" van Brazilie met een speciale mis te vieren.

"ONDERMIJNEND"

Pater Felix Neeffes, die al tientallen jaren in Brazilie vertoeft, en momenteel werkzaam is in de industriestad Betim, verklaarde dat ook hij geen speciale mis had opgedragen tijdens de zogenoemde onafhankelijkheidsdag om "geen politiek met religie te vermengen". De regering verwijt de geestelijken dit juist wel te doen.

Volgens de Nederlandse franciscaan Felix Neeffes is de regering bang voor elke vorm van organisatie van onderaf: "Zolang men over de hemel praat, zijn er geen problemen. Het bewust maken van het volk heeft evenwel politiek en ondermijnend gedrag".

Pater Felix Neeffes, die "eucumenisch adviseur" is van de Braziliaanse bisschoppenconferentie (CNBB) organiseerde onlangs samen met de Methodistische kerk een bijeenkomst over de schendingen van de mensenrechten. Volgens hem zijn er tijdens het huidige bewind ongeveer tien priesters het land uitgezet, terwijl verscheidene andere geestelijken een uitzetting hadden vermeden door zelf op tijd te vertrekken.

Niet bevestigde berichten maken melding van pogingen van staatshoofd generaal Joao Figueiredo om de relaties met de kerk te verbeteren. Volgens insiders zou hij worden tegengewerkt door een groep "harde" generaals.

De meerderheid van de Braziliaanse geestelijken staat bekend als vooruitstrevend op het gebied van de maatschappelijk noodzakelijke structuurveranderingen. Daarentegen neemt de bijna volledige "officiele" Braziliaanse kerk een zeer behoudend standpunt in over problemen als echtscheiding en abortus. Deze houding werd bevestigd tijdens de bisschoppensynode te Rome.

Mgr Gijsen ligt dwars

ONENIGHEID BLIJFT BINNEN NEDERLANDS EPISCOPAAT

ROERMOND/UTRECHT — De bijzondere Nederlandse bisschoppen-synode, die vorig jaar januari onder leiding van de paus in Rome is gehouden, zit volkomen in het slop. ,,We zijn tot nu toe geen stap verder gekomen", aldus een welingelichte bron. ,,Monseigneur Gijsen van het bisdom Roermond blijkt voortdurend het grote obstakel in de weg naar meer eenheid binnen het Nederlandse episcopaat".

Binnenkort gaan bisschop Bluyssen van Den Bosch en kardinaal Willebrands opnieuw naar Rome om een beroep te doen op paus Johannes-Paulus II om te helpen bij een oplossing. Mgr Bluyssen en kardinaal Willebrands maken deel uit van de synode-commissie die een onderzoek zou instellen naar de priesteropleidingen in Nederland. In tegenstelling tot de andere synode-commissie, was de commissie ,,opleidingen" gebonden aan een tijdslimiet van een jaar.

Gaandeweg het onderzoek rezen echter al grote problemen doordat bisschop Gijsen weigerde een student van de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat (HTP) in Heerlen tot priester te wijden. Mgr Gijsen weigerde, en weigert nog steeds, deze opleiding te erkennen. Volgens de andere bisschoppen had hij zich van een dergelijke stellingname moeten onthouden omdat het onderzoek naar het HTP nog niet eens begonnen was.

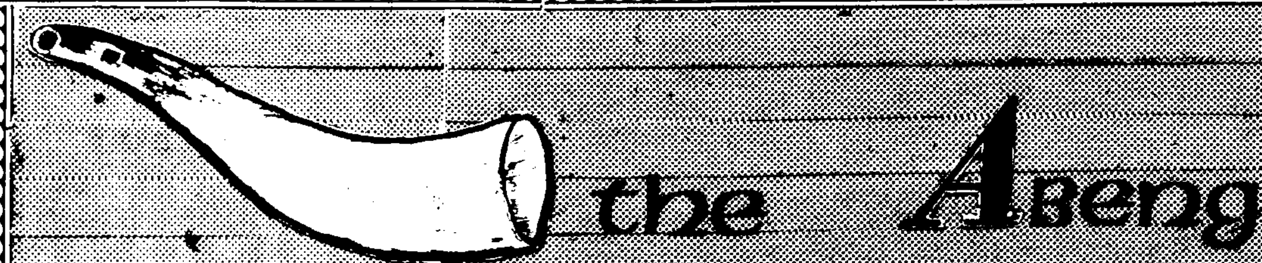
COMPROMIS

In juni kwam de commissie weer in Rome bijeen, hetgeen leidde tot een compromis-voorstel aan bisschop Gijsen. Deze hield echter voet bij stuk en reisde in september naar de paus, die hem gelijk gaf in zijn strijd voor de conservatieve priesteropleiding in Rolduc. Mgr. Gijsen deed het voorkomen alsof de paus volledig zijn kant koos, maar volgens welingelichte bronnen heeft de paus toen ,,niks nieuws" gezegd. [illegible] tijdens de synode hebben alle bisschoppen gezegd dat er in Nederland natuurlijk ook plaats moet zijn voor een opleiding als Rolduc", aldus een episcopaal woordvoerder die liever anoniem blijft. De Rome-reis van kardinaal Willebrands in november vorig jaar heeft ook geen oplossing naderbij gebracht. ,,Maar er zal nu toch wel een oplossing moeten komen", aldus de woordvoerder.

Volgens hem boycot mgr Gijsen ook de commissie voor Missiezaken, door halsstarrig te blijven weigeren aan landelijke missieactiviteiten deel te nemen. Maar ook de andere synode-commissies zijn, nu bijna een jaar na de bijzondere synode, weinig opgeschoten. ,,De commissie ,,Herindelingen bisdommen" is nog niet eens samengesteld en de commissie die de positie van pastorale werkers moet bekijken, werkt slechts op een zeer laag pitje". Volgens de woordvoerder is men hierover ,,in sommige kringen" allerminst ongelukkig. "Zelfs sommige bisschoppen vinden het voorlopig beter zo, want actieve commissies zouden alleen maar meer tegenstellingen aan het licht brengen en de zo moeizaam tot stand gekomen eenheid nog verder verstoren".

MGR GIJSEN .... dwars liggen....

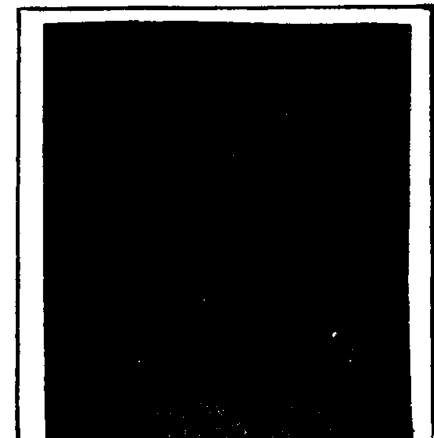
by Bernadette Baroud

VOTERS WORST FEARS WERE CONFIRMED

Head Team of Observers: "A clumsy and blatant fraud"

Guyana elections were only a blind

IN OCTOBER last year, President Forbes Burnham's ruling People's National Congress in Guyana gave the electorate fourty-nine days's notice for elections then twenty-seven months overdue and, long before the December 15 elections, predicted a three-quarters majority victory... The official results have proved the PNC to be as prophetic as it was for the July 1973 elections, when it said that it would win two thirds of the parliamentary seats, and ended up with a 37-16 majority in the National Assembly. Last year's elections presented the PNC an even bigger 'victory'. For the fifty-three elected seats in the sixty-five member parliament (the remaining twelve are nominated) the PNC secured 77.04 percent of the 406.265 votes reportedly cast, and secured fourty-one seats. But an eleven-member team of International Observers, headed by Britisch Liberal peer, Lord Avebury, has found from monitoring the conduct of the elections that "the worst fears expressed by the Guyanese people regarding the violations of the electoral process, have been confirmed".

Lord Avebury, who headed the International Team of Observers: "The PNC has crunched Guyana's institutions of democracy like a voracious reptile".

(This article is a combination of some articles in Caribbean Contact)

A few of the abuses the Observers Team reported: voters in many instances were intimidated and physically prevented from voting for opposition parties; large numbers of eligible voters were denied their right to vote - this happened for example by deletion of names from the electoral list, abuse of proxy and postal voting, by telling people 'they were dead' and by disenfranchising voters because of minor technical or clerical errors in the list; double registration of votes and the forcible expulsion of the opposition's agents from all the places where ballot boxes were held.

After the elections Lord Avebury accused Forbes Burnham's PNC of having "crunched" Guyana's institutions of democracy "like a voracious reptile".

The whole electoral process has clearly become an exercise in futility and a tragic development for Guyana.

UNIQUE STAND

In 1964, the last occasion when general elections in Guyana (then British Guiana) were conducted on a non-partisan basis, Dr Cheddi Jagan's People's Progressive Party (PPP) which had won three consecutive elections, polled 45.8 percent of the popular votes, increasing its 1961 majority by 3.2 percent. Mr. Burnham's PNC, on the other hand, suffered a decrease of 0.4 percent.

But in 1968, four years later, when the PNC - which with British backing had seized power - took control of the election machinery, it was able to increase its popular electoral strength by some fifeen percent. Over the years - in spite of the social and economic hardships faced by the Guyanese people whose real income has dropped by an estimated 40 percent; while unemployment is placed at at least 30 percent and the economy records only negative growth since 1974 - the PNC, nevertheless, stands unique in Caribbean politics as the only ruling party that keeps getting bigger and bigger electoral majorities.

In attempting to discredit the findings of the Team of International Observers, the PNC accused the observers of making a report that was ,,vagua, wild, unsubstantiated and generally unscientific and not so intelligent."

The government-owned and and controlled 'Chronicle' - which during election time read like an election broadsheet for the PNC - crowed ,,LANDSLIDE" in announcing the PNC's victory under a page one banner headline. The paper reported Prime Minister, Dr. Ptolemy Reid, as saying that the Guyanese people had voted overwhelmingly for the peace and progress brought them by sixteen years of PNC-rule.

VIEW OF PPP

Dr. Cheddi Jagan's People's Progressive Party, which has repeatedly charged since 1964 that it was being prevented from regaining power because of rigged elections by the PNC, said in a press statement on December 16, that what took place the previous day in Guyana was a ,,military coup with a difference." Claiming a ,,resounding victory" at the elections, the party said ,,the working people of Guyana are now poised on the threshold of new and more significant struggles, and the election campaign and struggles waged by the PPP have better equipped them with stronger unity, further mobilisation and a grim determination to deliver the final blows to the corrupt minority PNC regime."

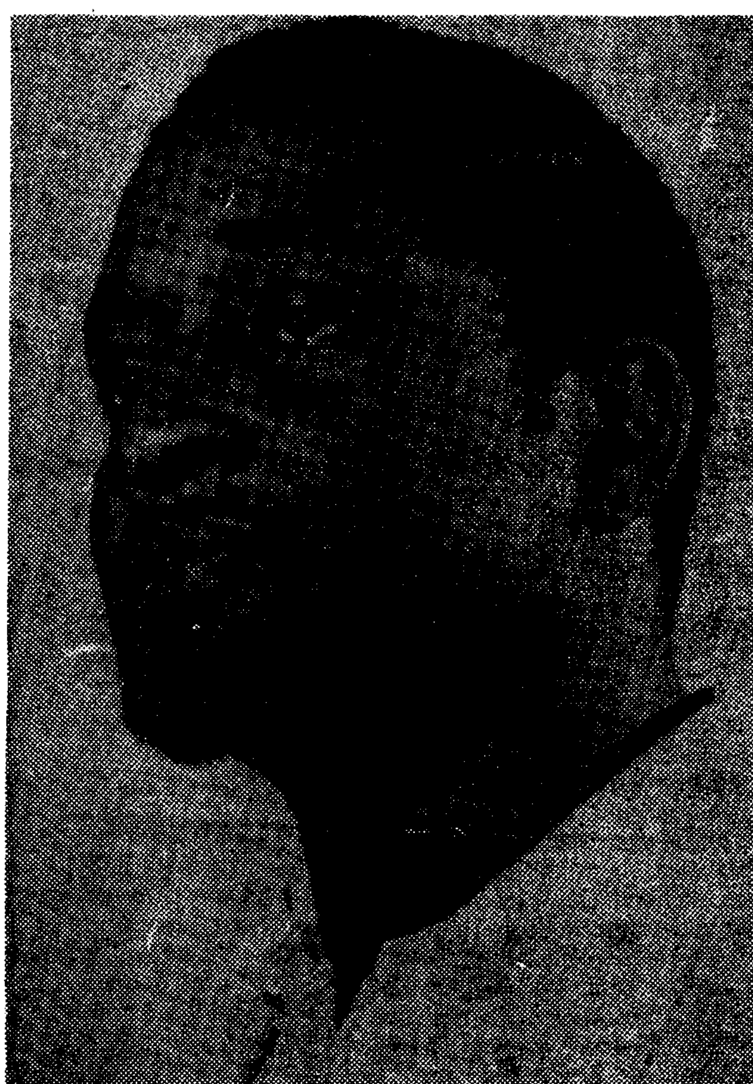
The PPP said that its struggle and that of ,,other political groups have finally borne fruit in the presence of a Team of International Observers of repute, witnessing the conduct of the elections....The party's decision to contest the elections has been vindicated by the militant struggles its stand had engendered among the people for free and fair elections; by confirming and strengthening the total internal isolation of the PNC; and by demonstrating to the international community the unpopularity of the PNC and its fraudulent manipulation of the electoral process which will in turn contribute to its international isolation.....

OPINION WPA

The other big opposition party, the Working People's Alliance (WPA), whose leader Dr. Walter Rodney last year was murdered by the Burnham regime, in contrast with the PPP, did not contest the elections. The WPA said that its call for a boycott of them worked since ,,by no stretch of the imagination" could the overall turnout of ,,eligible voters" be more than 40 percent in a country that has a history of high polls, ranging from 74.8 percent with adult suffrage in 1953, and reaching over 85 percent since. ,,The final demonstration of fraud", declared the WPA, ,,was in the switching of the ballot boxes to disenfranchise those PPP supporters who responded to their party's call to vote. The official results are, of course, incomprehensible in view of the low poll. The regime has been denied a mandate. But it lacks the decency of even the military government in Uruguay to acknowledge the voice of the people."

BLATANT FRAUD

The head of the Observers Team, Lord Avebury, formulated it as follows: ,,These elections were not a free and fair test of the opinion of the people of Guyana. They were a clumsily managed and blatant fraud designed to perpetuate the rule of President Forbes Burnham...."

Power and more power for President Forbes Burnham of Guyana. His party PNC announced a landslide victory in the elections of December 15, 1980. But his opponents called it "a military coup with a difference".

Navin Chandarpal (PPP):

Relation PPP-WPA somewhat disturbed

A SAD ATTENDANT result of the fraudulent Guyana elections was that the alliance between the main-opposition parties PPP (People's Progressive Party) and WPA (Working People's Alliance), which has been brought about, so laboriously, has become much more unstable again. The cause lies in their different attitude towards the elections. The PPP held the opinion that it made sense to contest the elections to expose in this way the fraud of Forbes Burnham. The WPA, in contrast to this viewpoint, advocated a boycott of the elections, which were only a blind. In a recent conversation with Navin Chandarapal, this PPP-representative admitted that the relation of his party with the WPA ,,was not like it was before" and that this was regrettable, because ,,now more than ever the unity of the forces who combat Burnham, is a requirement". He expressed the hope that the relation soon will be restored.

Asked after a way in which dictator Burnham could be overthrown, he answered the following: ,,A coup like that in Suriname is practically impossible. The military apparatus in Guyana is too extensive and too good controlled by Burnham. A civic movement with for example strikes, would be the best possibility. But the problem is, that in Guyana there still is a rather strong after-effect of the racial tensions in the past. The Guyanese people do reject the regime of Burnham, but there is a still a lack of unity among them, a lack of trust in each other. This makes it difficult to organize a massive, effective resistance."

People were told they were dead

The International Team of Observers

Atrocities on election day denounced

PNP Jamaica charges JLP with cheating in October elections

THE JAMAICAN GENERAL ELECTIONS of October 30th, 1980 caused the then ruling party, Michael Manley's PNP (People's National Party) a defeat, which, widely was entitled as a stunning one. Both in Jamaica and abroad, the causes of Manley's defeat end, in reverse, the overwhelming victory of Edward Seaga's JLP (Jamaican Labour Party) has been extensively discussed. US and allied circles held the opinion that the island under Manley had been brought to ruin. In this version Seage performs the role of saviour of the country. The PNP of course does not agree at all with this view on the matter. They explain Manley's defeat in quite a different way. In their version Seage and his JLP perform a role, which is far from admirable; it's even a blamable one. Particularly the Youth Organization of the PNP pulled out sharply to the party of the new Prime Minister.

The PNP-youth alleges various things as causes of what they call "the reversal of the anti-imperialist process in Jamaica". In a statement after the elections they declared the following: "In 1976 the PNP was returned to power with a 56 per cent mandate, up to that time the largest over in the history of Jamaica. A conjuncture of internal and external factors led the new Administration to adopt a policy of going to the International Monetary Fund (IMF) to assist in resolving the deep economic crisis, product of a highly dependent, underdeveloped

JLP leader Edward Seaga after his overwhelming voctory in the Jamaica General Election of October 30, 1980, on the shoulders of adherents. The PNP, however, accuses Seaga's party of inspiring violence and of evil-practices at the election day.

plantation-type economy. The forces of the left warned against this, but the strengh of the PNP-Right Wing, plus the view of the leaders that there was no alternative led to the IMF course being adopted". The latter in spite of the fact that a team of progressive political economists and planners had attempted to put together a alternative strategy, which in the eyes of the PNP-Youth Organization "could have worked".

The IMF brought, according to them, only misery. But at the time, that this was realized, it was too late already. "After three years of IMF-type destabilization of the economy, but more importantly the political process, the PNP rejected further IMF-hardships. By that time however, the first 'condition' of the IMF - General Elections - had been forced out of the government".

During the months in which JLP and PNP campaigned for the elections, political violence of unprecedented extent, scourged Jamaica. Hundreds of people lost their life. Among them the PNP Junior Minister of Security, Roy McGann. According to the Youth Organization of the PNP this violence was mainly inspired by the JLP by which was made use of the Security Forces, Police and Army, which "were almost totally bought out by the local capitalists and the CIA". The violence should also has been evident on the elction day itself. "The JLP's election day organization was the Jamaica Defence Force who carried out all kind of atrocities. Some of these are: forcing people at gunpoint to vote for the JLP; beating and shooting PNP voters and terrorising PNP communities; refusing to have PNP agents travelling with the ballot boxes, unauthorisedly collecting ballot boxes and tampering with and switching of ballot boxes. The end produc of this, plus more sophisticated methods was the supposed 'massive victory' of the JLP".

The PNP states that they are only a minority party in appearance. "If Mr Seage", says the PNP Youth, "brings the IMF back upon the heads of the Jamaican people, you will hear our voices loud and clear. This is a most critical, yet decisive phase of the Jamaica Revolution.........."

Elections leave bitter taste